

ליום 31 במרס 2012

תמצית דוחות כספיים

בנק מסד

תוכן העניינים

דוח הדירקטוריון 3

סקירת ההנהלה 83

הצהרות המנהל הכללי והחשבונאי הראשי 94

תמצית הדוחות הכספיים ביניים (בלתי מבוקרים) 96

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 23 במאי 2012, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק מסד בע"מ לתקופה ינואר-מרס 2012.

להלן הפרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח:

ההתפתחות הכלכלית והפיננסית

הפעילות הכלכלית במשק

1. הסביבה העולמית

- לאחר תקופה של רגיעה יחסית בחששות מפני משבר החוב באירופה, שבו ועלו החששות בעיקר כתוצאה מהחצב בספרד ובמידה מסוימת באיטליה. נתוני המאקרו בעולם ממשיכים להצביע על קצב התאוששות איטי של כלכלות היורו, תוך האטה מסוימת גם בנתוני הצמיחה בארה"ב. בשווקים המתעוררים נמשכת המגמה המעורבת.
- 1.1. הצמיחה הגלובלית ברבעון הראשון של השנה לא הייתה מאוזנת.
- 1.2. בארה"ב רוב הנתונים הכלכליים הצביעו על מגמת התאוששות איטית - עלייה בצריכה הפרטית, שיפור בשוק העבודה והאצה בייצור התעשייתי. התרבו הסימנים ששוק הנדל"ן מתייצב כאשר מסתמן גידול באישורי בנייה ובמכירות של בתים. המשק האמריקאי צמח ברבעון הראשון של השנה בכ- 2.2% (לאחר צמיחה של 3.0% ברבעון הרביעי של 2011) כאשר הצריכה הפרטית התרחבה ב-2.9%.
- 1.3. באירופה הסתמנה צמיחה שלילית ברבעון הראשון, זאת כתוצאה מקיצוצי תקציב עמוקים במדינות דרום אירופה (איטליה וספרד בפרט) במטרה לרסן את הגירעונות התקציביים ולהחזיר את אמון המשקיעים. הבנק המרכזי האירופאי (ECB) הזרים כטריליון יורו למערכת הבנקאות במסגרת הלוואות לשלוש שנים (LTRO) ובכך הקל על מצוקת האשראי ותרם בעקיפין לירידת תשואות (לפחות באופן זמני) באג"חים של איטליה וספרד. שוקי ההון הגיבו בחיוב להתקדמות מסוימת בעיצוב אמנה פיסקאלית כלל אירופית ולהגדלת קרן הסיוע לכ-800 מיליארד יורו. למרות שמספר מדינות דרום אירופה התקדמו בתחום הרפורמות המבניות, בעיקר בשוק העבודה והפנסיה, צפוי שהטיפול במשבר החוב ימשך מספר שנים.
- 1.4. בשווקים המתעוררים נמשכת המגמה המעורבת, והצמיחה בסין היתה נמוכה מהצפוי (צמיחה של 7.2% ברבעון הראשון של 2012 לעומת 8.1% ברבעון הקודם). מדינות מתעוררות רבות הורידו ריביות במטרה לעודד את הפעילות הכלכלית, כגון ברזיל, הודו וסין.
- 1.5. במרס 2012, עדכנה קרן המטבע הבין-לאומית כלפי מעלה את התחזית לגבי הצמיחה והיקפי הסחר העולמיים - ביטוי לשיפור שחל בשווקים מאז החמרת משבר החוב באירופה בסוף 2011. תחזיות הצמיחה לשנים 2012 ו-2013 הועלו ב-0.2% ו-0.1%, לרמות של 3.5% ו-4.1%, בהתאמה, ותחזיות הגידול של הסחר העולמי הועלו ל-4% ו-5.6%, שיפור של 0.2% לעומת התחזית הקודמת. עם זאת, הדגישה הקרן את הסיכונים בתהליך ההתאוששות. האינפלציה בעולם נותרה מרוסנת, ומחירי הסחורות ירדו החודש.

2. ההתפתחויות הריאליות בישראל

2.1 צמיחה כלכלית

האינדיקטורים הכלכליים ברבעון הראשון של 2012, מצביעים על המשך התמתנות בקצב צמיחת המשק והם עקביים עם הערכות בנק ישראל כי הצמיחה בשנת 2012 תעמוד על כ-3%. ההתמתנות בקצב הצמיחה הצפוי משקפת התמתנות של קצב גידולם של כל רכיבי הביקושים.

– עיקר המגמות שנראו באינדיקטורים הכלכליים לרבעון הראשון הינם: ירידה ביצוא הסחורות (קיטון שנתי של כ-5.5%), במדד הפדיון לכל ענפי המשק ובמדד היצוא התעשייתי. בנוסף – האטה בעלייה ביבוא מוצרי השקעה, במספר לינות התיירים, במדד הפדיון הקמעונאי והמסחרי והרכישות בכרטיסי אשראי. מנגד – עלה יבוא חומרי הגלם ומדד המחירים לצרכן.

– לאחרונה עדכן בנק ישראל את תחזית הצמיחה לשנת 2012 כלפי מעלה ל-3.1% (מ-2.8%), כנראה על סמך עדכון תחזית הצמיחה הגלובלית של קרן המטבע ל-3.5% (מ-3.3%). בהתחשב בעובדה שהיצוא מהווה כ-40% מהתוצר המקומי הגולמי, ברור שתוואי הצמיחה בישראל תלוי בקשר הדוק עם ההתפתחויות בעולם. ע"פ הערכות בנק ישראל ההאטה בקצב הצמיחה של המשק צפויה להתבטא בעלייה של שיעור האבטלה, מ-5.4% ברבעון הרביעי של 2011 ל-5.9% ברבעון הרביעי של 2012, תוך עלייה מתונה של שיעור ההשתתפות בכוח העבודה.

– המדד המשולב למצב המשק עלה ברבעון הראשון של השנה בכ-2% – נתוני המדד מצביעים על המשך התרחבות הפעילות במשק – אולם בקצב מתון יחסית לזה שנרשם במחצית השנייה של שנת 2011.

–אינדיקטורים מרכזיים על הפעילות הריאלית:

– סקר החברות והעסקים של בנק ישראל לרבעון הראשון מצביע על התרחבות של פעילות המגזר העסקי, תוך בלימת מגמת ההאטה שהשתקפה מהסקר למחצית השנייה של שנת 2011. התרחבות הפעילות בלטה במיוחד בתפוקת התעשייה, תוך עלייה במלאי המוצרים המוגמרים, שיפור קל בהיקף המכירות לשוק המקומי וירידה ביצוא. החברות צופות כי הפעילות תמשיך להתרחב גם ברבעון הבא.

– סקר המגמות בעסקים של הלמ"ס לרביע הראשון של השנה מצביע על בלימת ההאטה ועל שיפור בחודש מרס בציפיות לגבי הפעילות העתידית.

– מדד החיפושים ב"Google", המחושב בחטיבת המחקר של בנק ישראל, אשר משמש אינדיקציה לביקושים במשק בחודשים הקרובים, צופה צמיחה של הביקושים מעבר למגמתם עד כה.

– מדד מנהלי הרכש עלה בחודש מרס לרמה של 46.3 נקודות, המשך לעלייתו בחודש הקודם, תוך שינוי חיובי במריבית רכיביו, אך הוא עדיין נמוך מ-50 נקודות, הרמה המבדילה בין התכווצות להתרחבות של הפעילות.

–ההתפתחויות בשוק האשראי:

– בחודש פברואר עלתה יתרת החוב של המגזר העסקי ב-0.6%, לרמה של 771 מיליארדי ש"ח. העלייה בחוב נבעה בעיקרה מגידולה של יתרת האשראי ממערכת הבנקאות.

– יתרת האשראי למשקי הבית ירדה בחודש פברואר ב-0.3%, ל-365 מיליארדי ש"ח, אך מתוכה עלתה יתרת האשראי לדיור ב-0.3%, לרמה של 260 מיליארדי ש"ח. למרות עלייה של כ-14% בביצועי המשכנתאות במרס (חלקה ככל הנראה מסיבות עונתיות), היה סך המשכנתאות שניתנו ב-12 החודשים אשר הסתיימו במרס נמוך ב-3% מאשר ב-12 החודשים שהסתיימו בפברואר – המשך של ירידה רצופה מאז השיא שנרשם בחודש מאי 2011.

–שוק העבודה:

– הלמ"ס שינתה השנה את שיטת המדידה של נתוני כוח עבודה. ההגדרות החדשות תואמות את המדידה לפי ה-OECD כאשר נמדדים כעת גם כוח העבודה הלא אזרחי (צבא ושירותי הביטחון), בשונה מהמדידה עד כה אשר התחשבה בכוח העבודה האזרחי בלבד. הכללה של שירותי הביטחון בכוח העבודה מעלה את שיעור

ההשתתפות בכוח העבודה בישראל באופן משמעותי - לפי החישוב החדש, שיעור ההשתתפות בישראל נמצא על רמה של 62.2% בפברואר, כ-5% יותר מאשר בהגדרה הקודמת, כאשר הממוצע של מדינות ה-OECD נמצא על רמה של כ-65%.

בנוסף, הורחבו ע"י הלמ"ס מספר היישובים בסקר כוח האדם וכנראה ששינוי זה מסביר באופן חלקי את הגידול בשיעור האבטלה הנמדד - מ-5.4% ברבעון הרביעי של 2011 לכ-6.8% ע"פ שיטת המדידה החדשה. שיעורי האבטלה המתקבלים מהסקר במתכונתו החדשה מרעים את מצבה של ישראל והמשק "מתרחק" ממצב של תעסוקה מלאה. עם זאת, בהשוואה בין-לאומית, ישראל נמצאת עדיין במקום טוב יחסית לרבות מהמדינות המפותחות. בחודש פברואר שיעור הבטלה מועסקים ירד מעט ל-6.5%.

2.2. תקציב המדינה

ברבעון הראשון של השנה הסתכם הגירעון המקומי בכ-0.4 מיליארדי ש"ח, לעומת עודף של כ-2.4 מיליארדים בתקופה המקבילה אשתקד. גירעון זה גבוה ביחס לתוואי העונתי המתיישב עם הגירעון השנתי החזוי, 3.3%, ועולה בהרבה על התוואי התואם את יעד הגירעון הקבוע בחוק - 2%.

עיקר החריגה מהתוואי נובע מתקבולי מסים נמוכים מהצפוי בחודשים פברואר ומרס - החל מתחילת השנה הכנסות המדינה כמעט בקיפאון (למעט בינואר אז נרשמה עלייה חדה חד פעמית עקב העלאת שיעורי מס רווחי הון, מס דיבידנדים ומס חברות בסוף 2011). כמו כן, התחייבויות הממשלה לשנה הזו (הסכמי שכר, הוצאות ביטחוניות ועוד) גבוהות בכ-6 מיליארדי ש"ח מתקרת הוצאה בתקציב. שילוב של המשך חולשה בהכנסות ממסים במקביל לעלייה בהוצאות הממשלה עלול לסכן את יעד הגירעון המעודכן.

2.3. שוק הדיור

סעיף הדיור במדד המחירים לצרכן עלה בחודש מרס ב-0.4%. בשנים עשר החודשים האחרונים עלה סעיף זה ב-4.4%.

מחירי הדירות, הנמדדים על פי סקר מחירי הדירות של הלמ"ס, ואינם נכללים במדד המחירים לצרכן, עלו בחודשים ינואר-פברואר ב-0.3%, לאחר שירדו ב-0.1% בדצמבר 2011 ובינואר 2012. נמשכת הירידה בשיעור השינוי של מחירי הדירות בהסתכלות על 12 החודשים האחרונים. היחס בין מחירי הדירות לשכר הדירה עלה ב-0.1% בינואר, אך נותר נמוך ב-3.1% מהשיא שנרשם במרס 2011.

נמשכת הרמה הגבוהה של הפעילות בענף הבנייה. ההתחלות והסיומים של בניית דירות ב-12 החודשים האחרונים עמדו בחודש ינואר על 44,587 ו-33,712, בהתאמה, לעומת 44,575 ו-33,994 בחודש הקודם. אמנם בפברואר ירד מספר הדירות למכירה ביוזמה פרטית, אולם ירידה זו באה לאחר גידול משמעותי מאז הרביעי השני של 2011, תוצאת עלייה חדה בהתחלות הבנייה החל מסוף 2009; לפיכך מספר הדירות למכירה הוא עדיין ברמת השנים 2003-2007.

ההתמתנות של מחירי הדירות בחודשים האחרונים באה על רקע המשך הגידול של מספר התחלות הבנייה, ההשפעה-בפיגור של העלאת הריבית, צעדי בנק ישראל בתחום המשכנתאות וצעדי משרד האוצר במיסוי על נדל"ן. צעדים אלה, יחד עם מאמצי שיווק הקרקעות מצד משרד הבינוי והשיכון ומינהל מקרקעי ישראל, צפויים להמשיך ולמתן את עליית מחירי הדיור.

3. אינפלציה, מדיניות מוניטארית ושער-חליפין

מדד המחירים לצרכן עלה בחודש מרס ב-0.4%, בגבול העליון של התחזיות המוקדמות ומעל לתוואי העונתי המתיישב עם יעד האינפלציה. האינפלציה של 12 החודשים האחרונים נשמרה בחודשים האחרונים יציבות סביב מרכז היעד, ושיעורה בחודש מרס היה 1.9% - בהשוואה 2.2% בדצמבר 2011.

האינפלציה המצטברת בחודשים ינואר עד מרץ הגיעה כאמור ל-0.4% כאשר מחירי האנרגיה הם הגורם המאיץ את האינפלציה (מחירי הדלקים עלו בשיעור של כ-8% ותרמו כ-0.3% לאינפלציה ברבעון הראשון).

– מחירי הדיור במדד (מחירי שכירות) המשיכו לזחול כלפי מעלה בקצב שנתי של 4.7%. לעומת זאת, מסתמן כאמור קיפאון ואף ירידה קלה במחירי הדירות בבעלות החל מהרבעון הרביעי של 2011.

– בנק ישראל החליט להוריד את הריבית מ-2.75% ל-2.5% בסוף חודש ינואר בשל ההאטה בפעילות הכלכלית בישראל ועלייה בסיכונים גלובליים על רקע ההשפעה הממתנת של משבר החוב באירופה. ירידת ריבית זו באה לאחר שתי הורדות ריבית ברבעון הרביעי של 2011. מאז הורדת ריבית זו ועד היום, תקופה של ארבעה חודשים, בנק ישראל שומר על יציבות בריבית.

– להערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל שיעור האינפלציה במהלך ארבעת הרבעונים הקרובים יהיה 2.6%, מעל למרכז תחום יעד האינפלציה (1 עד 3 אחוזים). האינפלציה בהסתכלות על ארבעת הרבעונים האחרונים צפויה להיות במהלך השנה הקרובה בתחום היעד. תחזית האינפלציה הנוכחית ל-2012 גבוהה בהשוואה לתחזית הקודמת שנערכה בדצמבר 2011 בעיקר עקב עליית מחירי האנרגיה והסחורות בעולם. הערכות האינפלציה, הריבית והצמיחה של חטיבת המחקר של בנק ישראל דומות לאלו של חזאים פרטיים ולציפיות הנגזרות משוק ההון.

3.1. מדיניות שער – פיחות מתון בשקל תמך ברווחיות היצוא

– ברבעון הראשון של השנה, שער החליפין של השקל יוסף ב-2.8% מול הדולר ופחת ב-0.3% מול היורו. חודשים ינואר ופברואר אופיינו על ידי פיחות של 2.5% מול סל המטבעות, זאת לאור המתיחות הגוברת סביב אפשרות למתקפה ישראלית על איראן. מסוף חודש פברואר ועד סוף חודש מרץ השקל התחזק ב-2.7% מול סל המטבעות על רקע רגיעה בתחום הגיאופוליטי בשל הפעלת לחץ פוליטי וכלכלי על איראן להפסקת פיתוח היכולת הגרעינית.

– הגורמים המאקרו כלכליים הנוכחיים פחות תומכים בייסוף בשקל, זאת בשל הרעה מסוימת במאזן התשלומים. ברבעון הראשון של השנה הגרעון המסחרי הוכפל והגיע לכ-5.5\$ מיליארד לעומת 2.9\$ מיליארד ברבעון הראשון אשתקד, על רקע עלייה ביבוא סחורות וירידה ביצוא סחורות. לעומת זאת, בחודשים ינואר ופברואר זרים המשיכו להגדיל את ההשקעות הריאליות בישראל בעיקר בענפי הטכנולוגיה העלית, אך מימשו נכסים פיננסיים בישראל (בעיקר אג"ח ממשלתי). הישראלים האטו את הרכישות של נכסים פיננסיים בחו"ל בחודשים ינואר-פברואר לאחר השקעות פיננסיות נטו גדולות יחסית בשנת 2011.

4. השווקים הפיננסיים

– ברבעון הראשון של השנה, שוקי ההון בעולם אופיינו על ידי עליות חדות, זאת על רקע שורה של צעדים שנעשו באירופה כולל הסדר חוב ביוון, התקדמות לקראת אמנה פייסקאלית באירופה, קיצוצי תקציב באיטליה ובספרד ואולי החשוב מכול – מהלך נוסף של הגדלת הנזילות למערכת הבנקאות האירופית בחודש פברואר (לאחר מהלך דומה בחודש דצמבר 2011). בנוסף, שיפור בנתונים הכלכליים בארה"ב תמך גם הוא בשוק המניות. ברבעון הראשון מדד ה-S&P עלה בכ-11% ומדד מניות אירופה היורו סטוק עלה בכ-7%.

– מדד תל אביב 25 עלה ברבעון הראשון בכ-3.6%, שיעור נמוך יחסית לרוב שוקי המניות בעולם, כנראה על רקע חששות גאו פוליטיים. למעשה, כל העלייה בשוק המניות הישראלי התרחשה בחודש מרץ כתיקון של חלק מביצועי החסר מתחילת השנה, ולאחר רגיעה מסוימת בתחום הביטחוני.

– מדד האג"ח הקונצרני הצמוד עלה במהלך הרבעון בשיעור של 3.9% לעומת עלייה באג"ח הממשלתי הצמוד בשיעור של 1.2% בלבד. הירידה בפרמיית הסיכון באג"ח הקונצרני מהווה תיקון חלקי לעלייה בפרמיית הסיכון שנראתה במחצית השנייה של 2011. גם בחודשים אפריל ומאי 2012 נמשכת מגמת צמצום פערי הריבית.

– שוק האג"ח הממשלתי הגיב בחיוב להורדת ריבית על ידי בנק ישראל בסוף חודש ינואר, זאת למרות עליית התשואות הארוכות (10 שנים) בארה"ב מכ-1.9% בתחילת הרבעון לכ-2.2% בסופו. בנוסף, היקף ההנפקות של אג"ח ממשלתי נותר נמוך (כ-25.3 מיליארד \$) יחסית להיקף הפדיון (קרן וריבית) של אג"ח ממשלתי אשר עמד על כ-28 מיליארד \$. עודף פדיון זה תמך בירידת תשואות.

– תשואות המק"ם בחודשים מרץ ואפריל נותרו ללא שינוי לאורך כל העקום, זאת למרות יציאה משמעותית של זרים בתחילת עקב פדיון סדרה וירידה בציפיות השוק לגבי הורדות ריבית נוספות על ידי בנק ישראל. ירידת חלקם של תושבי חוץ במק"ם נמשכה, ונכון לנתוני מאי 2012 ירד סך החזקותיהם אל מתחת ל-4%.

– מגמת הפדיונות מהקרנות הכספיות נעצרה בחודשים אפריל-מאי 2012, ונרשם מעבר לצבירה חיובית של כ-500 מיליון ש"ח.

– פרמיית הסיכון של ישראל, כפי שהיא נמדדת על ידי מרווח ה-CDS ל-5 שנים, ירדה מעט בחודש מאי 2012 בהשוואה לחודש אפריל ולנתוני הרבעון הראשון של השנה.

אינפלציה ושער חליפין

לשלושה חודשים

2011	2012	
באחוזים		
0.9	-	שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים ה"יודע"
(1.9)	(2.8)	שיעור (ירידת) שער הדולר של ארה"ב
1.9	0.9	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה שטרלינג
4.5	0.3	שיעור עליית (ירידת) שער האירו

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות הסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ובעיקר התפתחות המשבר הכלכלי העולמי והשפעתו על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי איגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי סיכון דלהלן.

התפתחויות עסקיות בבנק ברבעון הראשון של שנת 2012

רווח ורווחיות

הרווח הנקי של הבנק הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 10.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 9.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 8.4%.

התשואה נטו על ההון בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב- 11.3% בחישוב שנתי, בהשוואה ל- 11.4% בתקופה המקבילה אשתקד ול- 10.3% בכל שנת 2011.

להלן פירוט עיקרי השינויים בסעיפי הרווח והפסד בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- גידול בהכנסות ריבית נטו בסך 2.5 מיליוני ש"ח.
- קיטון בהוצאות התפעוליות והאחרות בסך 1.4 מיליוני ש"ח.

הגידול ברווח קוזז על ידי:

- גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך 1.2 מיליוני ש"ח.
- קיטון בהכנסות שאינן מריבית בסך 1.5 מיליוני ש"ח.
- גידול בהפרשה למיסים על הרווח בסך 0.4 מיליוני ש"ח.

הרווח לפני מיסים הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 16.1 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 14.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.1%.

תשואת הרווח לפני מיסים להון הסתכמה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 18.1% בחישוב שנתי, בהשוואה ל- 18.2% בתקופה המקבילה אשתקד ול- 15.0% בכל שנת 2011.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות הריבית הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 51.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 51.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

- להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על הכנסות הריבית בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012:
- הכנסות ריבית מאשראי לציבור הסתכמו ב- 39.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 38.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 3.6% הנובע בעיקר מגידול בהיקף היתרות.
  - הכנסות מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים הסתכמו ב- 5.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 2.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 85.2% הנובע בעיקר מגידול בהיקף היתרות ובסביבת הריבית המוניטרית הממוצעת.

הגידול קוזז על ידי הגורמים הבאים:

- הכנסות מפקדונות בבנקים הסתכמו ב- 1.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 2.8 מיליוני ש"ח, קיטון של 35.7% הנובע מהשפעת מדד חיובי בתקופה המקבילה אשתקד וכן מקיטון בהיקף היתרות.
- הכנסות מאיגרות חוב הסתכמו ב- 4.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 7.2 מיליוני ש"ח, קיטון של 40.3% הנובע בעיקר מהשפעת מדד חיובי בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות הריבית הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 12.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 14.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 16.4%. הקיטון נובע בעיקר מקיטון בהוצאות בגין פקדונות הציבור שנבע בעיקר מהשפעת מדד חיובי בתקופה המקבילה אשתקד.

פער הריבית - הכולל את ההשפעה של הכנסות או הוצאות מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, עומד על שיעור של 3.21% בהשוואה ל- 3.24% בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע בעיקר משחיקה במרווח הפיננסי במגזר השקלי הלא צמוד.

להלן תרומת מגזרי ההצמדה השונים לרווח מפעולות מימון:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס						
שנת 2011			שנת 2012			
היקף תרומה לרווח	היקף הפעילות	% מיליוני ש"ח	היקף תרומה לרווח	היקף הפעילות	% מיליוני ש"ח	
94.5	34.6	81.3	86.1	36.0	82.3	מטבע ישראלי:
1.9	0.7	13.1	4.5	1.9	12.0	לא צמוד
1.1	0.4	5.7	1.2	0.5	5.7	צמוד למדד
(0.5)	(0.2)	-	0.2	0.1	-	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
3.0	1.1	-	7.9	3.3	-	מכשירים פיננסיים נגזרים, נטו (שאינם ALM)
100.0	36.6	100.0	100.0	41.8	100.0	הכנסות מימון אחרות, נטו
						סך הכל

להלן התפתחות ההכנסות מריבית, נטו לפי מגזרי פעילות עיקריים (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
השינוי	2011	2012	במיליוני ש"ח	%	
	22.1	24.0	9.0	22.1	מגזר משקי הבית
	5.0	5.9	18.0	5.0	מגזר בנקאות פרטית
	9.4	9.1	(3.2)	9.4	מגזר עסקי
	-	-	-	-	מגזר ניהול פיננסי
	36.5	39.0	6.8	36.5	סך הכל

ההוצאות בגין הפסדי אשראי נערכו בהתאם להוראת המפקח על הבנקים, בהתאם למדיניות האשראי של הבנק ובהתחשב בהערכת הסיכונים בתיק האשראי והסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 1.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 0.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות עיקריים (במיליוני ש"ח):

		2011			2012	
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון
מגזר משקי הבית		1.0	(1.2)	(2.1)	(0.1)	0.7
מגזר עסקי		(0.6)	2.1	4.2	1.9	0.9
סך הכל		0.4	0.9	2.1	1.8	1.6
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי:						
מגזר משקי הבית		0.25%	(0.29%)	(0.46%)	(0.03%)	0.16%
מגזר עסקי		(0.35%)	1.22%	2.24%	0.98%	0.44%
סך הכל		0.07%	0.14%	0.32%	0.27%	0.24%

להלן התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי (במיליוני ש"ח):

		2011			2012	
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון
הפרשה להפסדי אשראי פרטנית		1.2	2.1	1.8	3.5	1.3
הפרשה להפסדי אשראי קבוצתית		(0.8)	(1.2)	0.3	(1.7)	0.3
סך הכל		0.4	0.9	2.1	1.8	1.6
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי:						
מאזני*		0.07%	0.14%	0.32%	0.27%	0.24%
מאזני וחוף מאזני*		0.04%	0.10%	0.22%	0.18%	0.16%

* על בסיס שנתי

הכנסות הריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-37.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-36.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.6%.

הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 2.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה להפסד של 0.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מגידול במימוש ניירות ערך זמינים למכירה שנזקפו לרווח והפסד.

העמלות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 19.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 20.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.9% הנובע בעיקר מהגורמים הבאים:

- הכנסות מכרטיסי אשראי הסתכמו ב- 3.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-3.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 8.6%.

- הכנסות מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים ומעמלות הפצה הסתכמו ב- 4.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-5.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 17.5% הנובע בעיקר מירידה בהיקף הפעילות בשוק ההון של לקוחות הבנק.

הכנסות אחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב- 0.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 3.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 97.4%. הקיטון נובע בעיקר מהגורמים הבאים:

- הכנסות אחרות בתקופה המקבילה אשתקד הסתכמו בסך 2.7 מיליוני ש"ח בגין החזר הוצאות הקמה מחברת "גל" ומחברת "רשף" בעקבות פיצול קופת הגמל דפנה.

- קיטון בדמי ניהול ותפעול קופות הגמל בסך של 1.0 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, שנבע בעיקר מהפסקת ניהול קופת הגמל דפנה.

הוצאות תפעוליות ואחרות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-43.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-45.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 3.1%. הקיטון בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 נובע בעיקרו מהגורמים הבאים:

- הוצאות שכר הסתכמו ב- 22.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 23.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

- אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ב- 7.8 מיליוני ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. חל גידול בהוצאות המיסים העירוניים בסך 0.7 מיליוני ש"ח עקב חיובי ארנונה של רשויות מקומיות במערך הסינוף בגין שנים קודמות. לעומת זאת ישנו חיסכון בהוצאות האחזקה והפחת.

- הוצאות אחרות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-13.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 14.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 8.3%. הקיטון נובע בעיקר מהגורמים הבאים:

- הוצאות מחשב הסתכמו ב- 7.0 מיליוני ש"ח לעומת 6.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.4%.

- הוצאות שירותים מקצועיים הסתכמו ב- 0.8 מיליוני ש"ח לעומת 2.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 68.0%.

שיעור כיסוי ההוצאות התפעוליות והאחרות על ידי ההכנסות שאינן מריבית בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הגיע ל-51% בהשוואה ל-53% בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרשה למיסים על הרווח בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמה ב-5.8 מיליוני ש"ח, לעומת 5.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפרשה למיסים נובע מגידול בהכנסות לפני מיסים. שיעור המס האפקטיבי מהרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הגיע ל-35.82% בהשוואה לשיעור המס הסטטוטורי שהינו 35.34%. הפער נובע בעיקרו מהשפעת שינויים בשיעור המס, מהוצאות לא מוכרות והפרשים קבועים. ביום 5 בדצמבר 2011 אישרה הכנסת את החוק לתיקון נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011. בהתאם לחוק בטול הפחתת המס, אשר נקבעה בחוק ההתייעלות הכלכלית, כאמור לעיל, ושיעור מס חברות החל משנת 2012

ואילך יעמוד על 25%. בעקבות התיקון האמור, שיעור המס הסטטוטורי החל על תאגידים בנקאיים עומד על 35.34% בשנת 2012.

ביום 22 בפברואר 2012 נחתם הסכם עקרונות עם מס הכנסה בנושא אופן ההכרה למס של החובות הפגומים. הסכם זה נחתם על רקע השינוי בהוראות המפקח על הבנקים והניסיון שנצבר ביישום עקרונות ההסדר הקודם (ועדת גבעולי משנת 1991), בו הסכימו הצדדים על התנאים והמנגנון שבו יוכרו הוצאות חובות פגומים לצרכי מס.

הרווח הנקי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב- 10.3 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 9.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 8.4%.

התשואה להון - להלן פרטים על התשואה להון במונחים שנתיים:

2011				2012		תשואת הרווח הנקי
רבעון				שנת	רבעון	
ראשון	שני	שלישי	רביעי	2011	ראשון	
11.4%	8.1%	11.2%	12.5%	10.3%	11.3%	

התפתחויות בסעיפי המאזן

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ש"ח):

	ליום 31 בדצמבר 2011	ליום 31 במרס 2012	השינוי ב-%
סך כל המאזן	4,791.0	4,782.5	(0.2)
אשראי לציבור, נטו	2,573.1	2,609.6	1.4
מזומנים ופקדונות בבנקים	1,438.5	1,199.8	(16.6)
ניירות ערך	682.6	878.7	28.7
פקדונות הציבור	3,967.9	3,959.7	(0.2)
הון	375.3	388.3	3.5

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרס 2012 הסתכם ב- 2,609.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 2,573.1 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2011, גידול בשיעור של 1.4%. על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, האשראי לציבור כולל יתרות בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר הסתכמו ליום 31 במרס 2012 ב- 339 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 346 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2011.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי	יתרה ליום						
	31.12.11	31.3.12	השינוי	31.12.11	31.3.12		
	% -ב	% -ב	% -ב	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
	91.4	91.8	1.9	45.0	2,350.8	2,395.8	מטבע ישראלי
	8.5	8.0	(4.2)	(9.1)	219.1	210.0	- לא צמוד
	0.1	0.2	18.8	0.6	3.2	3.8	- צמוד למדד
	100.0	100.0	1.4	36.5	2,573.1	2,609.6	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
							סך הכל

ההשקעות בניירות הערך הסתכמו ביום 31 במרס 2012 ב- 878.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 682.6 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2011. בתקופה זאת חלה עליה בשווי ההוגן של תיק ניירות הערך הזמינים למכירה בסך 6.8 מיליוני ש"ח שנזקפה להון. כמו כן נזקף לרווח והפסד רווח בסך של 2.7 מיליוני ש"ח בגין ניירות ערך שמומשו מהתיק הזמין למכירה.

להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך	יתרה ליום				
	31.12.11	31.3.12	31.12.11	31.3.12	
	% -ב	% -ב	במיליוני ש"ח		
	95.8	96.6	654.4	848.4	איגרות חוב של ממשלת ישראל
	-	0.5	0.1	4.2	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
	4.2	2.9	28.1	26.1	איגרות חוב של אחרים בישראל
	100.0	100.0	682.6	878.7	סך הכל

התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך	יתרה ליום						
	31.12.11	31.3.12	השינוי	31.12.11	31.3.12		
	% -ב	% -ב	% -ב	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
	57.2	73.0	64.2	250.7	390.4	641.1	מטבע ישראלי
	40.8	25.4	(19.6)	(54.7)	278.4	223.7	- לא צמוד
	2.0	1.6	0.7	0.1	13.8	13.9	- צמוד למדד
	100.0	100.0	28.7	196.1	682.6	878.7	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
							סך הכל

להלן פירוט ניירות הערך לפי האופן בו נקבע השווי ההוגן של ניירות הערך (ראה גם באור 17):

יתרה מאזנית	31 במרס 2011			31 במרס 2012		
	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -			מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -		
	נתונים נצפים	מחירים מצוטטים	יתרה מאזנית	נתונים נצפים	מחירים מצוטטים	
	משמעותיים אחרים (רמה 2)	בשוק פעיל (רמה 1)		משמעותיים אחרים (רמה 2)	בשוק פעיל (רמה 1)	
איגרות חוב של ממשלת ישראל	832.3	12.3	714.7	13.9	700.8	ניירות ערך זמינים למכירה:
איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	15.0	-	4.2	-	4.2	
איגרות חוב של אחרים בישראל	33.5	22.6	21.1	16.1	5.0	
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה	880.8	34.9	740.0	30.0	710.0	
איגרות חוב של ממשלת ישראל	65.0	-	133.7	-	133.7	ניירות ערך למסחר:
סך הכל ניירות ערך למסחר	65.0	-	133.7	-	133.7	
סך כל ניירות הערך הנמדדים לפי שווי הוגן	945.8	34.9	873.7	30.0	843.7	

* מדידות שווי הוגן:

רמה 1 - מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
 רמה 2 - מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים זהים או התחייבויות זהות בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים בהם הינם נצפים בשוק או נתונים שוק נצפים.

מדיניות הבנק בנושא ירידת ערך - הבנק בוחן מעת לעת באם חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בהשקעות שלו בניירות ערך. בחינה זאת מתבצעת בהתקיים סממנים, אשר יש בהם כדי להצביע על האפשרות כי ערכן של ההשקעות נפגם, לרבות:

- משך הזמן בו השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו.
- שיעור ירידת השווי ההוגן של נייר הערך ביחס לעלותו.
- היקף הבטחונות המגבים את נייר הערך וחיזוקי האשראי שתומכים בו.
- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך עד להשבה (Recovery) חזויה של השווי ההוגן של נייר הערך.
- דירוג האשראי של נייר הערך לרבות שינוי בדירוג שחל לאחר תאריך המאזן.

בהתאם להוראות, הבנק מכיר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוחות לציבור או שיש כוונה למכור אותו בתוך פרק זמן קצר.
  - איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין מועד רכישה לבין מועד פרסום הדוחות הכספיים.
  - איגרת חוב שלאחר רכישה סווגה על ידי הבנק כבעייתית (לרבות איגרת חוב שהונפקה על ידי לווה אשר סווג על ידי הבנק לאחר רכישה איגרת חוב בעייתית)
  - איגרת חוב אשר חל כשל בתשלום לאחר רכישה.
  - נייר ערך אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת הדיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות.
- ההפחתות להתאמת ערך השקעות אלה, אשר להערכת ההנהלה מתבססת על בחינת מכלול ההיבטים הרלוונטיים ומתן המשקל הראוי להם ואשר אינן בעלות אופי זמני, נזקפות לרווח והפסד.
- בנוסף בוחן הבנק שיקולים נוספים:
- ניתוח פרטני של ההשקעות ששווין ההוגן נמוך באופן משמעותי מעלותן המופחתת.
  - דיון בעובדות המקרה, כולל הערכה של הגורמים או המצבים העשויים לגרום להשקעה מסוימת להיות מסווגת כבעלת ירידת ערך שאינה זמנית, או אשר לא תומכים בסיווג ההשקעה כבעלת ירידת ערך זמנית.
- כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה שנוקף בעבר לסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס העלות החדש).
- להלן פירוט ירידת ערך של איגרות חוב בתיק הזמין למכירה לפי שיעור ירידה ולפי טווחים של משך הזמן (במיליוני ש"ח):

שיעור ירידה	עד 6 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל
עד 4%	-	(0.1)	-	(0.1)
עד 3%	(0.4)	-	(3.4)	(3.8)
	(0.4)	(0.1)	(3.4)	(3.9)

פקדונות הציבור ליום 31 במרס 2012 הסתכמו ב-3,959.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-3,967.9 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2011, קיטון בשיעור של 0.2%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר			יתרה ליום 31 במרס		
2011	2012	שינוי	2011	2012	
%	%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
78.6	79.7	10.6	303.3	2,852.7	3,156.0
15.0	13.8	(0.8)	4.2	543.8	548.0
6.4	6.5	9.9	23.1	232.6	255.7
100.0	100.0	9.1	330.6	3,629.1	3,959.7

מטבע ישראלי:

לא צמוד*

צמוד למדד**

מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

סך הכל

* כולל יתרות פקדונות ברירה שקל/מדד ליום 31 במרס 2012 בסך 28.0 מיליוני ש"ח (31 במרס 2011 -57.6) המוצגים לפי המסלול הגובר.

** כולל יתרות פקדונות ברירה שקל/מדד ליום 31 במרס 2012 בסך 67.7 מיליוני ש"ח (31 במרס 2011 -61.4) המוצגים לפי המסלול הגובר.

ההון ליום 31 במרס 2012 הסתכם ב-388.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-375.3 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2011, גידול בשיעור של 3%. הגידול בהון נבע בעיקרו מרווח בסך 10.3 מיליוני ש"ח ומגידול בסך של 2.7 מיליוני ש"ח ביתרת ההתאמות מהצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו.

יחס הון למאזן ליום 31 במרס 2012 הגיע ל-8.1% לעומת 7.8% ביום 31 בדצמבר 2011.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון הגיע ל-14.09% לעומת 13.72% ביום 31 בדצמבר 2011.

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות הבנק (במיליוני ש"ח):

השינוי ב-	31.12.11	31.3.12	
%			
8.1	2,496	2,699	בתיקי ניירות ערך

תפעול קופות גמל - שירותי התפעול של קופות הגמל ניתנים החל מהרבעון השני של שנת 2010, באמצעות חברת האם. תמורת שירותי תפעול אלה רשם הבנק הכנסה נטו בסך 0.1 מיליוני ש"ח. הסכם לשירותי תפעול נמצא בשלבי גיבוש ונכון ליום פרסום הדוחות הכספיים טרם נחתם.

תאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

הבנק פועל בישראל במריבית תחומי הבנקאות ומספק מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיו. פעילות הבנק מתבצעת באמצעות 3 מגזרי פעילות עיקריים:

(א) המגזרים הבנקאיים - מתחלקים למגזר משקי בית, מגזר בנקאות פרטית ומגזר עסקי. מגזרים אלה עוסקים במתן שירותים בנקאיים ובתיווך פיננסי, תוך התמקדות במשקי בית, מקבלי משכורת עם התמחות מיוחדת באוכלוסיית עובדי ההוראה ומוסדות חינוך:

- 1. מגזר משקי הבית (המגזר הקמעונאי)** - מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי הבית.
- 2. מגזר הבנקאות הפרטית** - הבנק פועל להרחיב ולהעמיק את הפעילות עם לקוחות הבנקאות הפרטית, תוך בחינה מקצועית של צרכי הלקוחות והתאמת תיק ההשקעות שלהם בהתאם לאפיון הלקוח. הפעילות תתמקד בעיקרה בנושאים הבאים:
  - טיפול אישי וממוקד בלקוחות המגזר, הנמנים על הלקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה יחסית, תוך בחינה והתאמה של פעילות הלקוח, באמצעות מערכות מתוחכמות וביצוע מעקב שוטף ומקצועי אחר ביצועי תיק ההשקעות והרכבו, כפועל יוצא מאפיון רמת הסיכון של הלקוח בחשבון.
  - גיוס לקוחות בעלי עושר פיננסי התואמים את לקוחות המגזר כאמור, תוך מתן דגש על מקצוענות, יחס אישי ותודעת שירות גבוהה
- 3. מגזר עסקי** - מספק מגוון של שירותי בנקאות לעסקים וחברות. לקוחות אלה מקבלים את השירות ביחידות מובדלות בסניף, אשר מקבלות תמיכה מקצועית מהנהלה הראשית על ידי רפרנטים מקצועיים יעודיים המתמחים בלקוחות עסקיים.

(ב) מגזר ניהול ותפעול נכסים פיננסיים - המגזר עסק בתחום המוצרים הפיננסיים החוץ מאזניים: קופות נגמולים ופיצויים, קרנות השתלמות וקרנות נאמנות. נכון לתאריך הדוחות מגזר זה אינו נושא הכנסה מהותית ומתופעל על ידי חברת האם.

(ג) מגזר ניהול פיננסי - הכולל פעילות בנוסטרו של הבנק, פעילות בנגזרים הפיננסיים וניהול החשיפות.

חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות וניתוח התוצאות העסקיות של הבנק.

כללי החשבונאות שיושמו בהצגת תוצאות הפעילות של מגזרי הפעילות של קבוצת הבנק הינם אלה המתוארים בבאור 2 לדוחות הכספיים השנתיים. להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית, נטו - כולל את המרווח שבין הריבית המתקבלת או המשתלמת ללקוח המגזר לבין העלות השולית של מקורות הבנק וכן הריבית התיאורטית על ההון המיוחס למגזר. ההפרשה להפסדי אשראי - ההוצאות בגין הפסדי אשראי נזקפת למגזר אליו משתייך הלקוח. הכנסות שאינן מריבית - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח. הוצאות תפעוליות ואחרות - מיוחס למגזר על פי יחס עלות השכר הישיר. מיסים על הכנסה - ההפרשה למס על תוצאות הפעילות של כל מגזר חושבה על-פי שיעור המס האפקטיבי. תשואה להון - כולל את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. הון מוקצה למגזר - ההון המשוקלל ברוטו בהתאם למשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר מסך כל נכסי הסיכון. נכסי הסיכון - כוללים נכסי סיכון אשראי, סיכוי שוק וסיכון תפעולי.

להלן תמצית התפתחות הרווח הנקי וסך הנכסים לפי מגזרי פעילות:

לשלושת החודשים שהסתיימו ב- 31 במרס

השינוי ב-%	*2011	2012	
א. סך ההכנסות (הוצאות)			
5%	31.5	33.0	מגזר משקי הבית
9%	10.9	11.9	מגזר בנקאות פרטית
(3%)	14.5	14.0	מגזר עסקי
-	3.9	-	מגזר ניהול ותפעול נכסים פיננסיים
-	(0.2)	2.7	מגזר ניהול פיננסי
2%	60.6	61.6	סך הכל
ב. הוצאות בנין הפסדי אשראי			
(30%)	1.0	0.7	מגזר משקי הבית
-	(0.6)	0.9	מגזר עסקי
300%	0.4	1.6	סך הכל
ג. רווח (הפסד) נקי			
23%	4.4	5.4	מגזר משקי הבית
14%	1.4	1.6	מגזר בנקאות פרטית
(31%)	3.2	2.2	מגזר עסקי
-	1.1	-	מגזר ניהול ותפעול נכסים פיננסיים
-	(0.6)	1.1	מגזר ניהול פיננסי
8%	**9.5	10.3	סך הכל
ד. יתרות מאזניות ממוצעות:			
12%	1,355.8	1,522.6	מגזר משקי הבית
-	164.0	164.6	מגזר בנקאות פרטית
7%	885.1	943.9	מגזר עסקי
10%	1,942.3	2,142.6	מגזר ניהול פיננסי
10%	4,347.2	4,773.7	

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי.

** הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

מגזר משקי הבית

מבנה המגזר

מגזר משקי הבית (המגזר הקמעונאי) מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי הבית. המגזר פועל באמצעות מערך הסינוף של הבנק המונה 15 סניפים וחמש שלוחות הפרוסים ברחבי הארץ ובאמצעות ערוצים ישירים: אינטרנט, "Call Center" ושרות SMS בטלפון סלולרי.

המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון שוטף, אשראי, פקדונות ותוכניות חסכון, פעילות בכרטיסי אשראי ומוצרי הון הכוללים השקעה בקרנות נאמנות והשקעה בניירות ערך.

פעילות המשכנתאות של לקוחות המגזר מתבצעת באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בחלק מסניפי הבנק.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר משקי הבית בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-5.4 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-4.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 23%. שיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הגיע ל-11.7% בהשוואה ל-10.2% בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-33.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-31.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 5% הנובע בעיקר מעליה בהיקף המקורות והשימושים ועליה בריבית המוניטרית הממוצעת בתקופה. ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-0.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-1.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות המגזר הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 ב-23.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-23.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1%.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר משקי הבית:

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-31 במרס			
השינוי	2011*	2012	
%	במיליוני ש"ח		
			הכנסות ריבית נטו:
9%	22.1	24.0	מחיצוניים
			הכנסות שאינן מריבית:
(4%)	9.4	9.0	מחיצוניים
5%	31.5	33.0	סך הכנסות
-	1.0	0.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
23%	4.4	5.4	רווח נקי
	10.2%	11.7%	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)
12%	1,355.8	1,522.6	יתרה ממוצעת של נכסים
6%	1,482.7	1,569.0	יתרה ממוצעת של התחייבויות
4%	1,378.3	1,436.4	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
(33%)	400.0	269.9	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
			מרכיבי ההכנסות מריבית, נטו:
5%	16.5	17.4	מרווח מפעילות מתן אשראי
18%	5.6	6.6	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
			פירוט הכנסות שאינן מריבית:
19%	2.6	3.1	הכנסות מכרטיסי אשראי
(38%)	0.8	0.5	הכנסות משוק ההון
(10%)	6.0	5.4	הכנסות תפעוליות ואחרות
5%	31.5	33.0	סך הכנסות

* הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

לקוחות

לקוחות המגזר כוללים משקי בית, בעיקר עובדי הוראה בפיזור רחב. אין לבנק לקוח בודד או מספר מצומצם של לקוחות שאובדנם ישפיע באופן מהותי על הפעילות במגזר.

שיווק והפצה

אתר האינטרנט השיווקי של הבנק נבנה בטכנולוגיה מתקדמת ובעיצוב המותאם למיתוג של הבנק, תוך הדגשת ייחודו של הבנק כבנק של המורים. הבנק משתתף באופן קבוע בכנסים ופעילויות של ארגוני המורים השונים. הצעות שיווקיות מועברות ללקוחות באמצעות אתר האינטרנט של הבנק ובדיוור ישיר. הבנק משתף פעולה עם אתרי אינטרנט יעודיים למורים ומפרסם באופן קבוע בעיתוני המורים. לקוחות הבנק מקבלים שירותי אינטרנט באתר מסד און ליין, אתר מתקדם של קבוצת הבינלאומי המציג מגוון פעילויות לנוחות הלקוחות. בנוסף לכך הבנק מקבל שירותי call center מקבוצת הבינלאומי תחת מסד call. במסגרת המוקד נהנימו לקוחות הבנק ממענה מהיר ומגוון רחב של שירותים.

הון אנושי

במהלך התקופה הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 186 משרות, כולל משרות מועמסות על המגזר, (182 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד), מתוכם 29 משרות בדרגת ניהול (29 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד).

מגבלות ופיקוח על פעילות המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים ועוד. על שולחן הכנסת מונחות כיום שתי הצעות חוק פרטיות שעניינן מגבלות על גובה העמלות, סלי עמלות, איסור על חיוב סוגי אוכלוסיות בעמלות מסוימות, איסור על גביית סוגים מסוימים של עמלות וכיוב'. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות, המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

מגזר הבנקאות הפרטית

מבנה המגזר

מגזר הבנקאות הפרטית מספק מגוון שירותי בנקאות רב-ערוציים ושירותי ייעוץ מתקדמים בתחום השקעות ומוצרים פיננסיים ללקוחות הבנקאות הפרטית. המגזר פועל באמצעות מערך הסינוף של הבנק המונה 15 סניפים וחמש שלוחות הפרוסים ברחבי הארץ ובאמצעות ערוצים ישירים. לקוחות הבנקאות הפרטית מקבלים שירות ביחידות מובדלות בסניפי הבנק, אשר מספקות להם את מכלול השירותים הבנקאיים. הלקוחות מקושרים לעובד או ליועץ השקעות בבנקאות הפרטית, על פי צרכי הלקוח. ללקוחות הבנקאות הפרטית מוצעת "מעטפת שירות", הכוללת פגישות יזומות ופניות טלפוניות מצד עובדי המחלקה או יועצי השקעות אליו הם מקושרים.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות הפרטית בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-1.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 1.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 14%. שיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר הגיע ל-18.5%, בהשוואה ל-18.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-11.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-10.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9% הנובע מעליה בהיקפי הפעילות. הוצאות המגזר הסתכמו ב-9.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ב-8.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9% שנובע בעיקר מגידול בהוצאות המועמסות על המגזר. היקף נכסי הציבור, המנוהלים על ידי המגזר, הסתכם ב-2,268.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-1,929.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 18%.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות הפרטית:

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-31 במרס			
	2012	*2011	השינוי
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	%
הכנסות ריבית נטו:			
מחיצוניים	5.9	5.0	18%
הכנסות שאינן מריבית:			
מחיצוניים	6.0	5.9	2%
סך הכנסות	11.9	10.9	9%
רווח נקי	1.6	1.4	14%
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)	18.5%	18.4%	
יתרה ממוצעת של נכסים	164.6	164.0	-
יתרה ממוצעת של התחייבויות	1,706.1	1,438.1	19%
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	257.9	246.9	5%
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	2,268.8	1,929.3	18%
מרכיבי ההכנסות מריבית, נטו:			
מרווח מפעילות מתן אשראי	1.2	1.1	9%
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	4.7	3.9	21%
פירוט הכנסות שאינן מריבית:			
הכנסות מכרטיסי אשראי	0.9	0.9	-
הכנסות משוק ההון	4.3	3.6	19%
הכנסות תפעוליות ואחרות	0.8	1.4	(43%)
סך הכנסות	11.9	10.9	9%

* הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

לקוחות

לקוחות הבנקאות הפרטית הם בעיקר בעלי עושר פיננסי בינוני ובעלי פוטנציאל עתידי לכך. אין לבנק לקוח בודד או מספר מצומצם של לקוחות שאובדנם ישפיע באופן מהותי על הפעילות במגזר.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה של שירותי המגזר מתבצעים באמצעות מערך הסינוף של הבנק על ידי מבצעי פרסום בעיתונות הכללית ועיתוני המורים של מערכת החינוך. בנוסף, השיווק וההפצה מתבצעים באמצעות שיחות ייעוץ פנים אל פנים ובאמצעות הטלפון, הן בפנייה יזומה והן כמענה לפניית לקוחות. העברת מסרים שיווקיים נעשית באתר האינטרנט, בדיוור ישיר ללקוחות (כגון דוח מצב השקעות ודיוור ישיר יעודי), בשירותים עצמאיים (סניפומט ועמדת לקוח), בשילוט ובעלוני מידע וגלויות בתוך הסניף.

הון אנושי

במהלך התקופה הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 62 משרות, כולל משרות מועמסות על המגזר, 53 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד, מתוכם 11 משרות בדרגת ניהול (11 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד).

מגבלות ופיקוח על פעילות המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים ועוד. (לעניין "חוק העמלות" ראה לעיל מגזר משקי בית).

מגזר עסקי

מבנה המגזר

המגזר העסקי מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים. המגזר פועל באמצעות מערך הסינוף של הבנק המונה 15 סניפים וחמש שלוחות הפרוסים ברחבי הארץ, אשר מקבלים סיוע מקצועי מהנהלה ראשית על ידי פרנטיים יעודיים המתמחים בלקוחות עסקיים. המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון עסקי, אשראי למימון הפעילות העסקית, סחר חוץ ופעילות בעסקי מט"ח, שירותי יעוץ בהשקעות, מוצרי פסיבה וכרטיסי אשראי.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-2.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-3.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 31%. שיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר הגיע ל-8.7%, בהשוואה ל-14.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-14.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-14.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3%.

הוצאות המגזר הסתכמו ב-9.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-10.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4% הנובע מירידה בהוצאות המועמסות על המגזר. ההוצאה בגין הפסדי אשראי במגזר הסתכמה ב-0.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסה של-0.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול זה נובע בעיקרו מעליה בהפרשה הפרטנית ברבעון.

היקף נכסי הציבור, המנוהלים על ידי המגזר הסתכם ב-128.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-131.6 בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3%.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר העסקי :

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-31 במרס			
	2012	*2011	השינוי
		במיליוני ש"ח	%
הכנסות ריבית נטו:			
מחיצוניים	9.1	9.4	(3%)
הכנסות שאינן מריבית:			
מחיצוניים	4.9	5.1	(4%)
סך הכנסות	14.0	14.5	(3%)
הוצאות בגין הפסדי אשראי	0.9	(0.6)	-
רווח נקי	2.2	3.2	(31%)
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)	8.7%	14.4%	
יתרה ממוצעת של נכסים	943.9	885.1	7%
יתרה ממוצעת של התחייבויות	656.9	643.8	2%
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	782.4	712.2	10%
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	128.0	131.6	(3%)
מרכיבי ההכנסות מריבית, נטו:			
מרווח מפעילות מתן אשראי	7.2	7.6	(5%)
מרווח מפעילות קבלת פקדונות	1.9	1.8	6%
פירוט הכנסות שאינן מריבית:			
הכנסות מכרטיסי אשראי	0.2	0.2	-
הכנסות משוק ההון	0.2	0.2	-
הכנסות תפעוליות ואחרות	4.5	4.7	(4%)
סך הכנסות	14.0	14.5	(3%)

* הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

לקוחות

במגזר העסקי מטופלים לקוחות ממגוון רחב של ענפי משק בעלי נפח פעילות עסקי נמוך עד בינוני, בעלי מורכבות עסקית נמוכה עד בינונית. היקף האשראי ברמת הלקוח הינו עד 35 מיליון ש"ח.

שיווק והפצה

גורמי השיווק וההפצה במגזר זה הם היחידות העסקיות בסניפי הבנק ויחידות המטה בהנהלה הראשית.

הון אנושי

במהלך התקופה הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 67 משרות, כולל משרות מועמסות על המגזר, (70 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד), מתוכם 12 משרות בדרגת ניהול (12 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד).

מגבלות ופיקוח על פעילות המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים ועוד.

מגזר ניהול פיננסי

כללי

פעילות המגזר כוללת את ניהול ה"נוסטרו" של הבנק דהיינו: פעילות הבנק למען עצמו, באמצעות השקעות באיגרות חוב, פקדונות בבנקים, עסקאות במכשירים פיננסיים ועוד. כמו כן כוללת פעילות המגזר את ניהול חשיפות השוק, הבסיס והנזילות אשר הבנק חשוף אליהם בשל עסקיהם של לקוחותיו ותמיכה בתמחור ופיתוח של מוצרים פיננסיים.

מבנה המגזר

הפעילות בנוסטרו של הבנק מתבצעת באמצעות ועדות ספציפיות בהשתתפות חברי ההנהלה וגורמים מקצועיים בכפוף למנכ"ל הבנק הממונה על ניהול הסיכונים הפיננסיים ובאישור ועדות של דירקטוריון הבנק.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם ב-1.1 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד של 0.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול הנובע בעיקרו מעליה בהכנסות ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה. שיעור תשואת הרווח הנקי להון במגזר הגיע ל- 12.3% בהשוואה ל- (5.3%) בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות המגזר בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכמו ב-2.7 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד של 0.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול הנובע בעיקר מעליה ברווחים ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה שהסתכמו ב- 2.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 0.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הניהול הפיננסי :

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-31 במרס			
	2012	*2011	השינוי
	במיליוני ש"ח		
	%		
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית:			
מחיצוניים	2.7	(0.2)	-
סך הכנסות (הוצאות)	2.7	(0.2)	-
רווח (הפסד) נקי	1.1	(0.6)	-
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)	12.3%	(5.3%)	
יתרה ממוצעת של נכסים	2,142.6	1,942.3	10%
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	295.5	338.1	(13%)
מרכיבי הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית:			
אחר	2.7	(0.2)	-

* הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

לקוחות

המגזר מספק שירותים בתחום ניהול הנוסטרו ומכשירים פיננסיים עבור פונקציות ספציפיות בהנהלה הראשית ומערך הסינוף.

מגבלות ופיקוח על פעילות המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים ועוד.

הון אנושי

במהלך התקופה הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 3 משרות (3 משרות - בתקופה המקבילה אשתקד), מתוכם 1 משרות בדרגת ניהול (2 משרות- בתקופה המקבילה אשתקד).

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי תקני חשבונאות מקובלים ועל פי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי של תאגיד בנקאי. עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בבאור 2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2011.

הדוחות הכספיים כוללים תוצאות של חישובים, הנחות ואומדנים המתייחסים לפעילויות, אירועים והתפתחויות שונות, המשפיעים על רווחיותו של הבנק. הנהלת הבנק מתבססת בהערכתה על הנחות סובייקטיביות והערכות של עובדים וגורמים מקצועיים חיצוניים בעלי מיומנויות והתמחויות בתחומים בהם נדרשים האומדנים השונים. לבעלי המקצוע החיצוניים ולעובדים העוסקים בפיקוח, בקרה והכנת האומדנים וההערכות בנושאים המוגדרים כבעלי השפעה קריטית על התוצאות הכספיות של הבנק, אין, ככל שהדבר מתאפשר, מעורבות וקשר עסקי שוטף עם הגורם או הסוגיה נשוא האומדן.

הנהלת הבנק והדירקטוריון סבורים כי האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2011. לא חל שינוי במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 פרט לנושאים הבאים:

- מתכונת דוח רווח והפסד בנושא מדידת הכנסות ריבית

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים באר"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית, מיישם הבנק את ההוראות הקשורות לאופן ההצגה של דוח רווח והפסד.

בהתאם להוראות, התאים הבנק את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובבאורים הנלווים באופן המפורט להלן:

- סעיף "רווח מימוני לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" פוצל לשלושה סעיפים נפרדים "הכנסות ריבית", "הוצאות ריבית" וכן "הכנסות מימון שאינן מריבית" שהוצגו בשורות נפרדות.
- מרכיבי הרווח המימוני שאינם מריבית וכן מרכיבי רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות סווגו במסגרת סעיף הכנסות מימון שאינן מריבית תוך אבחנה בין פעילויות למטרות מסחר לבין פעילויות שאינן למטרות מסחר.
- עודכנה ההגדרה של "ריבית" כך שתכלול הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על

- הריבית והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן (מרכיב שקודם לכן לא נחשב כחלק מריבית).
- בוטלה האבחנה בין עמלות מעסקי מימון שבעבר נכללו במסגרת הרווח המימוני לבין עמלות תפעוליות. לאור זאת, כל ההכנסות מעמלות, למעט עמלות הקצאת אשראי, נכללו בסעיף "עמלות" בדוח רווח והפסד (בעבר סעיף "עמלות תפעוליות").
- בוטל הסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות" ואומצה הגישה הנהוגה בארה"ב לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכיחים". לאור זאת, הסיווג של אירוע כלשהו כפריט מיוחד (בלתי רגיל) בדוח רווח והפסד יבוצע רק באישור מראש של המפקח על הבנקים.

הבנק יישם את ההוראות בנוגע למתכונת דוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום ההוראה לראשונה לא היתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה באור ד.1.

- דוח תזרימי מזומנים

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק את תקן דיווח כספי בינלאומיים IAS 7- בנושא דוח על תזרימי מזומנים. הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה (בעבר - פעילות בנכסים) ומפעילות מימון (בעבר - פעילות בהתחייבויות ובהון). תזרימי המזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של הבנק מסווגים לפעילות שוטפת. סעיף המזומנים ושווי המזומנים כולל מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה באור ד.1.

הסכמים מהותיים, שינויי ויוזמות חקיקה במערכת הבנקאית ונושאים אחרים

שירותי מיחשוב

מערכות המחשב של הבנק עובדות תחת התשתית של הבינלאומי. הבנק מקבל את שירותי המחשב מחברת מת"ף, חברת בת של הבנק הבינלאומי (אשר הוסבו ב- 5 בפברואר 2010). הוצאות המיחשוב לחברת מת"ף לרבעון הראשון של 2012 היו בסך של 6.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 5.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. על פי הבנות עם מת"ף וחברת האם. ההסכם נמצא בשלבי גיבוש. נכון ליום הדוח טרם נחתם הסכם התקשרות עם חברת מת"ף.

בהתאם להוראה 357 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים ובאישורו, משמש מר אמנון בק, מנכ"ל חברת מת"ף כמנהל הטכנולוגיה הראשי של הבנק ומר מיכאל זגרסון, מנהל אבטחת מערכות המידע בבנק הבינלאומי כממונה על אבטחת המידע בבנק.

עמלות בנקאיות

על שולחן הכנסת מונחות כיום שתי הצעות חוק פרטיות שעניינן מגבלות על גובה העמלות, סלי עמלות, איסור על חיוב סוגי אוכלוסיות בעמלות מסוימות, איסור על גביית סוגים מסוימים של עמלות וכיוב'. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות, המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

תשלום ריבית על יתרות זכות

על שולחן הכנסת מונחות מספר הצעות חוק פרטיות זהות, המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום ריבית על יתרות הזכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם, כאשר שיעור המזערי של הריבית, כאמור, ייקבע ע"י נגיד בנק ישראל לאחר התייעצות עם הועדה המייעצת ובאישור שר האוצר. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות, המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

שוק ההון

ייעוץ פנייוני

החל מיום 1 באפריל 2009 רשאים כל הבנקים שקיבלו רישיון יועץ פנייוני לעסוק בייעוץ פנייוני, לגבי כל סוגי המוצרים הפנייוניים, ולכלל האוכלוסייה. נכון למועד פרסום דוחות אלה, טרם פורסם התיקון הדרוש בתקנות ההפצה כדי לאפשר ליועצים פנייוניים לגבות עמלת הפצה בגין מוצרי ביטוח.

ביום 17 במרס 2010 הוגשה הצעת חוק פרטית לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנייוני ובשיווק פנייוני), התשס"ה - 2005, המבקשת לבטל את האפשרות של יועץ פנייוני לגבות עמלת הפצה מהגופים המוסדיים. יצוין כי על שולחן הכנסת מונחת, מאז חודש יוני 2008, הצעת חוק פרטית קודמת שעיקרה שלילת עמלת ההפצה מיועץ פנייוני במקרה בו לא בוצעה פעולה כלשהי בהמשך לייעוץ, לרבות במקרה שתוצאת הייעוץ הייתה הפסקת החיסכון בסוג מסוים של מוצר פנייוני או העברת החיסכון למוצר פנייוני אחר אך מאותו סוג.

בחודש ינואר 2012 פורסם נוסח חדש של טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ע-2010 ושל חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן "הממונה") בנושא התאמת מסלול ההשקעה למאפייני העמית החוסך (המודל הידוע בכינויו "המודל הצ'יליאני"). על פי הטיטות האמורות על כל גוף מוסדי לקבוע מודל לסיווג העמיתים בקופות הגמל שבניהולו בהתאם למאפיינים רלוונטיים שיקבע, בהתחשב לפחות בגילוי של העמית, ולשייך, בהתאם לאותו מודל, את העמיתים למסלולי השקעה אשר יהוו מסלולי ברירת מחדל. כל עמית חדש שיצטרף לקופת הגמל, החל מיום 1 בינואר 2013 ואילך, יצורף על ידי הגוף המוסדי, אלא אם בקש אחרת, למסלול ברירת המחדל המתאים לו בהתאם למודל סיווג העמיתים. עמיתים קיימים בקופת הגמל יועברו על ידי הגוף המוסדי, אלא אם יבקשו אחרת, למסלולי ברירת המחדל המתאימים להם, באופן הדרגתי, כאשר העמיתים הראשונים שיועברו, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2013, הינם מקבלי הקצבאות, והעמיתים האחרונים שיועברו, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2016, הינם אלה שטרם מלאו להם 60 שנים. על גוף מוסדי שקבע מודל לסיווג עמיתים שאינו מבוסס על גילם של העמיתים בלבד, להמשיך ולבחון, אחת לשנתיים, כי מסלול ברירת המחדל בו חוסך העמית אכן מתאים למאפייניו. ביום 18 באפריל 2012 הודיע משרד האוצר על כוונתו לדחות את תחילת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב-2012, ליום 1 בינואר 2014, בכפוף לאישור הכנסת.

ביום 10 במרס 2011 פרסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני) (תיקון מס' 3), התשע"א-2011. החוק מסדיר את הליך הרישוי של חברה להפעלת מסלוקה פנסיונית ואת הפיקוח עליה, וכן את השימוש במערכת הסליקה הפנסיונית ואופן הפעלתה.

בחודש מרס 2012 פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר מכרז להקמת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית והפעלתה. רוחיה של חברת המסלוקה אמורים היו לשמש אך ורק למטרותיה מבלי שיחולקו בין בעלי מניותיה. חברת המסלוקה בחרה שלא להשתתף בהליך המיון המוקדם להקמת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית והפעלתה, שהיה השלב הראשון במכרז האמור, והיא בוחנת את האפשרויות לפירוקה. ביום 14 במרס 2011 פרסם הממונה חוזר הקובע הנחיות בנוגע לאיסור מתן טובות הנאה ליועץ פנסיוני, לרבות לגורם אשר לו השפעה על מערך הייעוץ הפנסיוני של תאגיד שקיבל רישיון יועץ פנסיוני. בחוזר נקבעו, בין היתר, התנאים למתן הנחה בדמי ניהול ליועץ פנסיוני, ולהשתתפות יועץ פנסיוני בפעילות המאורגנת על-ידי גוף מוסדי ולקבלת חומר שיווקי או מוצר פרסומי.

תחום ניירות הערך

ביום 24 בפברואר 2008 קיבל הבנק מהבורסה אישור כי הינו עומד בכל התנאים הנדרשים לכשירותו כחבר בורסה מן המניין. הבנק המשיך לקבל מבנק הפועלים שירותי סליקה בניירות ערך עד ליום 7 בפברואר 2010. מתאריך זה ואילך שירותי הסליקה בניירות ערך ונגזרים ניתנים ע"י חברת האם, הבנק הבינלאומי.

תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (דוחות), התשע"ב-2012
ביום 22 בפברואר 2012, אושרו בועדת הכספים של הכנסת תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (דוחות), התשע"ב-2012.

התקנות קובעת חובות דיווח שונות על בעלי רישיון, וביניהן חובת מתן דוח רבעוני על ידי מנהלי תיקים ללקוחותיהם, חובת הגשת דוחות מיידיים, דוחות רבעוניים ודוחות שנתיים וכן דוח חודשי של תאגיד בנקאי, לרשות ניירות ערך. חובת הדיווח המיידית לרשות ניירות ערך חלה הן על בעל הרישיון והן על התאגיד המורשה או התאגיד הבנקאי שבו הוא עובד או משמש כבעל שליטה או נושא משרה. בין הנושאים לגביהם חלה חובת דיווח מיידית גם חובת דיווח על חשד סביר למעילה (היינו עבירת גניבה, מרמה, סחיטה, עושיק או הונאה, כמפורט בחוק העונשין) של בעל רישיון בתאגיד בנקאי בכספי התאגיד או בכספי לקוחות התאגיד. יצוין כי חובת הדיווח לרשות ניירות ערך חלה על אותן עבירות המחייבות דיווח של הבנק למפקח על הבנקים, אולם ללא קביעת סכום מינימום לדיווח. לעניין חובת הדיווח החודשי של התאגידים הבנקאיים, חובה זו תחול על כל העסקאות שבוצעו בניירות ערך ובנכסים פיננסיים באמצעות יועצי השקעות, בחשבונות לקוחות מיועצים. תקנות אלו ייכנסו לתוקף 6 חודשים ממועד פרסומן ברשומות.

חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א - 2010

ביום 17 באוגוסט 2011 פרסם ברשומות חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011. מטרת החוק הינה להגביר את יעילותה וגמישותה של מערכת האכיפה הקיימת בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הביטוח"), בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן: "חוק קופות הגמל") ובחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 (להלן: "חוק הייעוץ הפנסיוני").

במסגרת תיקוני החקיקה הכלולים בחוק ביחס לחוק הביטוח ולחוק קופות הגמל, בין היתר, הורחבו סמכויות הפיקוח של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר (להלן: "הממונה") והוענקו לו סמכויות פיקוח ובירור מינהלי רחבות מסמכויותיו כיום. כמו כן, בוטלה האבחנה בין קנס אזרחי ועיצום כספי, כאשר סנקציות אלה אוחדו תחת סמכות העיצום הכספי, וכן הורחב מנין ההפרות שבגינן ניתן להטיל עיצום כספי, ובכלל זה הפכו חלק מההפרות שנקבעו כעבירות פליליות להפרות שבגינן ניתן להטיל עיצום כספי. במסגרת החוק עודכנו (במריבית המקרים הוגדלו) סכומי העיצום הכספי, כאשר גובה העיצום הנו נגזרת של חומרת ההפרה, זהות המפר, ובמקרים מסוימים היקף הנכסים המנוהלים על ידו. בנוסף לכך, החוק כולל, בין היתר, מנגנון של קבלת התחייבות להימנע מהפרה כתחליף להטלת עיצום כספי, מסמיך את הממונה להטיל על מפריים תשלום לנפגעי הפרה וכן מפרט אמות מידה ושיקולים להטלת עיצום כספי בסכום מופחת לעומת הסכומים הקבועים בחוק או לצורך קביעה כי העיצום יהיה על תנאי. במקביל אוסר החוק על ביטוח ושיפוי אדם בקשר עם עיצום כספי (למעט בשל תשלום לנפגע הפרה או בשל הוצאות שהוציא אדם בקשר עם הטלת עיצום כספי בעניינו).

יצוין, כי החוק קובע חובת פיקוח של מנכ"ל תאגיד, על פיה מנכ"ל התאגיד חייב לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים בנסיבות העניין למניעת ביצוע הפרה בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו. החוק קובע כי אם בוצעה הפרה, חזקה היא כי המנכ"ל הפר את חובת הפיקוח האמורה ואפשר להטיל עליו עיצום כספי בסכום של מחצית מסכום העיצום שהיה אפשר להטיל עליו אילו הוא היה המפר, אלא אם יוכיח שמילא את חובתו הנ"ל. במקביל קובע החוק תנאים שבהתקיימם חזקה כי המנכ"ל קיים את חובת הפיקוח.

במסגרת החוק נקבע, כי תחילתן של הוראות חוק הביטוח וחוק קופות גמל לעניין עיצומים כספיים, הכלולות בחוק, תהיה שנה מיום פרסום החוק.

לענין חוק הייעוץ הפנסיוני, היקף התיקון הכלול בחוק הגברת האכיפה הנ"ל הנו מצומצם יותר, ומתייחס, בעיקרו, להרחבת סמכויות הפיקוח של הממונה ולהענקת סמכויות פיקוח ובירור מינהלי רחבות מסמכויותיו כיום, אך אינו כולל הוראות חדשות בנושא האכיפה המנהלית, כמו אחריות פיקוחית ועוד.

חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א - 2011

ביום 27 בינואר 2011 פורסם ברשומות חוק ייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א - 2011. בהתאם לדברי ההסבר לחוק, מטרת החוק הינה לייעל את האכיפה של הוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 ("חוק ני"ע"), חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה - 1995 ("חוק הייעוץ") וחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994, לקצר את משך הזמן שבין ביצוע ההפרה לבין הטלת העונש ולהתאים את הענישה לחומרת ההפרה.

הבנק נערך להטמעת עיקרי החוק, ובכלל זה לאימוץ תוכנית אכיפה פנימית באחריות ממונה על אכיפה, במסגרת מערך ניהול הסיכונים בבנק. במסגרת זו מבצע הבנק, בסיוע יועצים חיצוניים, מיפוי של הוראות דיני ניירות ערך הרלוונטיות לפעילות הבנק לשם סקירת נהלי ותהליכי הבנק לרבות הבקורות הקיימות, לצורך איתור חשיפות ופערים, והסדרתם במסגרת נהלי ותהליכי הבנק לצד תוכנית אכיפה פנימית מתמשכת.

חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן

ביום 8 באפריל 2008 התקבל חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008. החוק קובע איסור להשקיע, לרבות בדרך של החזקת ניירות ערך או בדרך של מתן הלוואות מסוימות, בתאגיד המקיים קשר עסקי מהותי עם איראן כהגדרתו בחוק.

ביום 11 בספטמבר 2011 אישרה ועדת החוץ והבטחון של הכנסת את תקנות איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם אירן (רשימת תאגידים וסדרי עבודת וועדת היישום), התשע"א-2011 אשר נועדו להסדיר את הפעלת החוק. רשימת התאגידים כאמור בהם נאסר להשקיע טרם פורסמה וכך, בפועל, טרם נכנס החוק ליישום.

ביום 28 במרס 2012 פרסם משרד ראש הממשלה תזכיר חוק שבעיקרו מבקש להשלים ולהרחיב את ההסדרים הקיימים כיום בחקיקה בישראל, בין היתר, ביחס להשקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן וכן ביחס למסחר עם האויב. בהתאם מוצע בתזכיר, בין היתר, לבטל את חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008 וכן לתקן את חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 ואת פקודת המסחר עם האויב, 1939.

תזכיר זה מציע להגדיר שתי עבירות - האחת פעילות כלכלית עם גורם מוכרז העוסק בהפצה והשנייה איסור השקעה בתאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן. כמו כן מציע להחיל האיסורים האמורים על פרטים ותאגידים כאחד.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

ביום 12 ביולי 2009 התקבלה במליאת הכנסת החלטה על החלת דין רציפות להצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 7) התשס"ז - 2007. בין עיקרי התיקונים המוצעים - הרחבת הגדרת "שליטה" לצורך סעיף 7 לחוק, הרחבת המגזר של "נותני שירותי מטבע" גם על מי שעיסוקו אינו למטרת רווח, וכן הרחבת סוגי השירותים הפיננסיים המחייבים כי העוסקים בהם יהיו רשומים במרשם נותני שירותי מטבע, וכי יחולו עליהם חובות לפי חוק איסור הלבנת הון, שינוי הוראות החוק הנוגעות להגבלות על גילוי ודיווח והרחבת העבירות לפי חוק מע"מ שיקבעו כעבירות מקור. עוד מוצע לערוך מספר תיקונים הנוגעים להיבטים הפליליים של החוק בעקבות ביקורת של בית המשפט העליון, וכן לקבוע את בית המשפט לעניינים מנהליים כערכאה אליה מוגשות עתירות על החלטות ועדת עיצומים.

ביום 5 במרס 2012 החליטה ועדת חוק, חוקה ומשפט לפצל את הדיון בהצעה ולדון בשלב זה בסעיף ההגדרות ללא הגדרת "שליטה" וכן בהחלת משטר דיווחים על סוחרים באבנים יקרות ונותני שירותי מטבע ובהעברת מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון לגופים הביטחוניים. כמו כן התקיימו דיונים בענין הוספת עבירת מס לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה כעבירת מקור בחוק איסור הלבנת הון.

ביום 13 בדצמבר 2011 עברה בקריאה ראשונה הצעת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 10), התשע"ב-2011. בהתאם להצעה, בין היתר, יתוקן סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון כך שכל סוגי הרכוש, ובלבד ששווי של הרכוש הוא 50,000 ש"ח ומעלה, יוכלו להוות "רכוש אסור" לצורך העבירה של איסור עשיית פעולה ברכוש אסור. כן מוצע לבטל את חריג כלל "עצימת העיניים" לסעיף 4 הנ"ל.

חוק החברות (תיקון מס' 17), התשע"א - 2011

ביום 17 באוגוסט 2011 פורסם חוק החברות (תיקון מס' 17) התשע"א - 2011. מטרת התיקון, בעיקרו, לקבוע כללי ממשל תאגידי גם לחברות שהנפיקו אגרות חוב בלבד לציבור (ולא מניות), בין היתר בנושאים הבאים: רמת כשירות, מקצועיות ועצמאות הדירקטוריון, מינוי דירקטורים חיצוניים וועדת ביקורת, מינוי מבקר פנימי, חיזוק הליכי בקרה על עריכת דוחות כספיים ואישורם, צמצום פוטנציאל הפגיעה בחברה בעקבות עסקאות עם בעלי ענין ומתן זכות לתביעה נגזרת בגינן גם למחזיקי האג"ח. בנוסף, נקבעו בחוק נורמות ממשל תאגידי מומלצות שחברות אגרות חוב תוכלנה לאמץ.

השר הוסמך לקבוע כי ההוראות, כולן או חלקן, לא יחולו על סוג חברות אגרות חוב כפי שיקבע. עיקר התיקון נכנס לתוקף ביום 17 לפברואר 2012.

ביום 16 לפברואר 2012 פורסמו תקנות החברות (הקלות לסוגים מסויימים של חברות אגרות חוב), התשע"ב-2012 ותקנות החברות (הוראות ותנאים לענין הליך אישור הדוחות הכספיים) (תיקון), התשע"ב-2012 (להלן, ביחד: "התקנות המקילות"), אשר פוטרות חברות אגרות חוב, העונות על תנאים מסויימים מהחובה למנות ועדת ביקורת; מחובת מינוי דח"צים ומהחובה לדון בדוחות כספיים בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים.

הצעת חוק החברות (תיקון מס' 20) (תנאי כהונה והעסקה בחברות ציבוריות ובחברות אגרות חוב), התשע"ב-2012

ביום 21 במרס 2012 פורסמה הצעת חוק החברות (תיקון מס' 20) (תנאי כהונה והעסקה בחברות ציבוריות ובחברות אגרות חוב), התשע"ב-2012, הרלוונטית לבנק ולחברת הבת הבינלאומי הנפקות. הצעת החוק קובעת הסדרים לקביעת תגמול נושאי משרה בחברות ציבוריות ובחברות פרטיות שהנפיקו אג"ח לציבור וביניהם חובת קביעת מדיניות תגמול שתאושר אחת ל- 3 שנים על ידי האסיפה הכללית ברוב בעלי המניות שאינם בעלי עניין אישי אשר השתתפות בהצבעה או שקולות המתנגדים מביניהם לא עלה על 2% מכלל זכויות ההצבעה בחברה, ובמקרים מיוחדים, גם ללא אישור האסיפה, וחובת מינוי ועדת תגמול של הדירקטוריון, בהרכב שנקבע בהצעה, אשר בין תפקידיה: (1) המלצה על מדיניות תנאי כהונה והעסקה לנושאי משרה; (2) אישור התקשרות עם נושאי משרה בנוגע לתנאי כהונתו והעסקתו (במקום ועדת ביקורת); עוד קובעת הצעת החוק כי תנאי כהונה והעסקה של המנכ"ל יאושרו על ידי ועדת התגמול, הדירקטוריון והאסיפה הכללית (אלא אם הם תואמים את מדיניות התגמול וועדת התגמול מצאה כי הבאת העסקה לאישור האסיפה תסכל את ההתקשרות).

הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון - החזקה בגופים המנפיקים כרטיסי אשראי)

ביום 1 באפריל 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון - החזקה בגופים המנפיקים כרטיסי אשראי), התשס"ט - 2009, אשר מטרתה להפריד בין הנפקת כרטיסי אשראי לבין התאגידים הבנקאיים. על פי ההצעה - לא ישלט תאגיד בנקאי ולא יחזיק באמצעי שליטה בחברה המנפיקה כרטיסי אשראי, במישרין או בעקיפין.

חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"ב - 2012

פורסם ביום 19 במרס 2012. במסגרת תיקון זה נקבעו, בין היתר, כללים והסדרים בענין מינוי והפסקת כהונה של דירקטורים בתאגידים בנקאיים שהינם חברות ציבוריות ובענין תאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה; הסדרה נרחבת של הועדה למינוי דירקטורים בתאגיד בנקאי (בעיקר בענין תאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה); וכן הרחבת ההסדרה של סמכויות המפקח בעת בחינת מועמד לכהן כנושא משרה בתאגיד בנקאי, לרבות הוראה כי החלטת המפקח בענין תהיה מנומקת בכתב. בנוסף, נקבע כי בין בעלי התפקידים שיהיו כפופים להליך בחינה של המפקח יכלל היועץ המשפטי ועד שבעה בעלי תפקידים נוספים שיהיה רשאי המפקח להורות גם בתאגידים בנקאיים עם גרעין שליטה (בעבר הסמכות היתה עד ארבעה). כמו כן, נקבע כי המפקח מוסמך, בתנאים שנקבעו, לאשר חריגה מהדרישה לנסיון קודם בעת מינוי מבקר פנימי וכן הובהר כי הממונה על המבקר הפנימי הוא הדירקטוריון ולא רק יו"ר הדירקטוריון.

יצוין כי בתיקון לא נכללה, בסופו של דבר, דרישה להליך בחינה מחדש על ידי המפקח לפחות מידי שלוש שנים לגבי המשך כהונה של דירקטורים. בהתאם לכך נמסר כי בכונת בנק ישראל לערוך את ההתאמות הדרושות גם בנוהל.

בענין מינוי והפסקת כהונה של דירקטורים בתאגיד בנקאי שהוא חברה ציבורית ושבן קיים גרעין שליטה (הגדרה החלה על הבנק) נקבע בין היתר כי: הדירקטוריון לא יהיה רשאי למנות דירקטורים, אלא אם התפנה מקום לאחר האסיפה השנתית הקודמת או באישור המפקח, ובלבד שהכהונה תסתיים לא יאוחר מהאסיפה השנתית הקרובה ושתקנון ההתאגדות מאפשר זאת (יצוין כי תקנון הבנק מאפשר זאת); נקבעה חובת פרסום הודעה מקדימה של 21 יום מראש לפני פרסום זימון אסיפה כללית שעל סדר יומה מינוי דירקטורים או הפסקת כהונתם; החלטות בענינים אלו יתקבלו ברוב קולות המשתתפים למעט הנמנעים. הבנק נערך להתאמות הדרושות בהתאם לתיקון.

הוראת המפקח על הבנקים בענין סיכונים סביבתיים לתאגידים בנקאיים

ביום 11 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה חדשה בנושא סיכונים סביבתיים לתאגידים בנקאיים (להלן: "ההוראה").

ההוראה מגדירה סיכון סביבתי כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, וקובעת שהחשיפה לסיכונים אלו קיימת במספר היבטים של פעילות התאגידים הבנקאים והיא נכללת במסגרת הסיכונים האחרים (סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות). ההוראה דורשת מהתאגיד הבנקאי להכיר בכך שזיהוי והערכת הסיכון הסביבתי הנם חלק מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בתאגיד הבנקאי, ולפעול להטמעת ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי במכלול הסיכונים בקבוצה הבנקאית, לרבות נהלים לזיהוי סיכון מהותי בעת מתן אשראי ולשילוב הערכת הסיכון בהערכה התקופתית של איכות האשראי שהועמד. בהתאם להוראה, אישר הדירקטוריון של הבנק קריטריונים ולוחות זמנים ליישום האמור בהוראת המפקח על הבנקים.

הוראת המפקח על הבנקים בענין דו"ח על אחריות תאגידית

ביום 3 באוקטובר 2011 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא דו"ח על אחריות תאגידית. בהתאם להוראה, ידרשו התאגידים הבנקאיים לפרסם לציבור דו"ח לתקופה של עד שנתיים על אחריות תאגידית, כמפורט בהוראה. הדו"ח יפורסם לגבי התקופה המתחילה ביום 1.1.2012. הבנק נערך ליישום ההנחיה.

הוראת המפקח על הבנקים בענין הלוואות לדיור בריבית משתנה

ביום 3 במאי 2011 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא הלוואות לדיור בריבית משתנה. בהתאם להוראה נדרש תאגיד בנקאי לאשר הלוואה לדיור רק אם היחס בין חלק ההלוואה לדיור בריבית משתנה לבין סך ההלוואה לדיור אינו עולה על 33.3%. בהתאם להוראה יחול האמור בה על הלוואות שניתן להן אישור עקרוני מיום 5 במאי 2011 ואילך ועל הלוואות שהתאגיד הבנקאי אישר את מיחזורן החל מהמועד האמור (למעט מיחזור שבמסגרתו הוקטן משקל רכיב ההלוואה לדיור בריבית משתנה וסכמו). לתאגיד בנקאי הותר לא להחיל את המגבלה על הלוואות לדיור מסוגים שפורטו בהוראה ובתנאים שפורטו בה.

חוזר המפקח על הבנקים בנושא קבוצות רכישה

ביום 25 במרס 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא קבוצות רכישה. החוזר מפרט סיכונים אפשריים היוצרים, לדעת בנק ישראל, חשש לפגיעה מהותית באיכות האשראי ובמוניטין של הבנק במקרה בו יתממש אחד או יותר מגורמי הסיכון הקיימים בפעילות במסגרת קבוצת רכישה. המפקח קבע כי אשראי (מאזני וחופץ מאזני) שהועמד לקבוצת רכישה המיועדת לבנות עשר יחידות דיור ומעלה יסווג במהלך תקופת הבנייה כחבות של תאגיד בענף הנדל"ן, והוא ישוקלל בשיעור 100% בחישוב הלימות הון. בתום הבנייה ולאחר מסירת המפתח לרוכשים יסווג האשראי לחברי הקבוצה כ"אשראי לדיור". המפקח הורה על קביעת נהלים לטיפול באשראים מסוג זה. האמור בחוזר מיושם החל מהדוחות ליום 30 ביוני 2010.

ביום 15 באוגוסט 2010 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא הפרשה לחובות מסופקים בגין קבוצות רכישה וגילוי על קבוצות רכישה. החוזר מפרט את שיטת חישוב הפרשה לחובות מסופקים בגין הלוואות לקבוצות רכישה, את הגילוי הדרוש בדוחות הכספיים, סיווג מחדש של מספרי השוואה וגילוי בעת סיווג אשראי לקבוצות רכישה בעת שנסתיימה הבניה. להוראות החוזרים אין השפעה מהותית על תוצאות הבנק.

התפתחות בסיכונים בגין הלוואות לדיור

ביום 11 ביולי 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא התפתחויות בסיכונים בגין הלוואות לדיור שתחולתן מהדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2010 ואילך. בחוזר נאמר כי סביבה של רביות נמוכות יחד עם עליות מחירים בשוק הדיור עלולים לגרום באופן הדרגתי לכרסום מתמשך באיכות תיקי האשראי לדיור וגידול בסיכון של כלל התיק. לאור האמור נדרש התאגיד הבנקאי לנקוט בצעדים הבאים: בחינת ניהול סיכונים באשראי לדיור וביצוע הפרשה נוספת לחובות מסופקים לפי המתחייב מהמידע שבידי הנהלת התאגיד בדבר התפתחויות או אירועים הקשורים לתיק האשראי. לחוזר זה אין השפעה על תוצאות הבנק.

הלוואות ממונפות לדיור בריבית משתנה

ביום 28 באוקטובר 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא הלוואות ממונפות לדיור בריבית משתנה. בהתאם להוראות החוזר, על התאגיד הבנקאי להגדיל את הקצאת ההון בגין הלוואות לדיור בריבית משתנה, אשר שיעור המימון בהן גבוה מ-60%, והיחס בין חלק ההלוואה לדיור שהועמד בריבית משתנה לבין סך ההלוואה לדיור שהועמדה ללווה, שווה ל-25% או יותר. משקל הסיכון של החלק מההלוואה שהועמד בריבית משתנה יהיה 100% (במקום 35% או 75%, בהתאם למאפייני ההלוואה). האמור לעיל לא יחול על הלוואות לדיור בהן סכום ההלוואה שאושרה ללווה נמוך מ-800 אלפי ש"ח ועל הלוואות לדיור שניתנו ללווים שעומדים בקריטריונים של משרד הבינוי והשיכון לקבל מהמדינה עזרה בשיכון. הנחיות הכלולות בחוזר יחולו על הלוואות שאושרו מיום 26 באוקטובר 2010 ואילך. לחוזר זה אין השפעה על תוצאות הבנק.

FATCA – FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT

בהתאם להוראות ה- FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT (FATCA), במטרה להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ידרשו מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם ע"י אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים. הוראות לביצוע החוק נמצאות בתהליכי גיבוש הנחיות סופיות, ותחילתן בשנת 2014, בהדרגה על פני מספר שנים. במקביל נבחן הנושא ע"י בנק ישראל. הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה.

הוועדה להגברת התחרותיות במשק

בחודש אוקטובר 2011 פורסמה טיוטת המלצות הוועדה, וניתנה אפשרות לציבור להגיש את עמדותיו. במסגרת טיוטת ההמלצות הוצע לקבוע, בין היתר, כי תאגיד ריאלי משמעותי או מי ששולט בו לא ישלם בגוף פיננסי משמעותי ולא יחזיק בו מעבר לשיעור שייקבע על ידי הרגולטורים שיוסמכו לכך (ובלבד ששיעור זה לא יעלה על 10% או 5% לגבי גוף פיננסי משמעותי בלא גרעין שליטה). כן מוצע כי לא יכהן כדירקטור בגוף פיננסי משמעותי אדם השולט בתאגיד ריאלי משמעותי, קרובו, שותפו, אדם בעל זיקה אליו או נושא משרה בתאגיד ריאלי משמעותי. בנוסף, מוצע כי בעל שליטה בגוף פיננסי משמעותי שהוא תאגיד בנקאי לא יוכל לשלם בגוף פיננסי משמעותי שאינו בנק (כמו מבטח). לצורך כך הוצע לקבוע כי תאגיד בנקאי יחשב גוף פיננסי משמעותי אם סך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 50 מיליארד ש"ח, וכי תאגיד ריאלי משמעותי הינו תאגיד שאינו גוף פיננסי ועומד באחד מהתנאים הבאים: מחזור המכירות השנתי האחרון שלו בישראל עולה על 8 מיליארד ש"ח; או המאזן השנתי האחרון שלו גדול מ-20 מיליארד ש"ח, והיקף הנכסים בישראל מהווה יותר מ-5% מהמאזן. בטיטת ההמלצות נאמר כי תקבע תקופת מעבר של 4 שנים ליישום ההמלצות האמורות.

יצוין כי בטיטת ההמלצות נכללו המלצות נוספות, שעיקרן המלצות בנוגע לחברות פער (מונח המתייחס באופן עקרוני לחברה ציבורית, אשר בעל השליטה בה מחזיק בה באמצעות חברה ציבורית אחרת, וששיעור ההחזקה שלו בשרשרת בזכויות בהן בחברה הראשונה נמוך מ-50%), וכן המלצות בנושא בחינת התנאים להקצאת נכסים ציבוריים.

אין וודאות כי ההמלצות שנכללו בטיטת ההמלצות, יכללו במסגרת הנוסח הסופי של המלצות הוועדה, בנוסח הנוכחי או בכלל. כמו כן לצורך יישום ההמלצות תדרש חקיקה מתאימה.

מסמך עקרונות לביזור גרעין שליטה בבנק

ביום 18 באפריל 2012 פרסם בנק ישראל טיוטה להערות הציבור בענין "מסמך עקרונות לביזור גרעין שליטה בבנק". המסמך נועד לקבוע את העקרונות המנחים שלאורם יינתן אישור לתכנית מפורטת שתתואם מראש עם הנגיד למקרה שבו בעלי שליטה קיימים בבנק יבקשו למכור את אחזקותיהם בביזור ולא על ידי מכירת גרעין השליטה המלא לקבוצת שליטה אחרת שקיבלה היתר שליטה מהנגיד. העקרונות מתייחסים בעיקר לתקופת הביניים, החל מהרגע שבעל השליטה התחיל למכור מניות מתוך גרעין השליטה (שמאותו מועד יבוטל לו היתר השליטה ויהיה לו רק היתר החזקה) ועד למועד שבו שיעור החזקותיו יגיעו ל-5% או פחות, שאז כבר אין צורך בהיתר כלל (להלן: "תקופת המעבר"). על פי העקרונות, יחולו על בעלי השליטה לשעבר מגבלות במספר נושאים

כולל, אופן החזקת אמצעי השליטה בבנק, המעורבות במינוי דירקטורים, השימוש בזכויות ההצבעה, ועסקאות עם הבנק. כמו כן מוצע כי בתקופת המעבר חלוקת דיבידנד תהיה כפופה לאישור המפקח מראש ובכתב.

שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירותיה של בעלות זו (להלן: "שירותי קסטודי"). הוועדה בחנה את תחום שירותי הקסטודי בישראל ובשווקים מפותחים אחרים, וקבעה בדוח כי נדרשת מסגרת רגולטורית מקיפה להסדרת שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל. הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית כאמור, המתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי. ביום 19 במרס 2012 פרסם המפקח על הבנקים טיוטת חוזר לפיה, בין היתר, תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי בכונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין. כמו כן, על פי טיוטת חוזר המפקח הנ"ל, התאגידים הבנקאיים יידרשו ליישם את המלצות הוועדה החל מיום 1 ביולי 2013, כאשר יישום מוקדם מומלץ. בשלב זה הבנק לומד את המלצות הוועדה על מנת לבחון את השלכותיהן על השירותים המוענקים על ידו בתחום זה ללקוחותיו.

מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות בבנק

בהתאם למודל הנזילות הפנימי שמיישם הבנק, שמר הבנק במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 על נכסים נזילים בהיקף הגדול מסך התחייבויותיו הנזילות הן בשקלים והן במט"ח-ראה להלן בפרק הדין בחשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם פירוט והרחבה בדבר ניהול החשיפה לסיכון הנזילות בתקופה הנסקרת. המקורות השקליים הלא-צמודים שגויסו על ידי הבנק מציבור הלקוחות הסתכמו ב-3,156 מיליוני ש"ח בסוף חודש מרס 2012, בהשוואה ל-3,155 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2011. היקף המקורות הצמודים למדד בפקדונות ובתוכניות חסכון בבנק הגיע בסוף חודש מרס 2012 לסך של 548 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-556 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2011. היקף הפקדונות במט"ח והצמודים למט"ח של הציבור בבנק הגיע בסוף חודש מרס 2012 לסך של 256 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-257 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2011.

דירוג הבנק

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 דורג הבנק על ידי חברת מידרוג בדירוג Aa3 לפקדונות זמן ארוך ודרוג P-1 לפקדונות זמן קצר המופקדים בבנק, באופן יציב.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק ונדילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. כל אחד מסיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה ממונים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל II. בגין סיכונים תפעוליים ויתר הסיכונים אליהם הוא חשוף, הבנק מבצע הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Assessment Process).
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו ולהגדלת תוחלת הרווח - תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.
- ד. תפישת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והבקרה הבלתי תלויות. קו ההגנה השלישי שמקיים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ו. ניהול הסיכונים מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. בהתאם להוראת המפקח על הבנקים בנושא "מנהל סיכונים ראשי ופונקציית ניהול סיכונים" מונה בבנק מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי של חברת האם.
- ז. האחראים על ניהול הסיכונים בבנק הינם:
- מר יעקב שורי, מנכ"ל הבנק - מנהל סיכונים פיננסיים
  - מר דורון סגל - מנהל הסיכונים הראשי של הבנק
  - מר דוד פדרמן, סמנכ"ל, ראש אגף אשראי - מנהל סיכוני האשראי
  - רו"ח ליאת בן ארי - סמנכ"ל, ראש אגף ניהול נכסי לקוחות - מנהלת הסיכונים התפעוליים

עו"ד חוה אלקוני-נוימן - היועצת המשפטית של הבנק - מנהלת הסיכונים המשפטיים

ח. הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין, סיכונים הקשורים למשק הישראלי, סיכוני ציות והלבנת הון, סיכוני רגולציה וחקיקה - מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל-ידי כל אחד מחברי ההנהלה בתחום הנתון לאחריותו.

ט. ניהול הסיכונים מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון ומתאמת למדיניות בקבוצת הבנק הבינלאומי, על בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק.

י. בקרת הסיכונים בבנק מתבצעת כדלקמן - החל מהרבעון השני של שנת 2009, בקרה ואמידת סיכוני אשראי מתבצעת על ידי בקר סיכוני אשראי ונתמכת על ידי חברת האם. בקרת סיכוני שוק ונזילות מתבצעת על ידי הבקר בנושא מטעם חברת האם. בנושא סיכונים תפעוליים, קצין הציות והממונה על מניעת הלבנת הון ומימון טרור ראה להלן בסעיפים הרלוונטיים. היעד העיקרי של הבקרה הוא להטמיע בבנק תרבות ניהול סיכונים מתקדמת תוך התוויית מדיניות ניהול סיכונים, התואמת את מטרות הבנק, את הנחיות באזל II והמפקח על הבנקים.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

בחודש דצמבר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון המאמצת את עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים. במהלך חודש אוגוסט 2011 אישר דירקטוריון הבנק מסמך תשתית בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בקבוצה על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301, עקרונות באזל II והנחיות בנק ישראל האחרות. המסמך מגדיר מתכונת פעולה של ממשל תאגידי אפקטיבי התומך בפעולת הדירקטוריון וההנהלה, ומאפשר להם לקבוע את אסטרטגיית הבנק ויעדיו, לגבש תיאבון לסיכון ולנהל את עסקיו השוטפים של הבנק. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים. הוראות ניהול בנקאי תקין 301 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2012. השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כשהמרכזים שבהם:

התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול הסיכונים

- דירקטוריון הבנק מתווה את האסטרטגיה העסקית של הבנק ואת מדיניות החשיפה לסיכונים השונים. הדירקטוריון מקיים פיקוח ובקרה על הפעילות העסקית ומדיניות ניהול הסיכונים, באמצעות ועדות דירקטוריון ייעודיות. כמו כן הדירקטוריון מתווה את תיאבון הסיכון לרבות קביעת יעדים.

- הדירקטוריון מקיים אחת לרבעון דיון במסמך החשיפות הכולל חשיפות שוק, חשיפות אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים.

- ועדת ביקורת ומאזן של הדירקטוריון דנה בתוכנית העבודה של המבקר הפנימי של הבנק, בדוחות הביקורת של המבקר הפנימי ובדוחות הביקורת של רואי החשבון החיצוניים. כמו כן מקבלת דיווחים על סיכומים תקופתיים של ממצאי הביקורת הפנימית ומנהלת מעקב אחר עמידתה בתוכנית העבודה השנתית.

- ועדת אשראי ועסקים של הדירקטוריון דנה בישיבותיה במדיניות האשראי של הבנק ובמצבו העסקי, מקבלת סקירות מקיפות על לווים על פי היקף כספי שנקבע ומאשרת את מסגרות האשראי ללקוחות אלה. הועדה מקיימת דיונים בנושא בקרת האשראי בבנק על סמך דוחות שהונחו בפניה בנושא החובות הפגומים ובפיתוח העסקים. הועדה דנה במדיניות הסיכונים הפיננסיים של הבנק, הועדה מקיימת מעקב, פיקוח ובקרה אחר עמידת הבנק במגבלות החשיפה שנקבעו ע"י הדירקטוריון במסמכי המדיניות השונים ואחר נאותות מערך ניהול הסיכונים, לרבות בקרת הסיכונים.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

- צוות ניהול נכסים והתחייבות בראשות המנכ"ל מתכנס פעמיים בשבוע ודן, בין היתר: בהתפתחויות המרכזיות בחשיפות הפיננסיות בבנק לאור ההתפתחויות והתחזיות בתחום המאקרו, במגבלות החשיפה לסיכונים הפיננסיים בכניסה לפעילויות חדשות ובהתפתחות תיק הנוסטרו.

- הבנק משתתף בפורום ניהול סיכונים קבוצתי המאורגן על ידי היחידה לניהול סיכונים קבוצתיים הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים של הקבוצה, המתכנס אחת לחודש ובמסגרתו מובאים לדיון דרכים ואפשרויות לקידום ניהול הסיכונים על בסיס קבוצתי תוך האחדת שיטות המדידה, מתודולוגיות ניהול הסיכונים ומנגנוני הבקרה בקבוצה. ר"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם משמש בתפקידו כמנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה.

- בקרת סיכוני שוק ונזילות ובקרת סיכוני אשראי מתבצעות על ידי בקר סיכוני שוק ונזילות ובקר סיכוני אשראי, המהווים חלק מהמחלקה המרכזית לבקרת סיכונים בחברת האם. היחידות הינן פונקציות עצמאיות בלתי תלויות הכפופות ליו"ר הדירקטוריון ומבצעות בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על החשיפות לסיכוני שוק ונזילות וסיכוני אשראי בהתאמה.

דיווח חודשי לבנק ישראל

על פי הוראת בנק ישראל מיום 13 בספטמבר 2011, הבנק מעביר מדי חודש, באמצעות חברת האם, עדכון שוטף על מצב החשיפות בבנק ומוקדי הסיכון שזוהו בתיק האשראי. בנוסף הבנק מדווח על יחס ההון, על הצעדים שנקט ועל מידע היכול להצביע על חשש לעליית רמת הסיכון. בדיווח מתוארות ההתפתחויות בחשיפות העיקריות של הבנק לסיכונים הבאים: נוסטרו, התחייבויות לפנסיה ופיצויים וחשיפות אשראי ללקוחות גדולים בסיכון גבוה.

החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

א. כללי

1. סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים) הינם סיכונים קיימים או עתידיים להכנסות, להון ולשחיקה בשווי ההון של הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.
2. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכוני שוק המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכוני שוק ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות

לפעילות ומגבלות ברמת המגזרים השונים, דיווח תקופתי לדירקטוריון על החשיפה לסיכונים, בחינת שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק והגדרת הגופים המעורבים בתהליכי הניהול, המדידה, הבקרה והפיקוח אחר הסיכונים.

3. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמכי החשיפות לכלל הסיכונים של הבנק, במסגרתם מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

ב. דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל II בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני ריבית וסיכוני מטבע של הבנק.

להלן דרישת ההון בגין סיכוני שוק (במיליוני ש"ח):

31.12.2011	31.3.2012	לפי באזל II
בגין סיכון כללי		
דרישות ההון בגין:		
0.7	1.4	סיכון ריבית
1.4	0.7	סיכוני מט"ח
2.1	2.1	סה"כ דרישות הון בגין סיכוני שוק

ג. המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכוני השוק

הבנק נעזר במערכות חברת האם לצורך מדידה לפי השווי ההוגן ולהפקת הדוחות הבאים:

1. דוחות שווי הוגן של הנכסים וההתחייבויות
2. חשיפות ריבית במגזרים השונים
3. דוחות VAR על נכסי הבנק
4. דוחות נזילות ותזרים
5. תרחישי קיצון

המתודולוגיה של אמידת ה- VAR :

- ה- VAR (הערך הנתון בסיכון) מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההוגן של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמאליים.
- ה- VAR השוטף המחושב בבנק מתבסס על שיטת ה-Variance Co-Variance.
- נתוני ה- VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית, על מריבית הנכסים וההתחייבויות הפיננסיות של הבנק (התיק הבנקאי והתיק הסחיר). מערכת ה- VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודת מחלקת ניהול נכסים והתחייבויות.
- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מבצעת עבור הבנק תהליך בחינה בדיעבד (Back Testing) בלתי תלוי, על פי קריטריונים שהוגדרו בוועדת באזל במטרה לבחון את תקפות ה- VAR ברמת כל מגזר פעילות ורמת סך הפעילות.

- מבחני רגישות: החשיפה לסיכון מבוטאת במונחי הפגיעה המקסימאלית בשווי ההוגן כתוצאה מתזוזה מקבילה של עקום הריבית.
- תרחישי קיצון (Stress Tests).

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכונים שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה-VAR) לא תעלה על 3.3% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק, לפי אופק של 10 ימים בשיטה הפרמטרית. ליום 31 במרס 2012 עמד ערך ה-VAR של הבנק, על כ-1.9 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-4.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011. הקיטון בערך ה-VAR נגרם כתוצאה משינוי בפער המח"מ בין הנכסים וההתחייבויות במגזר השקלי. משקלו של ה-VAR ביחס להון הבנק ליום 31 במרס 2012 עומד על 0.5%, בהשוואה ל-1.2% בסוף שנת 2011, ולמגבלת דירקטוריון של 3.3%. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 עמד הבנק במגבלת ה-VAR הכוללת.

אומדני VaR על התיק למסחר

- ליום 31 במרס 2012 - 0.3 מיליוני ש"ח (0.1% מההון)
- ממוצע לתקופה - 0.3 מיליוני ש"ח (0.1% מההון)
- הערך המקסימאלי לתקופה - 0.3 מיליוני ש"ח (0.1% מההון)
- ליום 31 בדצמבר 2011 - 0.3 מיליוני ש"ח (0.1% מההון)
- ממוצע לתקופה - 0.3 מיליוני ש"ח (0.1% מההון)
- הערך המקסימאלי לתקופה - 0.4 מיליוני ש"ח (0.1% מההון)

אומדני VaR על כלל התיק

- ליום 31 במרס 2012 - 1.9 מיליוני ש"ח (0.5% מההון)
- ממוצע לתקופה - 2.8 מיליוני ש"ח (0.7% מההון)
- הערך המקסימאלי לתקופה - 4.2 מיליוני ש"ח (1.1% מההון)
- ליום 31 בדצמבר 2011 - 4.4 מיליוני ש"ח (1.2% מההון)
- ממוצע לתקופה - 4.6 מיליוני ש"ח (1.3% מההון)
- הערך המקסימאלי לתקופה - 7.2 מיליוני ש"ח (2.0% מההון)

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי של השווי ההוגן

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכונים פיננסיים. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון של הבנק. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 עמד הבנק בכל המגבלות בגין תרחישי הקיצון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ד. החשיפה בבסיס

כללי

- סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ. על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי (מגזר המדד ומגזר המט"ח וצמוד המט"ח) מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות לעיל, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר ומגזר.
- במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס ובריבית.

התיאבון לסיכון

מדיניות השקעת ההון הפיננסי הפעיל במגזרי הפעילות השונים מתבצעת באופן שוטף בהתאם לתנאי השוק, על פי החלטת הדירקטוריון. שיעורי ההשקעה במגזר צמוד המדד הינם בין (50%) ל-100% מההון הפיננסי הפעיל. במגזר המט"ח וצמוד המט"ח שיעורי ההשקעה הינם 10% (בשני הכיוונים) מההון הפיננסי של הבנק והחשיפה הבין מטבעית לא תעלה על הסכומים שהוגדרו בסוגי מטבעות שונים. הבנק נדרש לשמור על יחס הלימות הון בגין סיכוני השוק, על פי מודל סטנדרטי שהוגדר על ידי בנק ישראל. הלימות ההון מחושבת על סיכוני הריבית בתחומי המסחר בלבד ועל סיכוני המטבע והאינפלציה.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן פירוט עודף הנכסים הפיננסיים על ההתחייבויות הפיננסיות לפי מגזרי הצמדה לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים (סכומים מדווחים במיליוני ש"ח):

	מגזר מט"ח	מגזר שקלי	מגזר שקלי	
	כולל צמוד מט"ח	צמוד למדד	לא צמוד	סך הכל
31 במרס 2012				
נכסים	4,724.5	476.2	3,984.2	
התחייבויות	4,394.2	550.7	3,585.7	
מכשירים נגזרים ואופציות	0.6	80.3	(80.9)	
הון פיננסי	330.3	5.8	317.6	
אחוז מההון הפיננסי	100%	1.76%	96.15%	
ממוצע לתקופה	1.42%	3.24%	95.34%	
הערך המינימלי בתקופה	0.86%	1.07%	91.80%	
הערך המקסימלי בתקופה	2.09%	6.88%	98.07%	
31 בדצמבר 2011				
נכסים	4,731.7	544.9	3,907.5	
התחייבויות	4,415.7	558.0	3,593.8	
מכשירים נגזרים ואופציות	0.5	29.6	(30.1)	
הון פיננסי	316.0	16.5	283.6	
אחוז מההון הפיננסי	100%	5.22%	89.75%	
ממוצע לתקופה	5.22%	7.92%	86.86%	
הערך המינימלי בתקופה	4.91%	4.41%	82.49%	
הערך המקסימלי בתקופה	5.65%	11.86%	90.68%	

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במדד (במיליוני ש"ח):

	31.12.11	31.3.12	תרשיש -
			שינוי של 1% במדד
נכון ליום	0.2	*-	
מכסימום לתקופה	0.6	*-	
מינימום לתקופה	0.1	*-	
* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח			

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 31 במרס 2012 (במיליוני ש"ח):

אחוז שינוי בשער החליפין	31.3.12		31.12.11	
	דולר	אירו	דולר	אירו
ירידה של 5%	(0.3)	(0.1)	(0.8)	(0.1)
ירידה של 10%	(0.5)	(0.3)	(1.6)	(0.1)
עליה של 5%	0.3	0.1	0.8	0.1
עליה של 10%	0.5	0.3	1.6	0.1

הערות:

(1) תרחיש עליה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.

(2) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.

ה. החשיפה בריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק, העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות. הסיכונים בריבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכוני ריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, וצמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית. החשיפה העיקרית לסיכוני ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר צמוד המדד, ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכוני הריבית באמצעות תחימת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון עם שינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד, במגזר השקלי ובמגזר המט"ח. בנוסף, גיבש הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההוגנית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום סיכוני ריבית (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני ריבית עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית).

להלן נתונים עיקריים מתוך לוח החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית:

31 בדצמבר 2011			31 במרס 2012			
מגזר מט"ח	מגזר שקלי	מגזר שקלי כולל	מגזר מט"ח	מגזר שקלי	מגזר שקלי כולל	
צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
0.40	2.04	0.25	0.45	2.21	0.31	מח"מ נכסים
0.43	3.86	0.44	0.45	3.96	0.37	מח"מ התחייבויות
(0.03)	(1.82)	(0.19)	(0.00)	(1.75)	(0.06)	פער (בשנים)
3.43	2.18	4.49	2.73	2.09	3.90	תשואת נכסים
2.33	1.99	2.70	1.07	1.86	2.54	תשואת התחייבויות
1.10	0.19	1.79	1.66	0.23	1.36	פער תשואה (באחוזים)

החשיפה בפועל ליום הדוח

- חשיפת הריבית במגזר השקלי הלא צמוד נובעת מכך שהפעילות מאופיינת במשך חיים של נכסים קצר ממשך חיים של התחייבויות, ובגין היקף ההשקעה באפיק זה שהוא הדומיננטי מבין שלושת מגזרי ההצמדה.
- חשיפת ריבית במגזר צמוד המדד נובעת מכך שהפעילות מאופיינת בתקופה האחרונה במשך חיים של התחייבות ארוך ממשך חיים של הנכסים.
- במגזר המט"ח וצמוד המט"ח, החשיפה נמוכה יחסית למגזר המדדי והשקלי, זאת בשל סגירה מקבילה של נכסים מול התחייבויות ושימוש בעסקאות החלפת ריבית.
- על-פי המגבלות שקבע דירקטוריון הבנק, במגזר הצמוד למדד החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון הינה בשיעור של 4.5%, במגזר השקלי הלא צמוד בשיעור של 4.0% ובמגזר המט"ח בשיעור של 1.0%.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה לחשיפה בריגשות השווי ההוגן של הנכסים והתחייבויות לתזוזה של 1% בעקום הריבית על שחיקה של ההון, כדלקמן:

מגזר	מגבלה	ליום 31 במרס 2012	מכסימום בתקופה	מינימום בתקופה
לא צמוד	4.0%	0.36%	1.70%	0.36%
צמוד מדד	4.5%	2.66%	2.66%	2.64%
מט"ח וצמוד מט"ח	1.0%	0.02%	0.03%	0.02%

מגזר	מגבלה	ליום 31 בדצמבר 2011	מכסימום בתקופה	מינימום בתקופה
לא צמוד	4.0%	1.70%	2.65%	1.53%
צמוד מדד	4.5%	2.64%	2.64%	0.83%
מט"ח וצמוד מט"ח	1.0%	0.03%	0.05%	0.03%

סיכון הריבית בתיק הבנקאי

במדידת סיכון הריבית נלקחות בחשבון שתי הערכות המסתמכות על מידע סטטיסטי. טווח פירעון תוכניות חיסכון - תוכניות חיסכון בהוראת קבע לתקופה של מעל חמש שנים עם תחנות יציאה - נבנה מודל סטטיסטי המקצר את טווח הפירעון. פריסת יתרת העו"ש - העו"ש נפרס לשנה.

הבנק משתמש במודל VAR למזער את הסיכונים בכלל התיק.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

בחודש יוני 2008 פרסם המפקח על הבנקים הוראה חדשה בדבר "גילוי על חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית". ההוראה שינתה את מתכונת גילוי חשיפת הנכסים וההתחייבויות לשינויים בשיעורי הריבית, לפיה הוצגה החשיפה על פי תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים שהם מהווים על פי שיעור הריבית המנכה אותם לערכם המאזני. על פי ההוראה החדשה נדרש הבנק לכלול בדוח הכספי מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שווים ההוגן ולכלול ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים תיאורטיים בשיעור הריבית על שווים ההוגן של המכשירים הפיננסיים.

להלן פרטים על השפעת שינויים בריבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית) ליום 31 במרס 2012 (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מטבע חוץ**			מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד		
4,684.4	87.8	176.3	478.3	3,942.0		נכסים פיננסיים*
95.2	5.4	9.4	80.3	0.1		סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים***
4,325.3	85.5	170.9	555.8	3,513.1		התחייבויות פיננסיות*
96.9	5.9	9.4	-	81.6		סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים***
357.4	1.8	5.4	2.8	347.4		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

* הערות בעמוד 46

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים למעט פריטים לא כספיים ליום 31 במרס 2012 (במיליוני ש"ח):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים שינוי בשווי הוגן בשיעורי ריבית****

	במיליוני ש"ח באחוזים		מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
	סך הכל	סך הכל	אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
גידול מידי מקביל של אחוז אחד	2.99%	10.7	1.7	5.4	12.2	348.8	
גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז	0.31%	1.1	1.8	5.4	3.8	347.5	
קיטון מידי מקביל של אחוז אחד	(3.16%)	(11.3)	1.8	5.5	(7.5)	346.3	

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

*** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בבאור 16 ג' בדוח הכספי השנתי.

**** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיערי הריבית במגזר ההצמדה. סך כל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

ו. הפיקוח והבקרה על ניהול החשיפה לסיכוני שוק

הבנק מקיים מערך גאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה בלתי תלויה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק. התפיסה הניהולית והבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- וועדת אשראי ועסקים של הדירקטוריון - הוועדה הינה וועדת דירקטוריון ייעודית לתחום ניהול הסיכונים בבנק. בין היתר, הוועדה מקיימת דיונים בנושאים הקשורים לניהול הסיכונים הפיננסיים בבנק, בטרם מובאים לדיון והחלטה במליאת הדירקטוריון. הוועדה מבצעת מעקב ובקרה אחר התפתחויות בחשיפות לסיכונים הפיננסיים השונים ואחר עמידת הבנק במגבלות החשיפות שנקבעו.

הוועדה עוקבת גם אחר ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם ואחר ההשפעות על סביבתו העסקית של הבנק ומקיימת דיון לגבי השלכות על רמות החשיפה והמגבלות הרצויות.

כמו כן, הוועדה מקיימת מעקב ובקרה אחר נאותות מערך ניהול הסיכונים, לרבות מערך בקרת הסיכונים.

- אחת לרבעון מתקיים בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון דיון במסמך החשיפות לסיכונים של הבנק, במסגרתו מדווחת עמידת הבנק והקבוצה במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון.
- הביקורת הפנימית - מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים הפיננסיים בבנק. מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק. וכן, מחווה דעתו בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים.

ההנהלה וועדותיה

- ועדת נזילות וניהול סיכונים פיננסיים בראשות מנכ"ל הבנק מתכנסת פעמיים בשבוע. בוועדה משתתפים חברי ההנהלה, מנהל הסיכונים הראשי ומנהלת מחלקת נג"ה. הוועדה דנה על סמך דיווחים ניהוליים במצב הנזילות בשקלים ובמט"ח, בהתפתחויות הפיננסיות בשווקים הפיננסיים ובמוצרים חדשים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- אחת לשבוע מתקיים דיון בראשות מנכ"ל הבנק בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים גורמי הניהול הרלוונטיים בבנק.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות - היחידה, השייכת לחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם, אחראית על ניהול בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק. היחידה מהווה פונקציה עצמאית בלתי תלויה הפועלת מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין 339 ("ניהול סיכונים"). במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אם היו. בנוסף היחידה אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.
- פורום CRO בתחום סיכוני שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה.
- פורום ניהול סיכונים קבוצתי בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם ובהשתתפות מנהל הסיכונים הראשי בבנק עוסק בדרכים ואפשרויות לקידום ניהול סיכונים על בסיס קבוצתי.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכנית העבודה השנתית שלו ביקורות בנושא ניהול סיכון הנזילות.

ז. דיווח על החשיפות לסיכוני שוק

הנהלת הבנק והדירקטוריון מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני שוק, ובחתיכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.
בנוסף, החשיפות בפועל לסיכוני השוק, בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם מרוכזות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות לסיכונים פיננסיים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון. כמו כן, מדווחות החשיפות והעמידה במגבלות במסגרת דוח רבעוני של יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם הנדון אחת לרבעון בהנהלה, ועל פי דרישה בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים.

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבעי ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם למתחייב מהוראת המפקח על הבנקים, אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול סיכוני הנזילות וקבע מגבלות על פער יחס הנזילות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון, ועל תזרים המזומנים. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף.
- הבנק מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות במטבעי ישראלי ובמט"ח תוך שהוא מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה במטרה להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.
- בספטמבר 2008 הוציאה וועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחייה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהם: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד.
- הבנק השלים ביצועו של סקר פערים מקיף לבחינת עמידתו בהוראה. הבנק החל בפעולות לסגירת הפערים שזוהו כחלק מיישום הוראות נדבך 2 של באזל II.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף של הנזילות במטבעי ישראלי ובמט"ח, הן בתרחיש של מצב עסקים רגיל, והן תחת תרחיש המדמה מצבי קיצון ולחץ.

מודל פנימי במטבע ישראלי ובמט"ח

- לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי שפותח בחברת האם ושטרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת תרחיש המדמה מצב לחץ וקיצון. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה ברמה היומית השוטפת על מצב הנזילות במטבעי ישראלי ובמט"ח ולתקופות ארוכות יותר.
- המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כבני מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות בשני התרחישים. בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס שני מדדים כמותיים: פער הנזילות יחס הנזילות לפי תקופות פירעון.
- העקרונות העומדים בבסיס המודל גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס להתחייבויות הצפויות להתממש על פי המודל הפנימי, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בכל צרכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים במודל על פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, וההתחייבויות על פי הסבירות למימושו. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק ושנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוז מלאניות בבנק.

- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדה לעניינים שוטפים ארבע פעמים בשבוע ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות.
- בימים אלה מתוקף המודל, שבמסגרתו נבחנים המתודולוגיה שבבסיסו כמו גם נכונות הנתונים ושלמותם, ברמת הקלט, הפלט ומשוואות המודל.

מערכת זה"ב RTGS לניהול נזילות תוך יומי במטבע ישראלי

בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב-RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות.

תרחישי קיצון

כאמור, במסגרת מודל הנזילות הפנימי במטבע ישראלי ובמט"ח מבצע הבנק לצורך בחינת הנזילות במצבי קיצון ולחץ, תרחיש יומי על בסיס נתוני המודל הפנימי. התרחיש משקף את מצב הנזילות במצבי לחץ על בסיס שילוב הפרמטרים המחמירים שנצפו על פני מדגם שמוגדר מראש בכל אחד מהסעיפים המאזנים והחוץ מאזנים. יצוין כי תרחישי הקיצון המבוצעים על ידי הבנק חמורים יותר מכל תרחיש שהתנסה בו הבנק בעבר.

ג. מערכות מדידת סיכון

- על פי הוראת בנק ישראל האמור לעיל, תאגיד בנקאי נדרש לנהל את סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי מבוסס. לאחר מועד הסבת מערכות המידע, החל הבנק להשתמש במודל הנזילות המקובל בקבוצת הבינלאומי. מודל פנימי זה מתבסס על התשתית הניהולית לניהול סיכון הנזילות.
- לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי שפותח בחברת האם ושמטרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת תרחיש המדמה מצב לחץ וקיצון. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה ברמה היומית השוטפת על מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח ולתקופות ארוכות יותר.
- המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כברי מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות בשני התרחישים. בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס שני מדדים כמותיים: פער הנזילות ויחס הנזילות לפי תקופות פרעון.
- העקרונות העומדים בבסיס המודל גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס להתחייבויות הצפויות להתמשש על פי המודל הפנימי, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בכל צורכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים במודל על-פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, וההתחייבויות על-פי הסבירות למימושן. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק ושנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוץ מאזניות בבנק.
- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת בקרת סיכוני שוק ונזילות.
- מגבלת יחס הכיסוי במגזר השקלי ובמגזר המט"ח, כפי שנקבעה על ידי דירקטוריון הבנק עומדת על 1.2.

תוצאות המודל ליום 31 במרס 2012 (במיליוני ש"ח):

שקל מט"ח	
140	1,119
6.76	2.95

מגבלת פער הנזילות יום עד שבוע עומדת על סכום חיובי ומשבוע עד שנה - 70 מיליון בשקלים ו- 15 מיליון במט"ח. הבנק נדרש להחזיק רזרבה נזילה של לפחות 150 מיליוני ש"ח. נכון ליום 31 במרס 2012 יתרת רזרבת הנזילות עמדה על 760 מיליוני ש"ח.

המקורות העיקריים של הבנק הם פקדונות הציבור. בנוסף הבנק משתתף במכרזים המוניטריים של בנק ישראל לצורך ויסות הנזילות. הבנק בודק באופן שוטף את תקופות הפרעון, תוך התחשבות בפרעון מוקדם של תוכניות חסכון.

יתרה ממוצעת		
31.12.2011	31.3.2012	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		
554.3	554.5	פקדונות הציבור
2,882.5	3,120.1	תוכניות חסכון ופקדונות צמודים
235.4	256.5	פקדונות שקליים לא צמודים
3,672.2	3,931.1	פקדונות צמודי מט"ח ובמט"ח
34.0	42.1	סה"כ
3,706.2	3,973.2	פקדונות מבנקים ומבנק ישראל
		סה"כ

ד. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים. ניהול החשיפה לסיכונים הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם (ראה גם הרחבה ופירוט לעיל בסעיף בדבר הפיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים השוק):

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה את המדיניות הכוללת לניהול סיכון הנזילות, את תיאבון הסיכון ואת המגבלות.
- ועדת דירקטוריון לניהול סיכונים.

ההנהלה וועדותיה

- ועדת נזילות וניהול סיכונים פיננסיים בראשות מנכ"ל הבנק מתכנסת פעמיים בשבוע ודנה על סמך דיווחים ניהוליים במצב הנזילות בשקלים ובמט"ח, סיכוני שוק בהתפתחויות הפיננסיות ומוצרים חדשים. דיוני הוועדה מתמקדים בעיקר בהתפתחויות בנזילות העסקית והסטטוטורית ובהתפתחויות העסקיות העשויות להשפיע עליה.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם אחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק. היחידה פועלת על פי נוהל בנקאי תקין 339 ו-342.

ה. דיווח על החשיפה לסיכוני נזילות

- דוח סיכון נזילות יומי בשקלים ובמט"ח מופק ממערכת הנזילות במחשב המרכזי ומופץ לכל גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים.
- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בשקלים ובמט"ח בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון והסמכויות לניהולם ניתן במסגרת דיווח יומי המופץ למנכ"ל הבנק, לחברי ההנהלה, למנהל הסיכונים הראשי ולמנהלת מחלקת נ"ה.
- דיווח על החשיפות מרוכז ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה בוועדת דירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.
- במסגרת הדוח הרבעוני של יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מדווחת גם החשיפה לסיכון נזילות.
- דיווח אחת לרבעון בהנהלה ובדירקטוריון על תוצאות תרחישי קיצון.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכוני נזילות.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי. כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לווים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי

במסגרת יישום הוראות באזל II מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני אשראי.

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

31 בדצמבר 2011		31 במרס 2012		סוג החשיפה
נכסי סיכון במיליוני ש"ח	דרישות הון (9%)	נכסי סיכון במיליוני ש"ח	דרישות הון (9%)	
0.2	2.8	0.2	2.8	ריבונות
3.8	42.2	3.8	41.8	יישויות סקטור ציבורי
14.3	158.8	13.6	151.0	תאגידים בנקאיים
34.6	384.5	34.4	382.1	תאגידים
128.0	1,422.0	130.2	1,447.1	קמעונאים ליחידים
21.1	234.4	20.8	231.4	עסקים קטנים
8.5	94.4	8.5	94.1	נכסים אחרים
210.5	2,339.1	211.5	2,350.3	סה"כ בגין סיכוני אשראי
2.3	26.1	2.4	26.0	סיכוני שוק
35.9	398.4	36.3	403.6	סיכון תפעולי
248.7	2,763.6	250.2	2,779.9	סה"כ נכסי סיכון

התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, מחויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

31 במרס 2012					סוג החשיפה
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	נכסים חוץ	חשיפות מאזניות	נגזרים (OTC)	הלוואות איגרות חוב	
1,564.7				714.7 850.0	ריבונות
84.7		2.0		20.3 62.4	יישויות סקטור ציבורי
316.6			1.8	4.2 310.6	תאגידים בנקאיים
459.0		50.5		5.9 402.6	חובות של תאגידים
3,011.6		1,144.4		1,867.2	קמעונאים ליחידים
432.5		98.0		334.5	הלוואות לעסקים קטנים
133.3	133.3				אחרים
6,002.4	133.3	1,294.9	1.8	745.1 3,827.3	סה"כ

31 בדצמבר 2011						
סוג החשיפה	הלוואות	איגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות מאזניות	חץ נכסים אחרים	סה"כ חשיפת ברוטו
ריבונות	1,063.3	653.1				1,716.4
יישויות סקטור ציבורי	63.3	20.3		2.0		85.6
תאגידים בנקאיים	331.6		1.8			333.4
חובות של תאגידים	402.4	7.9		42.9		453.2
קמעונאים ליחידים	1,829.3			1,119.5		2,948.8
הלוואות לעסקים קטנים	343.1			102.0		445.1
אחרים					140.1	140.1
סה"כ	4,033.0	681.3	1.8	1,266.4	140.1	6,122.6

סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, מחויבת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2011		31 במרס 2012		סוג החשיפה
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	יתרת חשיפה נטו	חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	יתרת חשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	
3,644.3	4,033.0	3,695.2	3,827.3	הלוואות
785.1	681.3	787.1	745.1	איגרות חוב
1.6	1.8	1.8	1.8	נגזרים (OTC)
1,229.6	1,266.4	1,256.3	1,294.9	חשיפות חץ מאזניות
135.7	140.1	140.0	133.3	נכסים אחרים
5,796.3	6,122.6	5,880.4	6,002.4	סה"כ חשיפת אשראי ברוטו

להלן סך ההלוואות הפגומות, ההלוואות בפיגור וההפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף עיקרי נכון ל-31.03.2012 (במיליוני ש"ח):

סוג החשיפה	הלוואות פגומות	הלוואות בפיגור	הפרשה להפסדי אשראי פרטני	קבוצתי
סקטור ציבורי				0.1
תאגידים	15.9	2.6	5.4	3.9
קמעונאות ליחידים	34.5	19.7	20.2	9.9
עסקים קטנים	16.9	11.2	11.5	2.3
סך הכל	67.3	33.5	37.1	16.2

להלן סך ההלוואות הפגומות, ההלוואות בפיגור וההפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף עיקרי נכון ל-31.12.2011 (במיליוני ש"ח):

	הפרשה להפסדי אשראי		הלוואות פגומות	
	קבוצתי	פרטני	הלוואות בפיגור	הלוואות פגומות
סקטור ציבורי	0.2			
תאגידים	3.3	1.4	0.9	11.0
קמעונאות ליחידים	8.8	27.3	24.1	37.5
עסקים קטנים	3.7	16.5	16.9	22.2
סך הכל	16.0	45.2	41.9	70.7

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

- מדיניות ניהול סיכוני האשראי של הבנק, נסקרת על מנהל תחום ניהול סיכוני אשראי בחברת האם ונדונה ומאושרת לפחות אחת לשנה על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. מדיניות ניהול סיכוני האשראי מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים.
- בהתבסס על המדיניות, הרחבת תיק האשראי תהא מבוקרת ומדודה, בהתבסס על הסביבה העסקית והכלכלית ותוך שמירה על איכות תיק האשראי ובמסגרת מגבלות החשיפה המתוארות במדיניות האשראי.
  - מדיניות האשראי של הבנק נבדקת ומעודכנת על פי השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים ובמשק הישראלי. נקודת ציון לגידול ולהרחבת תיק האשראי של הבנק, תהא בין היתר, שיעור הגידול בתוצר במשק.
  - מדיניות האשראי של הבנק כוללת מגוון מגבלות על מנת לשמר תיאבון סיכון נמוך, המשקף מידתיות סבירה לנטילת סיכונים:
  - מדיניות האשראי כוללת מגבלות חשיפה בכל תחומי הפעילות בהם משתקפים סיכוני אשראי בולטים, ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, על מנת ליצור מידתיות בפעילויות השונות. היקף המגבלות יהא קשיח יותר ככל שתחום הפעילות משקף סיכון רחב יותר;
  - מדיניות האשראי כוללת תחומי פעילות בהם הבנק לא יעניק אשראי לאור רמת הסיכון הגבוהה יותר הטמונה בהם או רמת השליטה והבקרה עליהם, אף אם התשואה הפוטנציאלית העשויה להתקבל בגין פעילויות אלה הינה גבוהה.
  - הבנק מפעיל מנגנונים הולמים לביצוע בקרה ופיקוח על האשראי, חלקם בזמן אמת וחלקם בדיעבד. הבקרה מבוצעת באמצעות יחידה אקסוגנית לאגף האשראי בבנק.

הקווים המנחים במדיניות האשראי של הבנק

- במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים לרבות שוקי יעד.
- מדיניות האשראי של הבנק מושתתת על בחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

- הפעילות האשראית של הבנק תתנהל תוך שמירה על הנאותות ההונית של הבנק ובהתבסס על יעדי הלימות ההון של הבנק כפי שקבע הדירקטוריון.
- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפיסת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה עובתה מדיניות האשראי שלו תוך שהיא כוללת מגבלות ואמות מידה המחמירות בחלקן מהמגבלות שקבע המפקח על הבנקים. בכלל זה נקבע כי הבנק ישמור על רמת ריכוזיות אשראי סבירה באמצעות קביעת מגבלות אשראי לקבוצות לווים בודדות, מגזרי פעילות בקבוצות הלווים, היקף האשראי הכולל של קבוצות הלווים הגדולות ביחס לתיק האשראי וכו'.
- במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לביחית הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק. אינדיקטורים אלו כוללים שינויים בתחזיות צמיחה במשק, שינוי בשערי חליפין, הוראות רגולטוריות חדשות בעלות השפעה על תחום האשראי, שינוי בחלקו של הבנק באשראי, הלימות הונו של הבנק ועוד.
- כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיו"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את שיעור ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל, לרבות קביעת רף מינימום לשיעור זה. רמת המרווחים משקפת גם את הקצאת ההון הנדרשת בשל מתן האשראי.

תיאבון הסיכון

- מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים תוך הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי ענפים ומוצרים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה.
- תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני.
- במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכונים האשראי

- לבנק מודלים פנימיים שפיתחה חברת האם לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים, נתונים נוספים וכיו"ב). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילות, קבע הבנק רף תשואה מינימלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות באגף האשראי מספקות למנהלי סיכונים האשראי, הן בסניפים והן במטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי של הלקוח. המערכת מאפשרת להעניק ללקוחות העסקיים את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות.
- בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של בקשות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.

- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. לשם כך נעזרת הנהלת הבנק, בין היתר, בחטיבה העסקית וביחידת תחום סיכוני אשראי בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם.
- בנוסף בוחן הבנק תדיר עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווה/קבוצת לווים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאושרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים.
- במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הביטחונות לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, שלוקחים בחשבון משתנים ואינדיקטורים כלכליים שונים.
- כמו-כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בביטחונות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין, וכן מערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.
- סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פיקדונות, ניירות ערך, ממסרי לקוחות, שעבודים שוטפים, שעבודים ספציפיים, שעבודי נדל"ן, ערבויות בנקאיות ומסמכי יצוא.
- הבנק שואף לקבל מלקוחותיו מגוון ביטחונות, כדי לא להתבסס על סוג ביטחון ספציפי. מדיניות ההשענות על ביטחונות שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותם ועל מהירות מימושם בעת הצורך של הביטחונות. בקביעת מדיניות ההשענות על ביטחונות מתבסס הבנק של ניסיון העבר.
- הבנק שידרג את המערכת הממוכנת לתיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים על הנכסים שניתנו כביטחון בתיקי הלקוחות. בנוסף הושלם תהליך להחלפת המערכת המנהלת את המעקב אחר שוויים של נכסים אלה. הטמעת מערכת הביטחונות החדשה משפרת את זמינות הנתונים הנדרשים לניהול סיכוני אשראי לכל גופי הבקרה השונים בסניפים ובמטה.

פיקוח ובקרה

- כל חביונות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים באמצעות דוח יומי מהמערכת בו מפורטות כל חביונות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והוא הנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.

ו. מדיניות חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה שמרנית להפסד האשראי הצפוי לבנק.

- במסגרת הבנק פועלת יחידת גביה ייעודית לטיפול בחובות בעייתיים המטפלת גם בחבויות שהועברו לטיפול משפטי.
- בהתאם להוראת המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי. התפיסה הניהולית והבקרית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו. ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית על בסיסה הוא קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכוני אשראי.
  - הועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון מתכנסת לפחות ארבע פעמים בשנה.
  - אחת לרבעון מתקיים דיון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון. במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
  - מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות זמינות המידע הניהולי.
  - המערך אחראי על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכוני האשראי.
- ההנהלה וועדותיה
- ועדת אשראי בראשות מנכ"ל הבנק מתכנסת לפחות פעם בחודש ודנה בתיקי אשראי במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים.
  - אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי.
  - וועדת חובות בעייתיים בראשות המנכ"ל מתכנסת אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- יחידת תחום סיכוני אשראי
- היחידה בראשות מנהל תחום סיכוני אשראי, כפופה למנהל הסיכונים הראשי העומד בראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם. היחידה אחראית על בקרת סיכוני האשראי של הלוחים הספציפיים על פי מדגם מבוסס סיכון של תיק האשראי של הבנק ופועלת באופן שוטף לבחינת איכות החלטות האשראי לרבות השתתפות

נציג מטעמה בוועדות האשראי השונות. היחידה פועלת באופן בלתי תלוי על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי").

ח. ניהול סיכונים סביבתיים

במחצית השנייה של שנת 2009 הפיץ המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים. מובהר כי מצופה מתאגידים בנקאיים לקיים מערך ניהול סיכונים ביחס לסיכונים אלה שיכלול נהלים וכלים לזיהוי סיכונים אלה בעת מתן האשראי ולאורך חיי האשראי.

הנהלת ודירקטוריון הבנק אישרו קריטריונים ולוחות זמנים ליישום האמור בהוראת המפקח על הבנקים. במסגרת היערכותו של הבנק ליישום הנחיית המפקח בנושא, הוא מסתייע ביועצים חיצוניים ובכוונתו בעתיד להטמיע מתודולוגיה קבוצתית כוללת לניהול סיכונים סביבתיים שתכלול אפיון ענפי וקביעת מדיניות למתן אשראי ללקוחות.

ט. דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי

הנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני אשראי, ובחתיכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכוני אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת "מסמך החשיפות" הרבעוני שנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכוני אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון, יחס ההון לרכיבי סיכון, וכן יכולת הבנק לגייס הון. תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים אחת לרבעון להנהלה ולדירקטוריון.

השימוש בכלי דירוג איגרות חוב לצרכי באזל 2

הבנק עושה שימוש בכלי הדירוג של חברות שהותרו על ידי המפקח על הבנקים לפי סולם השוואה לצורך סיכון האשראי של איגרות חוב הבאות המדורגות בדירוג בינלאומי של S&P, Moody's ו-Fitch - לבנק השקעה ב-2 איגרת חוב של מדינת ישראל בסך 13.9 מיליוני ש"ח בדירוג A בינלאומי.

הצגת חשיפות האשראי בחתך תקופות לפירעון לפי סוגי החשיפה, לפני ואחרי הפחתות סיכון לפי משקולות הסיכון - לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2011						31 במרס 2012						
סה"כ	נכסים אחרים	חשיפות חוב- מאזניות	נגזרים (OTC)	איגרות חוב	הלוואות	סה"כ	נכסים אחרים	חשיפות חוב- מאזניות	נגזרים (OTC)	איגרות חוב	הלוואות	סוג החשיפה
3,524.5	80.8	897.3	1.1	277.6	2,267.7	3,644.7	75.3	1,232.0	1.2	289.2	2,047.0	עם דרישה ועד שנה
1,996.4		367.1	0.5	324.3	1,304.5	1,738.7		60.8	0.2	381.3	1,296.4	מעל שנה ועד חמש שנים
542.4		2.0	0.2	79.4	460.8	561.0		2.1	0.4	74.6	483.9	מעל חמש שנים
6,063.3	80.8	1,266.4	1.8	681.3	4,033.0	5,944.4	75.3	1,294.9	1.8	745.1	3,827.3	סך הכל תזרימי מזומנים
59.3	59.3					58.0	58.0					ללא תקופת פירעון
6,122.6	140.1	1,266.4	1.8	681.3	4,033.0	6,002.4	133.3	1,294.9	1.8	745.1	3,827.3	סה"כ

חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון ל- 31 במרס 2012 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה לאחר הפרשה להפסדי							אשראי	סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	20%	0%	אשראי		
				13.9	1,550.8	1,564.7		ריבונות
			84.6			84.6		יישיות סקטור ציבורי
			291.3	25.3		316.6		תאגידים במקאיים
	1.0	446.7				447.7		תאגידים
	3.4	0.8	2,976.5			2,980.7		קמעונאים ליחידים
	1.4	4.5	412.4			418.3		עסקים קטנים
		94.1			39.2	133.3		נכסים אחרים
5.8	546.1	3,388.9	375.9	39.2	1,590.0	5,945.9		סה"כ

חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון ל- 31 בדצמבר 2011 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה לאחר הפרשה להפסדי							סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	20%	0%	אשראי	
				13.8	1,702.6	1,716.4	ריבונות
			85.4			85.4	יישויות סקטור ציבורי
			306.3	27.1		333.4	תאגידים בנקאיים
0.8	445.7					446.5	תאגידים
4.0	0.8	2,907.2				2,912.0	קמעונאים ליחידים
1.8	1.2	421.5				424.5	עסקים קטנים
	94.4				45.7	140.1	נכסים אחרים
6.6	542.1	3,328.7	391.7	40.9	1,748.3	6,058.3	סה"כ

חשיפות לאחר הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון ל- 31 במרס 2012 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה לאחר הפרשה להפסדי							סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	20%	0%	אשראי	
				13.9	1,550.8	1,564.7	ריבונות
			84.6			84.6	יישויות סקטור ציבורי
			291.9	25.3		317.2	תאגידים בנקאיים
1.0	403.9					404.9	תאגידים
3.4	0.9	2,873.8				2,878.1	קמעונאים ליחידים
1.4	4.5	353.1				359.0	עסקים קטנים
	94.1				39.2	133.3	נכסים אחרים
5.8	503.4	3,226.9	376.5	39.2	1,590.0	5,741.8	סה"כ

חשיפות לאחר הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון ל- 31 בדצמבר 2011 (במיליוני ש"ח):

יתרת חשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי							סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	20%	0%	אשראי	
				13.8	1,702.6	1,716.4	ריבונות
			85.4			85.4	יישויות סקטור ציבורי
			306.7	27.1		333.8	תאגידים בנקאיים
0.8	402.8					403.6	תאגידים
3.9	0.8	2,817.1				2,821.8	קמעונאים ליחידים
1.7	1.2	363.8				366.7	עסקים קטנים
	94.4				45.7	140.1	נכסים אחרים
6.4	499.2	3,180.9	392.1	40.9	1,748.3	5,867.8	סה"כ

נתונים עיקריים על האשראי (בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2011	31 במרס 2012	
2,573	2,610	יתרת האשראי לציבור, נטו
2,494	2,572	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, נטו
54%	55%	חלק האשראי לציבור, נטו מסך הנכסים

הפרשות להפסדי אשראי - יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני הסתכמה ביום 31 במרס 2012 ב- 38.8 מיליוני ש"ח לעומת 46.9 מיליוני ש"ח ב- 31 בדצמבר 2011. יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי הסתכמה ביום 31 במרס 2012 ב- 17.7 מיליוני ש"ח לעומת 17.4 מיליוני ש"ח ב- 31 בדצמבר 2011.

להלן פילוח החבויות הבעייתיות (1):

31 בדצמבר 2011					31 במרס 2012					
חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	הכל חוב רשום	סך חוב רשום	חזף מאזני	חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	הכל חוב רשום	סך חוב רשום	חזף מאזני	
28.6	46.9	75.5	4.8	70.7	32.1	38.8	70.9	3.6	67.3	סיכון אשראי פגום
0.2	*	0.2	-	0.2	0.2	*	0.2		0.2	סיכון אשראי נחות
16.8	2.8	19.6	1.6	18.0	22.7	3.2	25.9	1.7	24.2	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
45.6	49.7	95.3	6.4	88.9	55.0	42.0	97.0	5.3	91.7	סך סיכון אשראי בעייתי
20.6	24.2	44.8	6.4	38.4	28.1	19.3	47.4	5.3	42.1	סיכון אשראי מסחרי בעייתי
25.0	25.5	50.5	-	50.5	26.9	22.7	49.6	*	49.6	סיכון אשראי בנין אנשים פרטיים
45.6	49.7	95.3	6.4	88.9	55.0	42.0	97.0	5.3	91.7	סך סיכון אשראי בעייתי

(1) מוצג לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

נספח א' - נכסים שאינם מבצעים, חובות פגומים שצוברים הכנסות ריבית, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר:

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2011	יתרה ליום 31 במרס 2012	סכומים מדווחים - מיליוני ש"ח
1. נכסים שאינם מבצעים			
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:			
- שנבדק על בסיס פרטני	68.8	66.3	
סך הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית	68.8	66.3	
סך הכל נכסים שאינם מבצעים	68.8	66.3	
2. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית	1.9	1.0	
3. סיכון אשראי מסחרי בעייתי (1)			
סיכון אשראי מאזני בגין הציבור	36.3	39.8	
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין הציבור	6.4	5.3	
סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור	42.7	45.1	
סיכון אשראי מאזני בגין אחרים	2.1	2.3	
סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין אחרים	2.1	2.3	
סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי	44.8	47.4	
4. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר	0.2	0.2	

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין אנשים פרטיים.

יחס הון מזערי -

	31.12.2011	31.3.2012
באזל II	13.72%	14.09%
יחס הון מינימלי על פי בנק ישראל	9%	9%

בשנת 2010 קבע דירקטוריון הבנק כי יעד ההון יעמוד על יחס של 13% לפחות. בנוסף, הדירקטוריון אימץ את מדיניות בנק ישראל ביחס להון הליבה וקבע את שיעורו ל- 7.5% לפחות. יחס ההון המזערי שקבע הדירקטוריון מוסכם על בנק ישראל.

כנגד סיכונים האשראי והסיכונים האחרים עומדים מקורות ההון, שהסתכמו ביום 31 במרס 2012 ב- 391.6 מיליוני ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2011 ב- 379.1 מיליוני ש"ח). ב- 14 במאי 2008 הנפיק הבנק לבנק הבינלאומי שטר הון על סך 9,635 אלפי ש"ח, אשר הוכר כהון משני לצורך עמידה ביחס הון מזערי.

במסגרת מדיניות הביטחונות נקבעים עקרונות וכללים לקביעת שווים בהתייחס לסוג הביטחון וסוג האשראי אותו הוא מבטיח, כגון טווח הזמן למימוש הביטחון, סוג ההצמדה, תנודתיות בשווי הביטחון וכדומה. הביטחונות המתקבלים בבנק מוזרמים למערכת בטחונות, כאשר לכל ביטחון ניתן אחוז כמקדם ביטחון הנקבע לפי רמת הסיכון של הביטחון ומוכפל בשווי השוק של הביטחון.

הבנק רשם בטחונות מסוימים כנגד אשראי בסכום של 204.1 מיליוני ש"ח שאותם הוא מקזז מיתרת האשראי לצורך חישוב סיכון אשראי.

בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים - הגישה הסטנדרטית, הותרה הפחתת סיכון אשראי המובטח במלואו או בחלקו בביטחונות כגון מזומנים, ניירות ערך, ערבות צד שלישי או פקדונות כאשר הפחתה זו ממלאת אחר הדרישות לוודאות משפטית כפי שתוארה בהוראות. הבנק בחן את כשירותם של הביטחונות השונים המשמשים בפעילותו השוטפת לצורך הפחתת סיכון האשראי הנמדד במסגרת הוראות באזל 2.

פיקוח ובקרה על השימוש בביטחונות

- כל חבויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכות - בקרה שונות באמצעות מבצע הבנק מעקב שוטף של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים באמצעות דוחות יעודיים ממערכות התפעול בהם מפורטות כל חבויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, ומתקבלת תמונת מצב שלמה על חשיפת הלקוח.
  - במקביל לטיפול הסניף מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במערכי בקרה נוספים.

להלן פרטים על היקף הפחתת סיכון האשראי בהתאם להוראה (במיליוני ש"ח):

31 במרס 2012						
	חשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי (לאחר הפחתת בטחונות)	חשיפה שמכוסה ע"י בטחון פיננסי כשיר ובטחונות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה ע"י ערבויות	חשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי (לפני הפחתת בטחונות)	
	1,564.7				1,564.7	ריבונות
	84.6				84.6	יישויות סקטור ציבורי
	317.2		0.6		316.6	תאגידי בנקאיים
	404.9	42.8			447.7	תאגידיים
	2,878.1	102.5		0.1	2,980.7	קמעונאים ליחידים
	359.0	58.8		0.5	418.3	עסקים קטנים
	133.3				133.3	נכסים אחרים
	5,741.8	204.1	0.6	0.6	5,945.9	סה"כ

31 בדצמבר 2011

חשיפה לאחר הפרשה	חשיפה שמכוסה	ינתרת החשיפה לאחר הפרשה	חשיפה לאחר הפרשה	חשיפה שמכוסה	חשיפה לפני (לפני הפחתת בטחונות)	חשיפה שמכוסה	שנוספו ע"י בטחון פיננסי	הפחתת בטחונות (לפני הפחתת בטחונות)	חשיפה לאחר הפרשה
ריבונות	1,716.4	1,716.4	85.4	85.4	333.8	0.4	333.4	תאגידים בנקאיים	
יישויות סקטור ציבורי	403.6	446.5	42.9	42.9	2,821.8	90.0	2,912.0	תאגידים	
קמעונאים ליחידים	366.7	424.5	57.6	57.6	140.1	0.2	140.1	קמעונאים ליחידים	
עסקים קטנים	5,867.8	6,058.3	190.5	190.5	0.4	0.4	0.4	עסקים קטנים	
נכסים אחרים								נכסים אחרים	
סה"כ								סה"כ	

להלן פרטים על היקף העיסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ועל היקף החשיפה לצרכי הלימות ההון (במיליוני ש"ח):

31 במרס 2012

חשיפות לסיכון אשראי של צד ג'

חשיפה לאחר	סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות
נגזרי ריבית	-	12.4	0.2	0.2	0.2
נגזרי מדד	-	80.0	0.1	0.1	0.1
נגזרי מט"ח	*-	2.6	*-	*-	*-
נגזרי מניות	0.2	19.0	1.4	1.4	1.4
נגזרי סחורות ואחרים	0.1	0.9	0.1	0.1	0.1
סה"כ	0.3	114.9	1.8	1.8	1.8

* נמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2011

חשיפות לסיכון אשראי של צד ג'

חשיפה לאחר	סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות
נגזרי ריבית	-	12.6	0.2	0.2	0.2
נגזרי מדד	-	30.0	*-	*-	*-
נגזרי מט"ח	*-	2.4	*-	*-	*-
נגזרי מניות	0.2	19.4	1.5	1.5	1.5
נגזרי סחורות ואחרים	0.1	0.9	0.1	0.1	0.1
סה"כ	0.3	65.3	1.8	1.8	1.8

* נמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח

הסיכונים התפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקרות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד ממערך ניהול הסיכונים כבסיס לפעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית. כמו כן הבנק נערך לחול טיוטת הוראת בנק ישראל בנושא "ניהול הסיכון התפעולי".
- מנהלת הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.
- הבנק נערך לשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון התפעולי בהתאם למסמך ה-Sound Practices שפורסם בשנת 2003 (להלן- Sound Practices) של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים.
- הבנק נערך ליישום טיוטת הוראת בנק ישראל בנושא "ניהול הסיכון התפעולי".

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים הקובעת את תיאבון הסיכון וכן מתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק ובקבוצה. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני זיהוי אומדן הסיכונים, הבקרה, הניטור, המעקב וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות מתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין, על ה-Sound Practices של ועדת באזל ועקרונות באזל II שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים ועל פרקטיקות מקובלות בתחום ניהול הסיכון התפעולי.
- דירקטוריון הבנק מינה מנהלת סיכונים תפעוליים אשר אחראית לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בבנק, לעיגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה, וליישום והטמעת המדיניות.

ג. ניהול החשיפות

איתור, מיפוי, מיזעור וניטור

סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בבנק מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות הבנק השונות על בסיס מיפוי קווי עסקים. הבנק אימץ את הסקרים התפעוליים של חברת האם בהם שיטות העבודה זהות. ביחידות האחרות מופו הפערים והסקרים מתבצעים על פי תכנית העבודה שנקבעה. הבנק מבצע באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות חדשות וכן ביחידות חדשות בבנק.

- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכוני הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים נוספו בקרות חדשות, לרבות בקרות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- הבנק מבצע באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות, תהליכים ויחידות חדשות בבנק.
- בבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים (KRI) על ידי מנהלי התהליכים.

מנהלי תהליכים

לכל תהליך מרכזי בבנק מונה מנהל תהליך האחראי לקיום הבקרות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

איסוף אירועי כשל

הבנק באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל, כבסיס נתונים לאימות הערכות של מומחי התוכן, לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות ולשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים. איסוף הנתונים, המתודולוגיה, וספי הדיווח עוגנו במסמך המדיניות המטפל בין היתר, בבדיקת כיוון הסיכונים הרלוונטיים במסמך החשיפות ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקרות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם למדיניות, מונו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה, והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניים להנהלה, לדירקטוריון בהתאם לספים שנקבעו בנוהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

כחלק מיישום הוראת ה- sound practices של ועדת באזל שאומצו ע"י הפיקוח על הבנקים, ביצע הבנק הגדרה של סיכוני מפתח למריבית התהליכים העסקיים.

שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי העבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי ותהליכי העבודה. הבנק נערך להשלמת צמצום פערים בין המצב הקיים בניהול הסיכון התפעולי לבין הוראת ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים, ולשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות בנושא, נערך הבנק להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. היערכותו של הבנק מורכבת מכמה נדבכים: מסמך מדיניות המשכיות עסקית, תשתיות טכנולוגיות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה ונהלים וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. הוגדרו סניפי גרעין והצוותים אשר יאיישו בעת חירום סניפים אלו. מתקיים פורום קבוצתי המופקד על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות הקבוצה למצבי חירום שונים ומתכנס לפחות אחת לחצי שנה. מתקיים דיווח שנתי בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום. הבנק השלים חלק ראשון במהלך לשיפור היערכות המשכיות עסקית במסגרתו בוצעו מיפוי מקיף של כל הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, עדכון תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם. הבנק ממשיך כל העת בסגירת פערים ושיפור מוכנותו על-פי תוכניות העבודה ותוך סיוע בגורמים מקצועיים חיצוניים בנושא.

כמו כן הבנק נערך ליישום הוראת בנק ישראל מספר 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא מדיניות אבטחת מידע. הבנק מבצע את כל הסקרים והמיפויים הנדרשים לעמוד בהוראת ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיניות חברתיות והתקפות קיברנטיות. הבנק מינה מנהל אבטחת מידע האחראי על ניהול סיכונים אבטחת מידע.

ו. כיסוי ביטוחי

הבנק מחזיק נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי פוליסה כמפורט:
  - 1.1. פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.
  - 1.2. פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו ע"י הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה ע"י אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.

1.3. פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.

בחודש ספטמבר 2011 הרחיב הבנק את גבולות האחריות בפוליסה.

2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה, חבות כספית שתוטל עליו לטובת אחר. בחודש ספטמבר 2011 הרחיב הבנק את גבולות האחריות בפוליסה.

3. פוליסות "ביטוחים אלמנטריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי: ביטוח נכסים, ביטוח עבודות קבלניות, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.
- הביקורת הפנימית - מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה הרב שנתית שלו ביקורת בנושא ניהול הסיכונים בבנק ובפרט לניהול הסיכון התפעולי. מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים נתונה לביקורת פנימית מקיפה ואפקטיבית, ובכלל זה מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק. כמו כן, מחווה דעתו בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים.

ההנהלה וועדותיה

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלת הבנק במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי, בהשתתפות חברי ההנהלה ומנכ"ל הבנקים, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על מחצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות וחברות הבת, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- פורום אבטחת מידע בראשות מנכ"ל מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - מת"ף).
- פורום המשכיות עסקית בשעת חירום קבוצתי, המתכנס לפחות אחת לרבעון.

- היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהלת הסיכונים התפעוליים, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידת, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון וכן, לאכיפת הציות למדיניות הסיכונים התפעוליים.
- ועדת המשכיות עסקית בבנק מסד מתכנסת אחת לחצי שנה ומוודאת ביצוע תוכנית העבודה בנושא.

ה. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. במסגרת המסמך מתוארות החשיפות התפעוליות בהתאם לתאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך החשיפות מפרט גם התפתחויות הטיפול בחשיפות, אירועי כשל וכולל דיווח על סיכוני מפתח.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

- הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
- סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
- החובות הצרכניות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של פעילויות, הליכים ומוצרים אותם מבצע הבנק מדי יום.

ב. מדיניות

ועדת הביקורת מאשרת את תוכנית העבודה השנתית של יחידת הציות של הבנק.

ג. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה מונה בבנק קצין ציות המשמש גם כקצין הציות ואחראי איסור הלבנת הון של חברת האם וכפוף לראש החטיבה לניהול סיכונים בה. ממלא מקום מונה לנושא מטעם הבנק.
- המחלקה (בחברת האם) אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, על ידי בחינת מוצרים חדשים ואו פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקרות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות כי הם תואמים את ההוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת הון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.
- המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המחלקה המשפטית (בחברת האם), אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.
- על פי הוראת בנק ישראל בוצע בחברת האם סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות והוגדרו בקרות למניעת הסיכון שבהפרתן. במהלך שנת 2009 השלימה חברת האם עדכון מקיף לסקר התשתיות. על

פי ממצאי הסקר עולה כי קיימת בבנק תשתית ענפה הכוללת מספר בלתי מבוטל של טפסים, נהלים, מערכות ומנגנוני בקרה והדרכה שמטרתם לסייע לבנק לעמוד בחובות הציות שחלות עליו. הבנק אימץ, לאחר הסבת מערכות המחשב והנהלים, את סקר תשתיות הציות שנערך עבור חברת האם. נוסף לסקר שאומץ, בוצע בבנק סקר משלים הנוגע למוצרים יחודיים ונהלי עבודה ביחידת המטה אשר תוקף על ידי המחלקות המקצועיות. המחלקות המקצועיות הודיעו על תיקון הפערים שאותרו אצלם.

לצד קצין הציות הראשי פועלים:

- ממלא מקום בבנק.
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק, אשר מתפקדים, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים המצריכים דיווח או טיפול מיוחד של המחלקה.
- ועדת תיאום לאכיפת הציות של חברת האם אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק השונות (המערך המשפטי, מחלקת ארגון ושיטות, מחלקת מיכון, מדור הדרכה, מדור פניות הציבור ונציגים מחברות הבנות של הבנק שהן תחת אחריותו של קצין הציות). הועדה אשר מתכנסת מעת לעת ובתדירות משתנה בהתאם לצורך, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תוכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתוכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפורום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות.
- פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות נקבע בנהלי הבנק גם כועדת התאום לאכיפת הציות. פורום זה מתכנס בעיקרון בראשות מנכ"ל מת"ף, וכאשר דנים במסגרת הפורום בהוראות צרכניות, קצין הציות משמש כיושב הראש.
- כמו כן, מסתייעת המחלקה (בחברת האם) במחלקת הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת ארגון ושיטות, במחלקה המשפטית, במת"ף ובמחלקת ההדרכה.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.
- נאמני הציות של הבנק משתתפים בהשתלמויות, ימי עיון כנסים והדרכות.

ד. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- אחת לשנה מביא קצין הציות בפני הדירקטוריון סיכום שנתי ומדווח על פעולותיו.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון

- להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.

ג. מדיניות

- החל ממועד ההסבה פעילות הבנק בנושא משולבת במסגרת מערכות הבינלאומי. פועל יוצא מכך הינו התאמת מדיניות הבנק בנושא הלבנת הון למדיניות חברת האם.
- דירקטוריון הבנק מאשר וקובע את מסמך מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק.

ג. ניהול החשיפה

- בבנק פועלת פונקציה, באמצעות רפרנט אחראי, הפועל כממלא מקום, למניעת הלבנת הון ומימון טרור, הכפופה מקצועית ליחידה לאיסור הלבנת הון בבינלאומי, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. בראש היחידה עומד, כאמור, הממונה האחראי על איסור הלבנת הון, המכהן אף כקצין הציות של הבנק.
- תפקידי האחראי על ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקרות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקרות אחר ביצוע הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון.
- לשם יישום החוק והטמעה קפדנית של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו כפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון, לאחראי על איסור הלבנת הון ולממלא מקומו בבנק מסד.
- הבנק עורך ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון. עובדי הבנק נדרשים לעמוד במבדקים בנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות.
- ועדה מייעצת הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי אשר עיקרי תפקידה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתם לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבונות בהם קיימת פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.

ד. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח".

סיכון רגולטורי

פעילותו של הבנק מודרכת ותחומה במערכת של חוקים, צווים ותקנות (ובהם, בין היתר, פקודת הבנקאות, 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981, חוק הבנקאות (שירות ללקוח, התשמ"א-1981), וכן בתקנות וכללים של נגיד בנק ישראל ובהוראות, הנחיות והבעות עמדה של המפקח על הבנקים. דיני הבנקאות מצויות הוראות, החלות על תחומים רבים של פעילות הבנק, עד כי ניתן לומר, שאין - או כמעט שאין - תחום בפעילותו, שאינו מושפע מהם במידה כלשהי. מכוח דיני הבנקאות נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים. כן נתון הבנק לפיקוח של רשויות ממשלתיות אחרות.

דיני הבנקאות מתייחסים להונו של הבנק ולדרכי ניהולו, לרבות הפעלת ביקורת חיצונית ופנימית ובקרה פנימית, וכן הם קובעים את תחומי הפעולה, שהבנק רשאי לקיים, ואת הישגיות המשפטיות האחרות, שבהן הינו רשאי לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בשיעורים מסוימים, ואף מגבילים את מידת השפעתו של הבנק על חברות נשלטות, קשורות ואחרות, שבהן הינו מחזיק אמצעי שליטה. דינים אלה מגבילים את חופש ההשקעה של הבנק, וזאת במיוחד ב"תאגידים ריאליים" כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי). דיני הבנקאות כופים על הבנק שימושים מסוימים בנכסיו, והם מטילים הגבלות ומכתיבים תנאים לשימושים אחרים בהם.

סיכון תחרות

סיכון התחרות נובע מחשיפת הבנק לתחרות בישראל בכל תחומי עסקיו. במהלך פעילותו השוטפת מתמודד הבנק עם גורמים מתחרים בהם התאגידים הבנקאיים האחרים וגופים פיננסיים אחרים המספקים מוצרים פיננסיים חלופיים לאלו המוצעים על ידו. סיכון התחרות מבטא את סיכון השחיקה ברווחיות ובהון על רקע הלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים.

סיכון משפטי

א. כללי

סיכון משפטי מוגדר בבנק כסיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית.

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון מדי שנה - במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, דרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו. תיאבון הסיכון המשפטי בבנק מוגדר בקריטריונים איכותיים ("סיבולת סיכון") ולא כמותיים והבנק ינקוט במדיניות שמרנית של סיבולת סיכון נמוכה ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ושל אפס סובלנות לפחות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין פליליות, משמעתיות או צרכניות. היעוץ המשפטי של הבנק מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, בתקינה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של יחידות הבנק. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם

להשלכותיהן. כמו כן, היעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במערך המסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחווות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועל היעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים שונים, לרבות בחינת כל מוצר/פעילות חדשה ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות היעוץ המשפטי, וסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למניעתם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובדירקטוריון.

- בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מיידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכון המשפטי מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בביקורת הפנימית ובקצין הציות, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים כאמור מדווחים מיידית למנכ"ל הבנק.

חשיפה לתובענה ייצוגית

ביום 21 בנובמבר 2010 נתקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק על סך כ- 59 מיליון ש"ח אשר עניינה הפסקת פעילות המחשב המרכזי של בנק הפועלים אשר שרת את הבנק באותו מועד שארעה ביום 23 בנובמבר 2008. הבנק, כך נטען, המשיך באותה עת לגבות מלקוחותיו שלא כדין עמלות שונות על אף שלא יכלו לעשות שימוש בחשבונותיהם.

ביום 19 במרץ 2012 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה הכוללת התאמה לבנק מסד של יישום הפשרה אליה הגיע בנק הפועלים.

ביום 21 במרץ 2012 ניתנה החלטת בית-המשפט המורה על פרסום הודעה בדבר הגשת הסדר הפשרה, וכן על העברת העתקי הבקשה ליועץ המשפטי לממשלה, למנהל בתי-המשפט ולמפקח על הבנקים. בהתאם להחלטה, פרסמו הודעות בעיתונות ביום 2 באפריל 2012 ונשלחו העתקי הבקשה לנמענים האמורים.

תביעת ועד העובדים נגד הבנק

ועד העובדים והסתדרות העובדים הכללית החדשה הגישו תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב, לפיה נדרש הבנק לשלם תשלום עבור שעות נוספות לחלק מאוכלוסיית העובדים המקבלים דמי ניהול. להערכת הנהלת הבנק ובהתבסס על הסכם העבודה הקיים, אין לתביעה זו השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

הערכה כוללת של מצב החשיפות לסיכונים

גורמי סיכון בתאגיד הבנקאי (בהתאם להוראת שעה של המפקח על הבנקים)

השפעת הסיכון הכוללת	תיאור הסיכון	גורם הסיכון
בינונית	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו הנובע מאי יכולת של חייבים לעמוד בהתחייבויותיהם.	1 השפעה כוללת של סיכונים אשראי
בינונית	סיכון הנובע מפגיעה ביכולת ההחזר השוטפת ומהיקף הבטחונות ואפשרות מימושם בזמן סביר ותוך אבדן ערך ועלות מינימליים.	1.1 סיכון בגין איכות לווים ובטחונות
נמוכה	השפעות שיש לגורמי סיכון משותפים על ענף משק בעל מאפיינים דומים, על האפשרות לפגיעה ברווחי הבנק והונו.	1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית
נמוכה	השפעות שיש לגורמי סיכון משותפים ללווים בעלי קשרי בעלות משותפים על האפשרות לפגיעה ברווחי הבנק והונו.	1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים / קבוצת לווים
נמוכה-בינונית	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה משינוי בשווקים בהם פועל הבנק.	2 השפעה כוללת של סיכונים שוק
נמוכה	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה משינויים בשיעור הריבית בשוק.	2.1 סיכון ריבית
נמוכה	חשיפה לפגיעה ברווחים ובהון כתוצאה משינוי בשיעור האינפלציה.	2.2 סיכון אינפלציה
נמוכה	חשיפה לפגיעה ברווחים ובהון כתוצאה משינוי בשערי החליפין של מטבעות שונים בהם מושקע הון הבנק.	2.3 סיכון שערי חליפין
נמוכה	סיכון להפסד כתוצאה מירידת ערכם של מניות.	2.4 סיכון מחירי מניות
נמוכה	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה מאי יכולת לעמוד בהתחייבויות העומדות לפרעון.	3 סיכון נזילות
נמוכה-בינונית	הסיכון לפגיעה ברווח ובהון כתוצאה ממשל בתהליכים, בתפקוד כח אדם או אירוע חיצוני.	4 סיכון תפעולי
נמוכה	סיכון להפסד כתוצאה מהיעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם.	5 סיכון משפטי
נמוכה-בינונית	סיכון לפגיעה ברווח או בהון כתוצאה מפגיעה בתדמית הבנק אצל לקוחותיו, אצל גופים הקשורים עמו.	6 סיכון מוניטין

- 1 - השפעה כוללת של סיכונים אשראי - הערכים נקבעו על סמך מודל פנימי המבוסס על מודל דירוג הסיכון של הבנק ומדדים לקביעת סיכונים אשראי (ראה להלן פרק בנושא "סיכונים אשראי"). נערכה בחינה מחודשת של הסיכון בעקבות החלת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים.
- 2 - השפעה כוללת של סיכונים שוק - הערכים נקבעו על סמך מדידות של סיכונים השוק בהתאם למודלים של VaR וחשיפה לסיכונים ריבית. (ראה להלן פרק בנושא "סיכונים שוק")
- 3 - סיכון נזילות - הערכים נקבעו על ידי המודל הפנימי של הבנק (ראה להלן פרק בנושא "סיכונים נזילות").
- 4 - סיכון תפעולי - הערכים נקבעו בהתאם להערכת ההנהלה על בסיס הבקורות הפנימיות (ראה להלן פרק בנושא "סיכונים תפעוליים"). הסיכון כולל סיכונים מחשב.
- 5 - סיכון משפטי - מתבסס על חוות דעת משפטיות.
- 6 - סיכון מוניטין - נקבע על בסיס הערכת ההנהלה ובהתבסס על כך שהבנק הוא בנק המתמחה במגזר עובדי ההוראה.

באזל II

א. רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן: "באזל II") פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה. ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית- תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ולהציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסיטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

ב. הוראות בנק ישראל

יישום ההוראות הוחל מיום 31 בדצמבר 2009.

בשנת 2010 איגד בנק ישראל את הנחיות באזל II השונות במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בנושא מדידה והלימות הון.

- להלן הוראה נוספת שפורסמה במהלך שנת 2012 ועד לפרסום דוח זה:
ניהול בנקאי תקין 350 בנושא "ניהול סיכון תפעולי".

הוראות באזל 3

בחודש דצמבר 2010 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן באזל 3), הכוללות התמקדות בהון המניות, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של

ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018, ויחס הון רוברד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף 2018.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 14 במרץ 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת הנחיה בנושא מסגרת באזל III - יחסי הון ליבה מינימליים הדורשת מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון ליבה בשיעור של 9% (במקום 7.5% הקיים היום) עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את יחס הון הליבה המזערי בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס של 10% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון הליבה שיידרש מהבנק הוא 9%.

יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על ידי המפקח על הבנקים. הבנק לומד את דרישות אלו של המפקח על הבנקים ובכוונתו להיערך כנדרש כדי לעמוד בהן. יחס הון הליבה של הבנק ליום 31 במרץ 2012 הוא 13.59%. חברת האם מבצעת בימים אלו סקר הערכה כמותית (QIS) להוראות באזל 3, על בסיס מאוחד על נתוני 31 בדצמבר 2011, על פי דרישת בנק ישראל.

ג. היערכות הבנק

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל לישם את הוראת באזל II החל מיום 31 בדצמבר 2009.

סיכוני אשראי - הבנק מיישם בשלב זה את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל. סיכונים תפעוליים - הבנק החליט ליישם את הגישה הבסיסית (BIA). סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית.

הנדבך השני - על פי הנחיית המפקח על הבנקים פטורות חברות הבנות הבנקאיות של הבנק הבינלאומי והבנק בכללן, מהגשת מסמך המרכז את מחצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP), אולם עליהן לבצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית. תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתכניות אסטרטגיות עתידיות מעבר לדרישות ההון המינימליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים העלולים להתרחש ולהשפיע על הבנק (Stress Tests and Stress Scenarios) כחלק מתהליך הערכת הנאותות ההונית וכחלק משיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הפוכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בבנק. הבנק ביצע את תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP). תשתית ועקרונות התהליך שיושמו בבנק הבינלאומי, משמשים בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק, על בסיס הנתונים ליום 30 ביוני 2011.

ביום 29 בפברואר 2012 אושר מסמך ה-ICAAP ע"י דירקטוריון הבנק. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנה על מנת להלום את פרופיל הסיכון בפעילותה העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם. תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק מצביעות על כך שלבנק יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגילי והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות.

למסמך ה-ICAAP שהוגש להנהלה ולדירקטוריון הבנק צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצעה הקבוצה במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

עריכת סקרי פערים ובניית מפת הפערים של הבנק;

- הבנק השלים את ביצועם של סקרי פערים ביחס ל-14 עקרונות ה-BIS, כפי שנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים.

- כמו כן, השלים הבנק ביצועם של ארבעה סקרי פערים חדשים בהתאם להוראות של ה-BIS שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכונים אשראי בדגש על מדידה נאותה של חובות פגומים, ניהול סיכון הנזילות, תרחישי קיצון ועבודת קצין הציות. הבנק בוחן דרכים לסמירה וצמצום הפערים שזוהו.

- הנהלת הבנק אישרה תוכניות עבודה לסגירת הפערים. העקרונות המרכזיים שעמדו בבסיס תוכנית העבודה היו תיעודף גבוה לסגירת פערי ממשל תאגידי ופערי מדיניות וכן תיעודף גבוה לפערים בהם זוהתה חשיפה גבוהה ואיכות ניהול נמוכה באופן יחסי.

בשנת 2010 קבע דירקטוריון הבנק כי יעד ההון יעמוד על יחס של 13% לפחות. בנוסף, הדירקטוריון אימץ את מדיניות בנק ישראל ביחס להון הליבה וקבע את שיעורו ל-7.5% לפחות. יחס ההון המזערי שקבע הדירקטוריון מוסכם על בנק ישראל.

הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון מוצג בטבלה להלן:

עמוד	מס' טבלה	גילוי כמותי
78,99	1. טבלה 2	דוח על השינויים בהון, גילוי על רכיבי הון לצורך חישוב הלימות ההון
52	2. טבלה 3	א. הלימות ההון - נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי
121-120	ב. באור 4 לדוחות הכספיים - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים	
53	3. טבלה 4 ב'	סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי
53-52	טבלה 4 ד'	התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי
59	טבלה 4 ה'	פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי
54-53	טבלה 4 ו'	סך ההלוואות הפגומות, ההלוואות בפיגור, והפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף עיקרי
119	טבלה 4 ח'	תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי
60-59	4. טבלה 5	סיכון אשראי לפני ואחרי הפחתת סיכון
64-63	5. טבלה 7	הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית
64	6. טבלה 8	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי
39	7. טבלה 10	סיכון שוק - גילוי של תאגידיים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית
46-45	8. טבלה 14	סיכון ריבית בתיק הבנקאי

ד. הלימות ההון

הוראות המפקח על הבנקים קובעות את מסגרת העבודה למדידה והלימות הון. במסגרת הנדבך הראשון - דרישות להון מזערי, מפורט אופן חישוב ההון הנדרש בגישות סטנדרטיות בגין סיכונים אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק. דרישה זו ביחד עם תהליך ה-ICAAP שתואר לעיל מהווים את מסגרת התהליכים הקיימים בבנק להערכת הלימות ההון הנדרשת כדי לתמוך בפעילותו.

ה. השיטות למדידת הלימות ההון על פי הנדבך הראשון:

סיכוני אשראי

הוראות המפקח התירו לבנקים בחירה בין שתי שיטות מקיפות לחישוב ההון הנדרש בגין סיכוני אשראי. בחלופה אחת, הגישה הסטנדרטית, נמדד סיכון האשראי באופן סטנדרטי בהסתמך על דירוגי אשראי חיצוניים. חלופה זו משמשת את הבנק במדידת סיכון האשראי. החלופה האחרת מתבססת על דירוגים פנימיים וכפופה לאישור מפורש של המפקח על הבנקים (פרטים מלאים על החשיפה לסיכוני אשראי ועל הלימות ההון בנושא זה ראה בפרק "ניהול סיכוני אשראי").

סיכון שוק

סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסדים על פוזיציות מאזניות וחוף מאזניות הנובעים משינויים במחירי השוק. הסיכונים עליהם חלות דרישות הנדבך הראשון הם: סיכונים הנובעים ממכשירים הקשורים לריבית ולמניות בתיק למסחר וסיכוני שער חליפין בכלל פעילות הבנק. הוראות המפקח התירו לבנקים בחירה בין שתי שיטות מקיפות לחישוב ההון הנדרש בגין סיכוני שוק. בחלופה אחת, הגישה הסטנדרטית, נמדדים שלושה סיכונים המטופלים בפרק זה סיכון הריבית, פוזיצית המניות ושער החליפין באופן סטנדרטי המסכם את דרישות ההון בגין כל המרכיבים. חלופה זו משמשת את הבנק במדידת סיכון השוק. החלופה האחרת מתירה לבנקים להשתמש באומדני סיכון שנגזרו ממודלים פנימיים בכפוף לתנאים שפורטו בהוראה ולהיתר מפורש של המפקח על הבנקים. (פרטים מלאים על החשיפה לסיכוני שוק ועל הלימות ההון בנושא זה ראה בפרק "סיכוני שוק").

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון תדמית. הוראות המפקח התירו לבנקים בחירה בין שתי שיטות מקיפות לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון תפעולי: גישת האינדיקטור הבסיסי והגישה הסטנדרטית. לפי גישת האינדיקטור הבסיסי חייב הבנק להחזיק הון בגין סיכון תפעולי השווה לשיעור קבוע של ההכנסה השנתית הגולמית החיובית בשלוש השנים הקודמות. נקבע שיעור של 15%. שיטה זו משמשת את הבנק במדידת ההון הנדרש בגין סיכון תפעולי.

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב הלימות ההון (במיליוני ש"ח):

	ליום 31 במרס 2012	ליום 31 בדצמבר 2011
הון רובד 1		
הון מניות נפרע	14.3	14.3
פרמיה	2.7	2.7
עודפים	360.1	349.8
מכשירים הונניים אחרים	0.7	0.7
סכומים שהופחתו מההון	-	1.8
סה"כ הון רובד 1	377.8	365.7
סך הכל הון רובד 2 לאחר ניכויים	13.8	13.4
סה"כ הון כולל	391.6	379.1

ז. יחס הון כולל ויחס הון של רובד ז:

ליום 31 בדצמבר 2011	ליום 31 במרס 2012
13.23%	13.59%
13.72%	14.09%

המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בבנק ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוחות הכספיים לשנת 2011. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

מערך הסינוף

מערך הסינוף כולל חמישה עשר סניפים וחמש שלוחות הפרוסים ברחבי הארץ. במהלך חודש פברואר 2012 נפתחה שלוחה של סניף ירושלים בגבעה הצרפתית.

הקוד האתי

דירקטוריון הבנק אישר במהלך חודש אפריל 2012 את הקוד האתי של הבנק במטרה להטמיע נורמות התנהגות ראויות בקרב מנהלי הבנק ועובדיו. הקוד האתי מקיף את העובד בשלושה מעגלי העבודה: העובד והבנק, העובד והלקוח והעובד והסביבה. בקוד האתי נקבעו ערכים מרכזיים ואופן יישומם בחיי היומיום של העובד. הקוד מפורסם בפורטל הבנק ומחולק במעמד קליטת עובד לעבודה. לבנק ועדת אתיקה בראשות חבר הנהלה המשמש כראש אגף בנקאות קמעונאית ולוגיסטיקה ובאחריות דיון בנושאים אתיים והטמעת ערכי הקוד האתי בקרב עובדי הבנק.

הדירקטוריון

הדירקטוריון מתווה את האסטרטגיה העסקית של הבנק ואת מדיניות החשיפה לסיכונים השונים באמצעות אישור מסמכי המדיניות השונים. הדירקטוריון מקיים פיקוח ובקרה על הפעילות העסקית ומדיניות ניהול הסיכונים, באמצעות ועדות דירקטוריון ייעודיות. כמו כן מתווה הדירקטוריון את תיאבון הסיכון לרבות קביעת יעדים, מטרות והקצאת משאבים להגשמת האסטרטגיה, מקבל החלטות בנוגע למבנה השכר בבנק, להשקעות שונות בנכסים וציוד ומאשר את מינויים של חברי הנהלה הבכירה של הבנק.

עבודת הדירקטוריון וועדותיו

ועדת אשראי ועסקים, המשמשת גם כועדה לניהול סיכונים ונוסטרו וועדת ביקורת ומאזן, המשמשת גם כוועדה לתנאי עבודה, פרויקטים, אישור עסקאות עם בעלי עניין ואנשים קשורים, קיימו דיונים מפורטים בהיבטים השונים של פעילות הבנק. בישיבת הדירקטוריון מה- 31 באוקטובר 2011, הוסמכה ועדת הביקורת גם כועדה ליישום ממשל תאגידי.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 התקיימו 3 ישיבות של מליאת הדירקטוריון, 3 ישיבות של ועדת אשראי ועסקים ו-3 ישיבות של ועדת ביקורת ומאזן (ראה להלן גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק).

שינויים בהרכב הדירקטוריון

ביום 22 בינואר 2012, מונה מר חיים קרופסקי כחבר בדירקטוריון הבנק.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק

הדירקטוריון מופקד על בקרת העל בבנק (במהלך חודש אוקטובר 2008 אוחדו ועדת מאזן וועדת הביקורת לוועדה אחת). דירקטוריון הבנק מינה את ועדת הביקורת לקיים דיון בדוחות הכספיים, לעקוב אחר שינויים בכללים החשבונאיים ולדון במידת השפעתם על הבנק. הוועדה דנה בנושאים שעלו מדוחות הביקורת של רואי חשבון המבקרים, בשינויים במערכי הדווח הפנימי ומקיימת מעקב ובקרה על יישום המדיניות החשבונאית שנקבעה. במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של הבנק, מועברים מסמכי רקע ו/או טיוטות של הדוחות הכספיים של הבנק, לרבות דוח הדירקטוריון לעיונם של חברי הוועדה. הוועדה מקיימת ישיבה לדיון בדוחות הכספיים ובעקבותיה ממליצה לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים.

הוועדה מורכבת מהחברים שלהלן:

רו"ח איריס שטרק - יו"ר הוועדה (דירקטורית חיצונית, בעלת מיומנות חשבונאית ופיננסית), מר יאיר יצחקי, מר יוסי לוי (בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית), מר משה ניב (דירקטור חיצוני), מר חיים קרופסקי (דירקטור חיצוני, בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית) ומר דורון שורר (דירקטור חיצוני, בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית).

לישיבות הוועדה בהם נדונים הדוחות הכספיים, מוזמנים מנכ"ל הבנק, חשב הבנק, משקיפה מטעם חברת האם, חברי הנהלה נוספים לפי הצורך, המבקר הפנימי של הבנק וכן רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג סקירת רואה החשבון, הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, כפי שעלו מתהליך הביקורת ועומדים לרשות חברי הוועדה בכל שאלה והבהרה בטרם קבלת החלטה להמלצה למליאת הדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים.

במסגרת הערכת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים לפי הוראת סעיף 302 לחוק Sarbanes-Oxley, נצבר ומועבר מידע להנהלת הבנק בהתייחס לדרישות הגילוי בדוחות הכספיים. דיווח בגין ליקויים משמעותיים מובא לדיון בוועדה בטרם אישור הדוחות הכספיים כנדרש. דיווח בגין חולשה מהותית ניתן בדוחות הכספיים במידה וקיים.

במסגרת יישום הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309 בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי והבקרה פנימית על דיווח כספי של המפקח על הבנקים, הבנק פועל במהלך השנה למיפוי תהליכי עבודה חדשים ותיקוף תהליכי עבודה קיימים המשפיעים על תהליכי הדיווח הכספי וזאת בעקבות שינויים בהוראות רגולציה החלים על הבנק. תהליך זה כולל תיעוד של תהליכי העבודה החדשים ותיקוף של הקיימים לרבות תיעודם ותיקוד הבקורות המבוצעות במסגרתם. כמו כן, מבוצעות במהלך השנה בדיקות אפקטיביות של מערך הבקרה הפנימית על תהליכי הדיווח הכספי של הבנק לרבות גילוי. דיווח על ממצאי התהליך מועברים באופן שוטף לוועדת ההיגוי בבנק.

לקראת ישיבת הדירקטוריון מועברים מסמכי רקע וטיוטות הדוחות הכספיים של הבנק, לרבות דוח הדירקטוריון, לעיונם של חברי הדירקטוריון. במהלך ישיבת הדירקטוריון, בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, סוקרים חברי הנהלת הבנק את עיקרי הדוחות הכספיים וכן סוגיות מהותיות בדיווח הכספי. בנוסף, נסקרת הפעילות השוטפת

של הבנק והשפעת פעילות זו על התוצאות העסקיות של הבנק ומודגשות סוגיות עיקריות. לישיבה זו מוזמנים רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג את סקירת רואה החשבון, הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, כפי שעלו מתהליך הביקורת, ועומדים לרשות חברי הדירקטוריון בכל שאלה והבהרה. ועדת הביקורת ומאזן מגישה את המלצותיה בעניין אישור הדוחות הכספיים לדירקטוריון, אשר לו הבלעדיות לאשרם.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB. לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

יעקב שורי
מנהל כללי

אילן בצרי
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 23 במאי 2012

נתונים עיקריים בבנק מסד

במיליוני ש"ח

רווחיות	לשלושת החודשים שהסתיימו		לשנה שהסתיימה	
	ביום 31 במרס	2012	ביום 31 בדצמבר	2011
הכנסות ריבית, נטו	36.5	39.0	154.3	6.8
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	0.4	1.6	5.2	300.0
הכנסות שאינן מריבית	24.1	22.6	88.3	(6.2)
הוצאות תפעוליות ואחרות	*45.3	43.9	180.1	(3.1)
רווח לפני מיסים	*14.9	16.1	57.3	8.1
רווח נקי	*9.5	10.3	37.0	8.4

*הוצג מחדש בעקבות יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

שינוי לעומת		מאזן - סעיפים עיקריים		
(באחוזים)		31.12.2011	31.3.2011	31.3.2012
31.12.2011	31.3.2011	31.12.2011	31.3.2011	31.3.2012
(0.2)	8.0	4,791.0	*4,427.6	4,782.5
1.4	11.3	2,573.1	2,344.0	2,609.6
28.7	(7.6)	682.6	950.8	878.7
(0.2)	9.1	3,967.9	3,629.1	3,959.7
3.5	12.6	375.3	*344.7	388.3

*הוצג מחדש בעקבות יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

יחסים פיננסיים עיקריים		
31.12.2011	31.3.2011	31.3.2012
7.8	*7.8	8.1
13.72	*13.03	14.09
53.7	*52.9	54.6
82.8	82.0	82.8
154.2	154.8	151.7
49.0	53.2	51.5
74.2	74.8	71.3
0.13	0.04	0.16
35.4	*36.2	36.0
10.3	11.4	11.3
15.0	18.2	18.1

*הוצג מחדש בעקבות יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

סקירת ההנהלה - תוספת א'

שיעורי הכנסה והוצאה מאוחד (1)

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

2011				2012			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת
נגזרים	נגזרים	מימון	(2)	נגזרים	נגזרים	מימון	(2)
(1)	(1)			(1)	(1)		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
4.81	42.2	3,569.4		4.78	46.2	3,931.9	
4.81	42.2	3,569.4		4.78	46.2	3,931.9	
(0.88)	(6.9)	3,135.4		(1.10)	(9.6)	3,507.5	
		61.1			(0.6)	43.8	
(0.87)	(6.9)	3,196.5		(1.15)	(10.2)	3,551.3	
3.94	3.93			3.63	3.68		
6.48	8.1	512.3		2.81	3.7	532.6	
	0.2	61.0			0.7	43.1	
5.92	8.3	573.3		3.09	4.4	575.7	
	(5.74)	541.2			(1.82)	554.5	
(5.74)	(7.6)	541.2		(1.82)	(2.5)	554.5	
0.18	0.74			1.27	0.99		
0.82	0.5	245.2		(6.08)	(4.0)	269.1	
	0.3	4.7			0.1	3.3	
1.29	0.8	249.6		(5.85)	(3.9)	272.4	
	(0.35)	231.1			7.31	258.5	
	(0.2)	4.9			(0.2)	4.7	
(0.68)	(0.4)	236.0		6.86	4.4	263.2	
0.61	0.47			1.01	1.23		
4.78	50.8	4,326.6		3.94	45.9	4,733.6	
	0.5	65.7			0.8	46.4	
4.75	51.3	4,392.3		3.97	46.7	4,780.0	
(1.51)	(14.7)	3,907.7		(0.70)	(7.5)	4,320.5	
	(0.2)	66.0			(0.8)	48.5	
(1.51)	(14.9)	3,973.7		(0.76)	(8.3)	4,369.0	
3.24	3.27			3.21	3.24		

הערות לעמודים 83 - 84 ראה עמוד 85

סקירת ההנהלה - תוספת א'

שיעורי הכנסה והוצאה מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס							
2011				2012			
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
כולל				כולל			
השפעת	ללא	הכנסות	יתרה	השפעת	ללא	הכנסות	יתרה
נגזרים	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת	נגזרים	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת
(1)	נגזרים	מיסון	(2)	(1)	נגזרים	מיסון	(2)
מיליוני ש"ח				מיליוני ש"ח			
אחוזים				אחוזים			
		0.1				0.1	
		(0.3)				-	
		0.4				3.3	
		36.6				41.8	
		(0.4)				(1.6)	
		36.2				40.2	
		0.1					
		(0.3)				-	
		0.4				3.3	
		36.6				41.8	
		(0.4)				(1.6)	
		36.2				40.2	
		4,326.9				4,733.6	
		-				-	
		34.9				40.7	
		(70.1)				(59.5)	
		4,291.7				4,714.8	
		3,907.7				4,320.5	
		0.2				2.1	
		88.2				78.8	
		3,996.1				4,401.4	
		295.6				313.4	
		55.6				58.9	
		351.2				372.3	
		1.13				0.2	
		0.1				-	
		0.3				0.2	
		72.4				72.1	
		64.7				68.4	
		(0.1)				1.3	
		(0.1)				69.7	
		(0.61)				-	
		1.06				1.11	
		1.13				1.13	

מטבע חוץ - נומינלי במיליוני \$ ארה"ב (5)

		71.0				71.2	
		1.4				0.9	
		72.4				72.1	
		64.7				68.4	
		1.4				1.3	
		66.1				69.7	
		-				-	
		1.11				1.13	
		1.13				1.13	

הערות לעמודים 83 - 84 ראה עמוד 85

סקירת ההנהלה - תוספת א'

שיעורי הכנסה והוצאה מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

הערות לעמודים 83 - 84:

- (1) הנתונים בלוחות אלו ניתנים לפני ולאחר מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבות היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת על הפרשות להפסדי אשראי.
- (3) נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך הניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
- (4) מהיתרה הממוצעת של הנכסים, נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אגרות חוב זמינות למכירה הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר, בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2011	2012	
(5.4)	(4.1)	לא צמוד
1.9	2.8	צמוד מדד
0.2	0.9	מט"ח וצמוד מט"ח
(3.3)	(0.4)	

- (4א) למעט מכשירים נגזרים.
- (5) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (6) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
- (7) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ-מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
- (8) לאור השינויים שחלו בעקבות יישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של רווח והפסד, הנתונים בסקירה זו ובדוח רווח והפסד והבאורים שצורפו אליו אינם מסווגים באותם כללים.

סקירת ההנהלה - תוספת ב'

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד ליום 31 במרס 2012

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרס 2012															
משך	מסך	עם דרישה	מעל חודש	מעל 3	מעל שנה	מעל 3 עד 5	מעל 5 עד 10	מעל 10 עד 20	מעל 20 עד 30	ללא	סך כל	שיעור	חיים		
עד חודש	עד	עד חודשים	עד חודשים	עד חודשים	עד חודשים	עד חודשים	עד חודשים	עד חודשים	עד חודשים	תקופת	השווי ההוגן	תשואה	מוצע		
3 חודשים	3 חודשים	ועד שנה	ועד שנה	ועד שנה	ועד שנה	ועד שנה	ועד שנה	ועד שנה	ועד שנה	פרעון	פנימי	אפקטיבי	אפקטיבי		
מטבעי ישראלי לא צמוד											נכסים פיננסיים*				
0.31	3.90	3,942.0	45.3		13.1	3.4	43.2	256.3	312.6				2,899.2	0.1	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
		0.1													
0.31	3.90	3,942.1	45.3		13.1	3.4	43.2	256.3	312.6				2,899.3		סך כל השווי הוגן
0.36	2.54	3,513.1				0.3	9.0	129.1	1,087.4				2,063.1		התחייבויות פיננסיות*
0.82		80.9						10.2	70.7						מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
0.38		0.7							0.6				0.1		אופציות (במונחי נכס הבסיס)
**0.37	2.54	3,594.7				0.3	9.0	139.3	1,158.7				2,063.2		סך כל השווי הוגן
		347.4	45.3		13.1	3.1	34.2	117.0	(846.1)				836.1		החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
		347.4	302.1	302.1	289.0	285.9	251.7	134.7	980.8				836.1		החשיפה המצטברת במגזר
מטבעי ישראלי צמוד למדד											נכסים פיננסיים*				
2.45	2.09	478.3	17.4		9.8	59.4	81.6	199.6	92.1				18.4		מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
0.84		80.3						10.0	70.3						
2.21	2.09	558.6	17.4		9.8	59.4	81.6	209.6	162.4				18.4		סך כל השווי הוגן
3.96	1.86	555.8			43.0	134.0	60.1	188.2	106.3				12.2		התחייבויות פיננסיות*
3.96	1.86	555.8			43.0	134.0	60.1	188.2	106.3				12.2		סך כל השווי הוגן
		2.8	17.4		(33.2)	(74.6)	21.5	21.4	56.1				(12.2)		החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
		2.8	(14.6)	(14.6)	18.6	93.2	71.7	50.3	(5.8)				(12.2)		החשיפה המצטברת במגזר

* הערות ראה עמוד 90

סקירת ההנהלה - תוספת ב'

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד ליום 31 במרס 2012 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרס 2012													
משך	מס' חיים	שיעור	סך כל	ללא	מעל	מעל 10	מעל 5 עד 10	מעל 3 עד 5	מעל שנה	מעל 3 עד 5 חודשים	מעל 3 עד 5 חודשים	עם דרישה	
ממוצע	תשואה	השוויון	תקופת	20	עד 20	שנים	שנים	שנים	עד 3 שנים	חודשים	עד שנה	עד חדש	
אפקטיבי	פנימי		פרעון	שנים	שנים	שנים	שנים	שנים	עד 3 שנים	חודשים	עד שנה	חודשים	
בשנים	באחוזי												
0.46	2.73	264.1	0.9			11.1	1.0	1.2	38.6	56.5	154.8	מס"ח וצמוד מס"ח***	
0.23		14.1								14.1		נכסים פיננסיים*	
0.35		0.7						0.1	0.6			מכשירים פיננסיים נגזרים. למעט אופציות)	
0.45	2.73	278.9	0.9			11.1	1.0	1.3	39.2	70.6	154.8	אופציות (במונחי נכס הבסיס)	
0.10	1.07	256.4								41.8	26.9	187.7	סך כל השווי הוגן
6.29		15.2				12.3	1.1	1.2	0.6				התחייבויות פיננסיות*
		0.1							0.1				מכשירים פיננסיים נגזרים
0.45	1.07	271.7				12.3	1.1	1.3	42.4	26.9	187.7		אופציות (במונחי נכס הבסיס)
		7.2	0.9			(1.2)	(0.1)	-	(3.2)	43.7	(32.9)	(32.9)	סך כל השווי הוגן
			7.2	6.3	6.3	6.3	7.5	7.6	7.6	10.8	(32.9)	(32.9)	החשיפה לשינויים בשיעור הריבית במגזר
													החשיפה המצטברת במגזר
													חשיפה כוללת לשינויים
													בשיעורי הריבית
0.53	3.00	4,684.4	63.6		22.9	73.9	125.8	457.1	443.3	443.8	3,054.0		נכסים פיננסיים*
0.74		94.4						10.0	70.3	14.1			מכשירים פיננסיים נגזרים
0.32		0.8						0.1	0.6		0.1		אופציות (במונחי נכס הבסיס)
0.53	3.00	4,779.6	63.6		22.9	73.9	125.8	467.2	514.2	457.9	3,054.1		סך כל השווי הוגן
0.80	2.10	4,325.3			43.0	134.3	69.1	317.3	1,235.5	263.1	2,263.0		התחייבויות פיננסיות*
1.68		96.1				12.3	1.1	11.4	71.3				מכשירים פיננסיים נגזרים
0.31		0.8						0.1	0.6		0.1		אופציות (במונחי נכס הבסיס)
0.80	2.10	4,422.2			43.0	146.6	70.2	328.8	1,307.4	263.1	2,263.1		סך כל השווי הוגן
		357.4	63.6		(20.1)	(72.7)	55.6	138.4	(793.2)	194.8	791.0		החשיפה לשינויים בשיעור הריבית במגזר
					293.8	293.8	313.9	386.6	331.0	192.6	985.8	791.0	החשיפה המצטברת במגזר

* הערות ראה עמוד 90

סקירת ההנהלה - תוספת ב'

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד ליום 31 במרס 2012 (המשך) סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2011			31 במרס 2011			
משך	שיעור	סך כל	משך	שיעור	סך הכל	
חיים	תשואה	השווה ההגן	חיים	תשואה		
ממוצע	פנימי		ממוצע	פנימי		
אפקטיבי						
	אחוזים		אחוזים	בשנים		מטבע ישראל לא צמוד
0.25	4.49	3,865.8	0.36	4.79	3,603.4	נכסים פיננסיים*
		0.1			0.1	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
**0.25	4.49	3,865.9	**0.36		3,603.5	סך כל השווי הוגן
0.44	2.70	3,518.1	0.48	2.90	3,262.5	התחייבויות פיננסיות*
0.91		30.3	0.30		61.2	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
0.66		0.6	1.10		0.8	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
**0.44	2.70	3,549.0	**0.47	2.90	3,324.5	סך כל השווי הוגן
		316.9			279.0	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
						מטבע ישראל צמוד למדד
2.10	2.18	545.1	2.61	2.56	510.6	נכסים פיננסיים*
0.92		29.6	0.30		61.3	מכשירים פיננסיים נגזרים
**2.04	2.18	574.7	**2.35	2.56	571.9	סך כל השווי הוגן
3.86	1.99	558.0	3.41	2.32	509.5	התחייבויות פיננסיות*
**3.86	1.99	558.0	**3.41	2.32	509.5	סך כל השווי הוגן
		16.7			62.4	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

* הערות ראה עמוד 90

סקירת ההנהלה - תוספת ב'

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד ליום 31 במרס 2012 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2011			31 במרס 2011			
משך	שיעור	סך כל	משך	שיעור	סך הכל	
חיים	תשואה	השווי ההוגן	חיים	תשואה		
מוצצ	פנימי		מוצצ	פנימי		
אפקטיבי						
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		מט"ח וצמוד מט"ח***
0.41	3.43	278.9	0.44	3.93	247.2	נכסים פיננסיים*
0.22		14.2	0.23		13.6	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
0.54		0.6	1.05		0.7	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
**0.40	3.43	293.7	**0.43	3.93	261.5	סך כל השווי הוגן
0.07	2.33	262.0	0.09	1.78	232.7	התחייבויות פיננסיות*
6.34		15.6	6.85		13.4	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
		0.1			0.1	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
**0.43	2.33	277.7	**0.45	1.78	246.2	סך כל השווי הוגן
		16.0			15.3	החשיפה לשינויים בשיעור הריבית במגזר
						חשיפה כוללת לשינויים
						בשיעורי הריבית
0.47	3.25	4,689.8	0.62	3.70	4,361.2	נכסים פיננסיים*
0.69		43.8	0.29		75.0	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
0.50		0.7	0.55		0.7	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
**0.47	3.25	4,734.3	**0.62	3.70	4,436.9	סך כל השווי הוגן
0.86	2.28	4,338.1	0.83	2.59	4,004.7	התחייבויות פיננסיות*
2.75		45.9	1.47		74.6	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
0.55		0.7	0.17		0.9	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
**0.88	2.28	4,384.7	**0.84	2.59	4,080.2	סך כל השווי הוגן
		349.6			356.7	החשיפה לשינויים בשיעור הריבית במגזר

* הערות ראה עמוד 90

הערות כלליות לעמודים 86 - 89:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בבאור 16' בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 16' בדוח הכספי.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בבאור 16' בדוח הכספי.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

הערות ספציפיות:

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.

סקירת ההנהלה - תוספת ג'

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרס 2012

פעילות בישראל	סיכון אשראי לציבור							
	סיכון אשראי מאזני (1),(5)	סיכון אשראי חוץ מאזני (2),(5)	סיכון אשראי כולל לציבור (5)	סיכון אשראי בעייתי (3),(5)	אשראי לציבור פגום (5)	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
חקלאות	11.1	2.8	13.9	0.3	0.3	0.1	0.1	0.3
תעשייה	78.0	12.4	90.4	5.5	3.9	0.4	0.5	3.8
בניה ונדל"ן	119.6	51.7	171.3	20.5	8.7	0.6	0.5	10.2
חשמל ומים	21.0	0.2	21.2			*	*	*
מסחר	100.1	14.3	114.4	2.3	2.1	0.3	0.3	2.2
בתי מלון, שרותי אוכל והארוחה	17.5	2.9	20.4	0.5	0.4	0.6	0.3	0.3
תחבורה ואחסנה	68.4	12.8	81.2	0.4	0.4	0.1	*	0.7
תקשורת ושירותי מחשב	6.8	1.8	8.6	1.1	1.1	0.2	*	1.1
שירותים פיננסיים	70.7	2.5	73.2	11.0	11.0	0.2	0.7	2.1
שירותים עסקיים אחרים	189.3	44.1	233.4	4.4	3.8	3.2	(1.0)	3.6
שירותים ציבוריים וקהלתיים	136.6	14.3	150.9	1.4	1.1	0.1	(0.5)	1.3
אנשים פרטיים	1,874.2	1,135.1	3,009.3	49.6	34.5	3.6	0.7	30.9
סך הכל	2,693.3	1,294.9	3,988.2	97.0	67.3	9.4	1.6	56.5
סיכון אשראי שנוכלל בענפי המשק השונים:								
רשויות מקומיות (4)	62.2	2.1	64.3				(0.1)	0.2

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) אשראי לציבור והשקעות באיגרות חוב של הציבור בסך 2,662.9 ו- 30.4 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחוב לצורך מגבלת חבות של לווה.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(4) לרבות תאגידים בשליטתם

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות

המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

סקירת ההנהלה - תוספת ג'

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרס 2011

פניות בישראל	סיכון אשראי לציבור						
	סיכון אשראי מאזני (1),(5)	סיכון אשראי חוץ מאזני (2),(5)	סיכון אשראי כולל לציבור (5)	סיכון אשראי בעייתי (3),(5)	אשראי לציבור פגום (5)	הוצאות בגין הפסדי אשראי	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
חקלאות	11.0	2.5	13.5	0.4	0.3	0.1	0.4
תעשה	77.1	12.0	89.1	6.5	5.9		4.0
בניה ונדל"ן	108.7	35.8	144.5	**4.8	4.6	(1.5)	0.3
חשמל ומים	23.3	0.5	23.8				5.7
מסחר	114.8	12.1	126.9	7.7	7.4	0.3	7.3
בתי מלון, שרותי אוכל והארוחה	17.4	2.8	20.2	1.9	1.4		1.4
תחבורה ואחסנה	62.3	10.7	73.0	0.5	0.5		0.8
תקשורת ושירותי מחשב	8.5	2.5	11.0	0.9	0.7	(0.2)	0.6
שירותים פיננסיים*	69.0	2.6	71.6	1.9	1.8		1.4
שירותים עסקיים אחרים*	193.7	36.6	230.3	10.4	9.4	0.5	9.0
שירותים ציבוריים וקהלתיים	104.7	13.5	118.2	2.0	1.6	0.2	1.9
אנשים פרטיים	1,685.8	1,108.9	2,794.7	***83.0	45.5	1.0	47.2
סך הכל	2,476.3	1,240.5	3,716.8	120.0	79.1	0.4	80.0
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:							
רשויות מקומיות (4)	31.2		31.2				0.1

* סווג מחדש.

** הוצג מחדש.

*** הוצג מחדש בעקבות יישום הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר גילוי סיכון אשראי בעייתי בענף משק אנשים פרטיים.

(1) אשראי לציבור והשקעות באגרות חוב של הציבור בסך 2,422.8 ו- 53.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחוב לצורך מגבלת חבות של לווה.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(4) לרבות תאגידים בשליטתם

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

סקירת ההנהלה - תוספת ג'

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2011

פעילות בישראל	הפסדי אשראי			סיכון אשראי לציבור			סיכון אשראי מאזני (1),(5)	
	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בנין הפסדי אשראי	אשראי לציבור פגום (5)	סיכון אשראי בעייתי (3),(5)	סיכון אשראי כולל לציבור (5)		
חקלאות	0.3	*	0.1	0.1	0.4	13.4	2.4	11.0
תעשייה	3.7	0.8	(0.1)	4.6	6.4	77.0	10.8	66.2
בניה ונדל"ן	11.3	0.7	4.9	14.3	23.0	154.1	44.4	109.7
חשמל ומים	*	*	*			21.2	0.4	20.8
מסחר	2.2	5.3	0.4	2.2	2.2	119.2	14.8	104.4
בתי מלון, שרותי אוכל והארוחה	0.6	0.5	(0.2)	0.8	0.8	21.4	2.8	18.6
תחבורה ואחסנה	0.8	0.3	0.3	0.5	0.5	85.7	11.9	73.8
תקשורת ושירותי מחשב	0.7	*	*	0.8	0.8	8.7	2.0	6.7
שירותים פיננסיים	1.3	1.0	0.9	1.0	1.0	73.2	2.0	71.2
שירותים עסקיים אחרים	7.7	1.9	1.1	7.6	8.1	240.9	40.2	200.7
שירותים ציבוריים וקהלתיים	1.9	0.3	0.3	1.4	1.6	152.0	15.8	136.2
אנשים פרטיים	33.8	8.1	(2.5)	37.4	50.5	2,962.2	1,119.0	1,843.2
סך הכל	64.3	18.9	5.2	70.7	95.3	3,929.0	1,266.5	2,662.5
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:								
רשויות מקומיות (4)	0.2		0.1			66.0	2.1	63.9

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) אשראי לציבור והשקעות באגרות חוב של הציבור בסך 2,634.3 ו- 28.2 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(4) לרבות תאגידים בשליטתם

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, יעקב שורי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מוצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:

(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;

(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו;

(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, וכן

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

יעקב שורי
מנהל כללי

תל אביב, 23 במאי 2012

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, אלון שפירא, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מוצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:

(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;

(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו;

(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, וכן

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ ההגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

אלון שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבונאי ראשי

תל אביב, 23 במאי 2012

טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מסד בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מסד בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2012 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב, 23 במאי 2012

סומך חייקין, שותפת ישראלית וחברה ברשת KPMG של פירמות
עצמאיות המאוגדות ב- KPMG International Cooperative,
("KPMG International") ישות שוויצרית.

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרס 2012

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	
2011	2011	2012	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	באור	
נכסים			
1,438.5	1,033.0	1,199.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
682.6	950.8	878.7	(2) נירות ערך (מזה: 677.5,945.8,873.7 בהתאמה, בשווי הגון)
2,634.3	2,422.8	2,662.9	(3) אשראי לציבור
(61.2)	(78.8)	(53.3)	(3) הפרשה להפסדי אשראי
2,573.1	2,344.0	2,609.6	אשראי לציבור, נטו
59.3	54.8	58.0	בניינים וציוד
0.3	0.8	0.3	(7) נכסים בגין מכשירים נגזרים
37.2	*44.2	36.1	נכסים אחרים
4,791.0	4,427.6	4,782.5	סך כל הנכסים
התחייבויות			
3,967.9	3,629.1	3,959.7	פקדונות הציבור
27.5	50.3	17.3	פקדונות מבנקים
2.1	0.2	1.8	(7) התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
418.2	*403.3	415.4	התחייבויות אחרות (מזה: 3.1,1.2,3.2 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים)
4,415.7	4,082.9	4,394.2	סך כל ההתחייבויות
375.3	*344.7	388.3	הון
4,791.0	4,427.6	4,782.5	סך כל ההתחייבויות וההון

* הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

א. שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבונאי ראשי

י. שורי
מנהל כללי

א. בצרי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות, 23 במאי 2012

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2012

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		באור	
*2011 (מבוקר)	*2011 (בלתי מבוקר)	2012	(9)	
217.2	51.1	51.2	(9)	הכנסות ריבית
62.9	14.6	12.2	(9)	הוצאות ריבית
154.3	36.5	39.0		הכנסות ריבית, נטו
5.2	0.4	1.6	(3)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
149.1	36.1	37.4		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
				הכנסות שאינן מריבית
2.9	(0.2)	2.7	(10)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
82.2	20.4	19.8		עמלות
3.2	3.9	0.1		הכנסות אחרות
88.3	24.1	22.6		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
89.7	**23.0	22.9		משכורות והוצאות נלוות
35.0	7.9	7.8		אחזקה ופחת בניינים וציוד
55.4	14.4	13.2		הוצאות אחרות
180.1	**45.3	43.9		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
57.3	**14.9	16.1		רווח לפני מיסים
20.3	5.4	5.8		הפרשה למיסים על הרווח
37.0	**9.5	10.3		רווח נקי
				רווח למניה רגילה (בש"ח)
0.25	0.06	0.07		רווח בסיסי ומדולל
				מספר המניות בנות 0.0001 ש"ח ששימשו בחישוב הרווח למניה (במיליונים)
150	150	150		

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי, לרבות הגדרה החדשה של ריבית, כפי שנקבעו בחוזר המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית. אימוץ ההוראות בוצע באופן של יישום למפרע, למעט ביטול הפרשי הצמדה למדד על קרן שנצברו וטרם שולמו בגין חובות שסווגו כפגומים לפני מועד היישום לראשונה. לאור זאת, הנתונים שנכללו בדוח רווח והפסד לתקופה מקבילה אשתקד ולשנת 2011 סווגו מחדש כדי להתאים להגדרה החדשה, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט ראה באור 1.ה.1 להלן.

** הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2012

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. דוח על השינויים בהון לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס (בלתי מבוקר)

		רווח כולל אחר מצטבר		סה"כ הון	קרן הון	סה"כ הון	התחייבויות צמיתות	הון המניות הנפרע
סה"כ הון	עודפים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	סה"כ הון	קרן הון	פרמיה על המניות	שנתקבלה מבעל שליטה	התחייבויות צמיתות	הון המניות הנפרע
375.3	349.8	(1.8)	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3	יתרה ליום 1 בינואר 2012
								התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
6.8		6.8						
(2.7)		(2.7)						התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(1.4)		(1.4)						השפעת המס המתייחס
10.3	10.3							רווח נקי בתקופה
388.3	360.1	0.9	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3	יתרה ליום 31 במרס 2012
346.8	318.8	0.7	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3	יתרה ליום 1 בינואר 2011
								השפעת היישום לראשונה של הנחיות בנושא זכויות עובדים
*(6.0)	*(6.0)							
*340.8	*312.8	0.7	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3	יתרה ליום 1 בינואר 2010 לאחר היישום למפרע
								התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(8.4)		(8.4)						
(0.1)		(0.1)						התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
2.9		2.9						השפעת המס המתייחס
*9.5	*9.5							רווח נקי בתקופה
344.7	322.3	(4.9)	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3	יתרה ליום 31 במרס 2011

*הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2012 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. דוח על השינויים בהון לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

סה"כ הון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר		סה"כ הון המניות הנפרע וקרנות הון	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	פרמיה על המניות	הון המניות הנפרע	התחייבויות צמיתות	הון המניות הנפרע
		התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	זמינים למכירה לפי שווי הוגן						
340.8	312.8	0.7	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3	יתרה ליום 1 בינואר 2011	
(1.4)		(1.4)						התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(2.4)		(2.4)						התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד	
1.3		1.3						השפעת המס המתייחס רווח נקי בתקופה	
37.0	37.0								
375.3	349.8	(1.8)	27.3	0.7	2.7	9.6	14.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2011	

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2012

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר *2011 (מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 31 במרס *2011 (בלתי מבוקר)	2012	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
37.0	**9.5	10.3	רווח נקי לתקופה התאמות:
7.3	2.0	1.3	פחת על בניינים וציוד
5.2	0.4	1.6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(2.4)	(0.1)	(2.7)	רווח ממכירות ניירות ערך זמינים למכירה
(2.0)	***0.1	(0.3)	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(2.9)	**3.3	(1.3)	מיסים נדחים, נטו
1.6	(0.4)	(0.3)	פיצויי פרישה-גידול בעודף העתודה על היעודה (גידול בעודף היעודה על העתודה)
(12.0)	4.2	8.9	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון שינוי נטו בנכסים שוטפים:
(3.2)	13.8	6.9	פקדונות בבנקים
(318.9)	(115.9)	(45.1)	אשראי לציבור
80.6	***15.0	(132.1)	ניירות ערך למסחר
-	(0.5)	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5.0	-	1.0	נכסים אחרים
(3.1)	19.7	(10.2)	שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
349.7	10.9	(8.2)	פקדונות חבנקים
1.8	(0.1)	(0.3)	פקדונות הציבור
(1.9)	**16.1	4.5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
141.8	(28.8)	(166.0)	התחייבויות אחרות
(4.9)	(4.9)	-	מזומנים נטו מפעילות שוטפת
(425.4)	(191.8)	(255.0)	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
446.6	29.5	190.4	רכישת איגרות חוב מוחזקות לפדיון
35.4	3.9	2.2	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
(10.4)	(0.6)	-	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
41.3	(163.9)	(62.4)	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
183.1	(192.7)	(228.4)	רכישת בניינים וציוד
1,101.8	1,101.8	1,297.7	מזומנים נטו מפעילות השקעה
12.8	0.1	(3.4)	גידול (קטון) במזומנים
1,297.7	909.2	1,065.9	יתרת מזומנים לתחילת תקופה
			השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
			יתרת מזומנים לסוף תקופה

* הערות ראה עמוד 102

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2012 (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר *2011	לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 31 במרס *2011	2012	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
			ריבית ומסים ששולמו והתקבלו
246.0	58.6	65.6	ריבית שהתקבלה
57.9	12.2	13.9	ריבית ששולמה
29.2	6.8	6.4	מסים על הכנסה ששולמו
4.5	4.5	4.9	מסים על הכנסה שהתקבלו
			נספח א' - פעולות השקעות שלא במזומן בתקופת הדוח
(14.5)	16.4	(7.0)	יתרות חוב של הציבור הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי
14.5	(16.4)	7.0	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* ביום 1 בינואר 2012 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בדבר תקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים כפי שנקבעו בחזור המפקח על הבנקים בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיום 30.11.2011. מספרי ההשוואה לשנים קודמות סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכתרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט נוסף ראה באור 1.ה. (2.1) להלן.
**הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.
***סווג מחדש.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

באור 1 - כללי

א. כללי

- (1) בנק מסד הינו תאגיד בישראל הנמצא בבעלות של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ, בעל השליטה בבנק (51%) ושל מסד אחזקות בע"מ (49%). הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (להלן: "הדוחות השנתיים").
- המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיפים ה' ו-ו' להלן.
- בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים אושרה לפרסום ע"י דירקטוריון הבנק ביום 23 במאי 2012.
- (2) בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, החל משנת 2009, כולל סעיף האשראי לציבור יתרות חוב של הציבור הנובעות מעסקאות פתוחות בכרטיסי אשראי. יתרות ההתחייבויות הנובעות מעסקאות אלו הוצגו בסעיף התחייבויות אחרות. יתרת העסקאות הפתוחות בכרטיסי אשראי ליום 31 במרס 2012 הסתכמה ב- 339 מיליוני ש"ח, ליום 31 במרס 2011 הסתכמה ב- 315 מיליוני ש"ח וליום 31 בדצמבר 2011 הסתכמה ב- 346 מיליוני ש"ח.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

- תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:
- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
  - בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
    - במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
    - במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
    - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
    - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
    - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ד. שינוי סיווג

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ה להלן), סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. בפרט סווגו מחדש:

פריטים שנכללו בתמצית דוח רווח והפסד מאוחד:

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד (ראה באור 1.ה.1 להלן) בוצעו סיווגים מחדש המפורטים להלן בדוחות הכספיים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2011 וכן בדוחות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011:

• פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר:

- הכנסות (הוצאות) מימון בגין הפרשי שער חליפין של מטבע חוץ שנצברו בגין נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות שלא נמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: אשראי לציבור, פיקדונות בבנקים, איגרות חוב זמינות למכירה ואיגרות חוב מוחזקות לפדיון, פיקדונות הציבור, פיקדונות מבנקים או פיקדונות מהציבור);

- הכנסות (הוצאות) בגין מכשירים נגזרים ששימשו לפעילות ALM; וכן - רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות זמינות למכירה ו/או איגרות חוב מוחזקות לפדיון; וכן

• פריטים המפורטים להלן שנכללו בעבר במסגרת סעיף רווח מפעילות מימון סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר:

- רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר; הכנסות (הוצאות) ממכשירים נגזרים אחרים (שאינם משמשים לגידור חשבונאי או לפעילות ALM).

• הכנסות מעמלות מעסקי מימון שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח מפעילות מימון", למעט עמלות הקצאת אשראי, סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "עמלות" (לשעבר סעיף "עמלות תפעוליות").

כתוצאה משינויי הסיווגים כאמור, הכנסות (הוצאות) שנכללו ברווח מפעילות מימון בסך של (0.2) מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2011, סווגו מחדש לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית". כמו כן, סכום של 2.9 מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

• רווחים (הפסדים) שנכללו בעבר במסגרת הסעיף "רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו" סווגו מחדש ונכללו במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית" כחלק מפעילויות למטרות מסחר או כחלק מפעילויות שאינן למטרות מסחר בהתאם לסיווג המניות בתיק למסחר או בתיק הזמין למכירה.

• רווחים (הפסדים) שנכללו בעבר במסגרת סעיף "רווח (הפסד) מפעולות בלתי רגילות, לאחר מסים" סווגו מחדש באופן המפורט להלן:

כתוצאה משינוי הסיווג כאמור "רווחים (הפסדים) מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים" אשר נבעו מפיצול קופת הגמל דפנה בסך של 1.8 מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2011, סווגו לסעיף "הכנסות אחרות". כמו כן, סכום של 1.8 מיליוני ש"ח סווג כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

פריטים שנכללו בתמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד

בעקבות יישום לראשונה של IAS 7 בנושא דוח על תזרימי מזומנים (ראה באור 1.ה.21) להלן), אשר קובע כללי סיווג של הפריטים השונים במסגרת הדוח בהתאם למהות הפעילות, בוצע סיווג מחדש המפורט להלן:

• שינויים נטו בתזרים בגין נכסים שוטפים (כגון: פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך למסחר) שנכללו בעבר במסגרת פעילות השקעה (לשעבר פעילות בנכסים) בסך של (87.1) מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2011, סווגו לפעילות שוטפת. כמו כן, סכום של (241.5) מיליוני ש"ח סווג כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

שינויים נטו בתזרים בגין התחייבויות שוטפות (כגון: פיקדונות מבנקים, פיקדונות מהציבור) שנכללו בעבר במסגרת פעילות מימון (לשעבר פעילות בהתחייבויות ובהון) בסך של 30.6 מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2011, סווגו לפעילות שוטפת. כמו כן, סכום של 346.6 מיליוני ש"ח סווג כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד שנקבעו במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית, מיישם הבנק את ההוראות הקשורות לאופן ההצגה של דוח רווח והפסד.

בהתאם להוראות, התאים הבנק את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובבאורים הנלווים באופן המפורט להלן:

• סעיף "רווח מימוני לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" פוצל לשלושה סעיפים נפרדים "הכנסות ריבית", "הוצאות ריבית" וכן "הכנסות מימון שאינן מריבית" שהוצגו בשורות נפרדות.

• מרכיבי הרווח המימוני שאינם מריבית וכן מרכיבי רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות סווגו במסגרת סעיף הכנסות מימון שאינן מריבית תוך אבחנה בין פעילויות למטרות מסחר לבין פעילויות שאינן למטרות מסחר.

• עודכנה ההגדרה של "ריבית" כך שתכלול הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן (מרכיב שקודם לכן לא נחשב כחלק מריבית).

• בוטלה האבחנה בין עמלות מעסקי מימון שבעבר נכללו במסגרת הרווח המימוני לבין עמלות תפעוליות. לאור זאת, כל ההכנסות מעמלות, למעט עמלות הקצאת אשראי, נכללו בסעיף "עמלות" בדוח רווח והפסד (בעבר סעיף "עמלות תפעוליות").

• בוטל הסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות" ואומצה הגישה הנהוגה בארה"ב לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכיחים". לאור זאת, הסיווג של אירוע כלשהו כפריט מיוחד (בלתי רגיל) בדוח רווח והפסד יבוצע רק באישור מראש של המפקח על הבנקים.

יישום לראשונה של ההוראות בנושא מתכונת חדשה של דוח רווח והפסד לתאגידים בנקאיים:

הבנק יישם את ההוראות בנוגע למתכונת דוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום ההוראה לראשונה לא היתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה באור ד.1.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות ליישום תקנים אלו

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק את תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) המפורטים להלן:

IAS 7 2.1, דוח על תזרימי מזומנים

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה (בעבר - פעילות בנכסים) ומפעילות מימון (בעבר - פעילות בהתייבויות ובהון). תזרימי המזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של הבנק מסווגים לפעילות שוטפת. סעיף המזומנים ושווי מזומנים כולל מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

יישום לראשונה של IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים:

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה באור ד.1.

IAS 12 2.2, מסים על ההכנסה

מסים על הכנסה כוללים מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד אלא אם המסים נובעים מצירוף עסקים, או נזקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון.

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס שכר המוטל על מוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

מסים נדחים

הבנק מכיר במסים נדחים בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. אולם, הבנק לא מכיר במסים נדחים לגבי הפרשים הזמניים הבאים: ההכרה לראשונה במוניטין, ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס, וכן הפרשים הנובעים מהשקעה בחברות בנות, בישויות בשליטה משותפת ובחברות כלולות, במידה ולא צפוי שהם יתהפכו בעתיד הנראה לעין. המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על הפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך המאזן.

קיצוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הבנק מקזז נכסי והתחייבות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיצוז של נכסים והתחייבויות מסים נדחים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס בגין אותה ישות נישומה, או בחברות שונות בקבוצה, אשר בכוונתן לסלק נכסי והתחייבויות מסים נדחים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים מיושבים בו זמנית.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשות עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

יישום לראשונה של IAS 12, מסים על ההכנסה

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על דוחות הבנק.

2.3 IAS 23, עלויות אשראי

התקן קובע כי על הישות להוון עלויות אשראי אשר מתייחסות ישירות לרכישה ולהקמה או לייצור של נכס כשיר. נכס כשיר הוא נכס שנדרשת תקופת זמן משמעותית להכנתו לשימוש המיועד או מכירתו והוא כולל, בין היתר, נכסי רכוש קבוע, נכסי תוכנה ונכסים אחרים הדורשים פרק זמן ממושך כדי להביאם למצב בו יוכלו לשרת בשימוש המיועד או למכירתם. עם זאת, במסגרת הוראות הפיקוח על הבנקים הובהר כי תאגיד בנקאי לא יהוון עלויות אשראי, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים, באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות האשראי שהונו.

יישום לראשונה של IAS 23, עלויות אשראי

ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה על דוחות הבנק.

2.4 IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

התקן קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקאות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור.

בנוסף נדרש מתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות הישות, להכוונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו (פעיל או לא פעיל) של ישות זו.

במסגרת האימוץ של התקן על ידי הפיקוח על הבנקים, הותאמה מתכונת הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים על מנת לענות הן על דרישות הגילוי של IAS 24 והן על הגילויים הנוספים הנדרשים מכח תקנות ניירות ערך התש"ע-2010.

יישום לראשונה של IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור

הבנק מיישם את התקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. לצורך יישום התקן לראשונה, הבנק נמצא בתהליך מיפוי של הצדדים הקשורים בהתאם להגדרה החדשה. בשלב זה הבנק לא צופה השפעה מהותית על הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים.

3. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא פעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ולבין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2012 את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, זאת בעקביות לעקרונות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי.

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקף הבנק את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

נטילת התחייבות שיפוי או ויתור

סכום ההתחייבות, השיפוי או הויתור נזקף לקרן הון.

הלוואות, לרבות פיקדונות

במועד ההכרה לראשונה, ההלוואה שניתנה לבעל השליטה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה, מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק לפי שוויים ההוגן כנכס או כהתחייבות, לפי העניין. ההפרש בין סכום ההלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל לבין שוויים ההוגן במועד ההכרה לראשונה נזקף להון.

בתקופות הדיווח שלאחר מועד ההכרה לראשונה ההלוואה או הפיקדון כאמור מוצגים בדוחות הכספיים של הבנק בעלותם המופחתת תוך יישום שיטת הריבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים הם מוצגים בשווי הוגן.

יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול חשבונאי בעסקאות בין הישות לבין בעל שליטה

בה

הבנק יישם את ההנחיות שנקבעו בהוראות באופן של מכאן ולהבא לגבי כל העסקאות בין הבנק לבין בעל שליטה בו שבוצעו לאחר 1 בינואר 2012 וכן לגבי הלוואה שניתנה או פיקדון שהתקבל מבעל השליטה לפני מועד תחילת יישום ההוראות, החל ממועד תחילתן. ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה מהותית.

4. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן ודרישות גילוי אחידות ב-U.S GAAP וב-IFRS

העדכון קובע תיקונים ל-FAS 157 (ASC 820) הנדרשים לקביעת הגדרה אחידה של מדידת השווי ההוגן בתקני חשבונאות מקובלים בארה"ב (U.S GAAP) ובתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS). בהתאם לעדכון, לא מיושמת הנחת היסוד "בשימוש" (in-use) לגבי מכשירים פיננסיים. עם זאת, בתנאים מסוימים נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות המוחזקים והמנוהלים במסגרת פורטפוליו נמדדים לפי שווי הוגן תוך שימוש במחיר שהיה מתקבל או משולם אילו פוזיציה נטו בקבוצות של נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות כאמור הייתה נמכרת או מועברת.

בנוסף, בהתאם לעדכון, מדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נעשית ללא הבאה בחשבון של פקטור גודל ההחזקה (blockage factor) הן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי נתוני רמה 1 והן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי רמות 2 או 3, למעט מצבים בהם פרמיה או ניכיון היו מובאים בחשבון במדידת שווי הוגן על ידי משתתפים בשוק בהיעדר נתוני רמה 1.

בנוסף, בעקביות למדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות, נמדד השווי ההוגן של הפריטים המסווגים בהון תוך שימוש במחירים מצוטטים של הפריטים כאמור (או של מכשירים דומים) אשר נסחרים כנכסים.

כמו כן, העדכון קובע דרישות גילוי משמעותיות נוספות בנוגע למפורט להלן:

- סיווג לרמות במסגרת היררכיית השווי ההוגן לגבי פריטים אשר לא נמדדים לפי שווי הוגן במאזן, אך במסגרת הבאורים נדרש גילוי לגבי שוויים ההוגן.
- לגבי מדידות שווי הוגן אשר סווגו במסגרת היררכיית השווי ההוגן לרמה 3: תהליך הערכה שמישם על ידי הישות המדווחת;
- גילוי איכותי בדבר ניתוח רגישות של מדידת השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים משמעותיים ויחסים הדדיים בין נתונים לא נצפים אלו, אם קיימים.
- מעברים כלשהם של מדידת שווי הוגן מרמה 2 לרמה 1 או להיפך, לרבות פירוט הסיבות למעברים.
- שימוש בנכס לא פיננסי באופן השונה מהשימוש המיטבי (highest and best use), כאשר הנכס נמדד לפי שווי הוגן במאזן או כאשר שווי ההוגן נכלל במסגרת הגילויים בהתאם להנחת השימוש המיטבי.

יישום לראשונה של ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי הוגן

ודרישות גילוי אחידות ב-U.S GAAP וב-IFRS

הבנק מיישם את התיקונים שנקבעו ב-ASU 2011-04 החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של מכאן ולהבא. לא קיימת חובת יישום של דרישות הגילוי החדשות לגבי הדוחות לתקופות שהוצגו לפני היישום לראשונה. לאור זאת, בדוחות כספיים אלה לא נכללו מספרי השוואה לגילויים החדשים. ליישום לראשונה של ASU 2011-04 לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק, למעט שינוי הצגתי בשל דרישות הגילוי החדשות.

ו. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

ב-29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה, לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של ההלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקאות בכרטיסי אשראי. כמו כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקאות מתן אשראי אחרות כגון עסקאות סינדיקציה.

2. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים.

בנוסף, הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה- IFRS הינו:

- תקנים בנושאים בליבת העסקה הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוננת הפיקוח על הבנקים לקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.
- תקנים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - אימוץ בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2012. יחד עם זאת, IAS 19, הטבות עובדים, טרם נכנס לתוקף והוא יאומץ בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומו לראשונה.

3. מערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים

בחודש מאי 2011 פורסמה על ידי ה-IASB מערכת התקנים החדשה שהינה חלק מפרויקט ההאחדה המשותף של ה-IASB וה-FASB, ומחליפה למעשה את התקינה הקיימת בנושא איחוד דוחות כספיים ועסקאות משותפות וכן כוללת מספר שינויים ביחס לחברות כלולות. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, תאגיד בנקאי

יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים אשר אומצו בהוראות הדיווח לציבור. עדכון כאמור נדרש לפי מועד התחילה ולפי הוראות המעבר שיקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ ולהבהרות של הפיקוח על הבנקים. לאור זאת, היישום של הכללים שנקבעו במערכת החדשה של התקנים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים, יבוצע בכפוף להנחיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור, בין היתר, בקשר ליישום התקן בנושאים בהם נקבעו או אומצו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים השונים מאלה שנקבעו בתקן ו/או ההנחיות המתייחסות אליו.

לאור העובדה שבשלב זה לא נקבעו הנחיות ספציפיות של הפיקוח על הבנקים בנוגע לאופן האימוץ של המערכת החדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים, בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה הצפויה מיישומם.

להלן תיאור עיקרי הכללים שנקבעו במערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים:

3.1 תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 10, דוחות כספיים מאוחדים

התקן מחליף את הנחיות IAS 27, דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים ואת הנחיות SIC 12, איחוד - ישויות למטרות מיוחדות לעניין איחוד דוחות כספיים, כך שהנחיות IAS 27 ימשיכו להיות תקפות רק לעניין דוחות כספיים נפרדים.

התקן מציג מודל שליטה חדש לצורך קביעה האם משקיע שולט במוחזקת ולכן עליו לאחד אותה. מודל זה נדרש להיות מיושם ביחס לכל הישויות המוחזקות, הן ישויות המצויות כיום בתחולת IAS 27 והן ישויות המצויות כיום בתחילת SIC 12. בהתאם למודל, משקיע שולט במוחזקת כאשר הוא חשוף או זכאי לתשואות משתנות הנובעות ממעורבותו במוחזקת, והוא בעל יכולת להשפיע על תשואות אלו באמצעות הכוח (power) שלו באותה מוחזקת.

נסיבות "דה פקטו" יובאו בחשבון לצורך הערכת שליטה, כך שהתקן כולל למעשה מודל של שליטה אפקטיבית. כלומר, אם מתקיימת שליטה אפקטיבית יידרש איחוד דוחות. בנוסף, בהערכת קיומה של שליטה, יובאו בחשבון כל זכויות ההצבעה הפוטנציאליות שהן משמעותיות, גם אם אינן ניתנות למימוש באופן מיידי. בהתייחס לזכויות הצבעה פוטנציאליות, יש לבחון את המבנה שלהן, את הסיבות לקיומן וכן את התנאים של אותן זכויות.

על אף האמור לעיל, יצוין כי נושא הטיפול החשבונאי בישויות בעלות זכויות משתנות מוגדר כנושא שהינו בליבת העסק בנקאי שלגביו נדרשים הבנקים ליישם את הכללים שנקבעו במסגרת FAS 167 (-ASC 810) (10).

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחר מכן באופן של יישום למפרע. יישום מוקדם אפשרי, בכפוף למתן גילוי ובכפוף לאימוץ מוקדם של שני התקנים הנוספים שפורסמו במקביל - IFRS 11, הסדרים משותפים ו- IFRS 12, גילויים בנושא זכויות בישויות אחרות.

3.2 תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 11, הסדרים משותפים

התקן מחליף את הנחיות IAS 31, זכויות בעסקאות משותפות ומתקן חלק מהנחיות IAS 28, השקעות בחברות כלולות.

התקן מגדיר הסדרים משותפים (joint arrangements) כהסדרים בהם ישנה שליטה משותפת, ומחלק הסדרים כאמור לשתי קטגוריות: (1) פעילויות משותפות ו-(2) עסקאות משותפות. שליטה משותפת (joint control) הינה חלוקת שליטה (כהגדרתה ב- IFRS 10) מוסכמת וחוזית על הסדר, והיא מתקיימת רק כאשר נדרשת הסכמה פה אחד של הצדדים החולקים ביניהם את השליטה, בכדי לקבל החלטות לגבי פעילויות ההסדר הרלוונטיות.

1. פעילויות משותפות (joint operations) - לצדדים בעלי השליטה המשותפת ישנן זכויות בנכסים הקשורים להסדר ומחויבויות לקיום ההתחייבויות הקשורות להסדר. פעילויות משותפות יטופלו בדומה לטיפול החשבונאי לפי IAS 31 בנכסים בשליטה משותפת ובעסקאות בשליטה משותפת, כלומר יוכרו בנכסים ובהתחייבויות ויטופלו לפי התקנים הרלוונטיים.

2. עסקאות משותפות (joint ventures) - כל ההסדרים המשותפים אשר מאוגדים כישות נפרדת ואשר לצדדים בעלי השליטה המשותפת ישנן זכויות בנכסים נטו של ההסדר המשותף. עסקאות משותפות יטופלו לפי שיטת השווי המאזני בלבד (בוטלה האפשרות ליישם את שיטת האיחוד היחסי).

בנוסף, התקן משנה את הטיפול החשבונאי באובדן שליטה משותפת כאשר לאחר אובדן השליטה המשותפת נותרת השפעה מהותית. בפרט, התקן מבטל את ההוראה הקיימת הדורשת לשערך לשווי הוגן את ההשקעה שנותרת בחברה הכלולה במועד אובדן השליטה המשותפת.

כמו כן, IAS 28 המתוקן קובע כי IFRS 5 חל על השקעה, או חלק ממנה, בחברה כלולה או עסקה משותפת, העונה לקריטריונים לסיווג כמוחזקת למכירה. עד למימוש חלק ההשקעה שסווג כמוחזק למכירה, שיטת השווי המאזני ממשיכה להיות מיושמת על חלק ההשקעה שלא סווג כמוחזק למכירה. התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחר מכן באופן של יישום למפרע. עם זאת, קיימת הוראת פרטניויות לאופן היישום למפרע במקרים מסוימים. יישום מוקדם אפשרי, בכפוף למתן גילוי וכן בכפוף לאימוץ מוקדם של שני התקנים הנוספים שפורסמו במקביל - IFRS 10 דוחות כספיים מאוחדים ו- IFRS 12, גילויים בנושא זכויות בישויות אחרות.

באור 2 - ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרס 2011 (בלתי מבוקר) (1)					31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן	
4.9	(0.1)	-	5.0	5.0	5.0	-	*-	5.0	5.0	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון של אחרים בישראל
4.9	(0.1)	-	5.0	5.0	5.0	-	-	5.0	5.0	סך כל איגרות החוב המוחזקות לפדיון
רווח כולל אחר מצטבר					רווח כולל אחר מצטבר					
שווי הוגן	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת	הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת	הערך במאזן	
832.3	(10.7)	0.4	842.6	832.3	714.7	(3.8)	3.4	715.1	714.7	ב. ניירות ערך זמינים למכירה איגרות חוב- של ממשלת ישראל
15.0	-	0.1	14.9	15.0	4.2	-	-	4.2	4.2	של מוסדות פיננסיים בישראל
33.5	(0.1)	2.7	30.9	33.5	21.1	(0.1)	1.7	19.5	21.1	של אחרים בישראל
880.8	(10.8) (3)	3.2 (3)	888.4	880.8	740.0	(3.9) (3)	5.1 (3)	738.8	740.0	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן	
65.0	(0.2)	-	65.2	65.0	133.7	(0.1)	-	133.8	133.7	ג. ניירות ערך למסחר איגרות חוב- של ממשלת ישראל
65.0	(0.2) (4)	-	65.2	65.0	133.7	(0.1) (4)	-	133.8	133.7	סך כל ניירות הערך למסחר
950.7	(11.1)	3.2	958.6	950.8	878.7	(4.0)	5.1	877.6	878.7	סך כל ניירות הערך

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)				
שוי	הפסדים שטרם	רווחים שטרם	עלות	הערך
הוגן	הוכרו מהתאמות	הוכרו מהתאמות	מופחתת	במאזן
(2)	לשווי הוגן	לשווי הוגן		
4.9	(0.2)	-	5.1	5.1
4.9	(0.2)	-	5.1	5.1
רווח כללי אחר מצטבר				
שוי	הפסדים	רווחים	עלות	הערך
הוגן			מופחתת	במאזן
(2)				
653.1	(7.0)	3.0	657.1	653.1
0.1	-	-	0.1	0.1
23.0	(0.2)	1.3	21.9	23.0
676.2	(7.2) (3)	4.3 (3)	679.1	676.2
שוי	הפסדים שטרם	רווחים שטרם	עלות	הערך
הוגן	מומשו מהתאמות	מומשו מהתאמות	מופחתת	במאזן
(2)	לשווי הוגן	לשווי הוגן		
1.3	-	-	1.3	1.3
1.3	-	-	1.3	1.3
682.4	(7.4)	4.3	685.5	682.6

א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון של אחרים בישראל
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפדיון

ב. ניירות ערך זמינים למכירה
איגרות חוב- של ממשלת ישראל
של מוסדות פיננסיים בישראל
של אחרים בישראל
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ג. ניירות ערך למסחר
איגרות חוב- של ממשלת ישראל
סך כל ניירות הערך למסחר

(1) ביום 15 בנובמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא גילוי על השקעות בניירות ערך, תיאור עסקי התאגיד, אשר קבע דרישות גילוי חדשות לגבי ניירות ערך. לאור זאת, סיווג הבנק את הנתונים ליום 31 במרס 2011 כדי להתאימם לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

(2) נתוני שווי הוגן מבוססים על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(3) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(4) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערות:

1. פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה באור 10.

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. האשראי לציבור

31 במרס 2011			31 במרס 2012			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת רשומה חוב	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת רשומה חוב	
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
593.1	64.0	657.1	612.8	41.8	654.6	אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני*
1,750.9	14.8	1,765.7	1,996.8	11.5	2,008.3	אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי**
2,344.0	78.8	2,422.8	2,609.6	53.3	2,662.9	סך הכל אשראי לציבור
121.2	-	121.2	181.3	-	181.3	מזה: התחייבויות לקוחות בגין קיבולים

31 בדצמבר 2011			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת רשומה חוב	
(מבוקר)			
610.7	49.7	660.4	אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני*
1,962.4	11.5	1,973.9	אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי**
2,573.1	61.2	2,634.3	סך הכל אשראי לציבור
180.9	-	180.9	מזה: התחייבויות לקוחות בגין קיבולים

- * לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבחן על בסיס פרטני, ראה באור 3ב'.
- ** אשראי שההפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בשיטת עומק הפיגור לפי נספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 ואשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי. ראה פירוט נוסף בבאור 3ג'.
- *** לפירוט בדבר סוגי האשראי שנבדקים על בסיס פרטני וסוגי האשראי שנבדקים על בסיס קבוצתי, ראה באור 5 בדוח לשנת 2011.

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני:

1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל

31 במרס 2011			31 במרס 2012			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
18.9	60.2	79.1	30.2	37.1	67.3	אשראי לציבור פגום**
0.1	0.1	0.2	-	-	-	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ועד 89 ימים***
574.1	3.7	577.8	582.6	4.7	587.3	אשראי לציבור אחר שאינו פגום***
574.2	3.8	578.0	582.6	4.7	587.3	סה"כ אשראי לציבור שאינו פגום***
593.1	64.0	657.1	612.8	41.8	654.6	סה"כ אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

31 בדצמבר 2011				
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה		
(מבוקר)				
25.5	45.2	70.7		אשראי לציבור פגום**
*-	*-	*-		אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ועד 89 ימים***
585.2	4.5	589.7		אשראי לציבור אחר שאינו פגום***
585.2	4.5	589.7		סה"כ אשראי לציבור שאינו פגום***
610.7	49.7	660.4		סה"כ אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

** אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסוים בארגון מחדש כמצוין בסעיף קטן 4 להלן.

*** אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני

31 בדצמבר 2011	31 במרס 2011	31 במרס 2012
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
56.0	67.7	43.8
14.7	11.4	23.5
70.7	79.1	67.3
70.7	79.1	67.3
70.7	79.1	67.3

2. אשראי לציבור פגום בניגון קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
אשראי לציבור פגום בניגון לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
סך הכל אשראי לציבור פגום
3. אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
סך הכל אשראי לציבור פגום

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי

31 במרס 2011			31 במרס 2012			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת רשומה	
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
2.9	0.6	3.5	11.4	2.0	13.4	שאינו צובר הכנסות ריבית
2.3	0.1	2.4	1.0	-	1.0	צובר הכנסות ריבית
5.2	0.7	5.9	12.4	2.0	14.4	סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)

31 בדצמבר 2011			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת רשומה	
(מבוקר)			
9.2	2.6	11.8	שאינו צובר הכנסות ריבית
1.9	-	1.9	צובר הכנסות ריבית
11.1	2.6	13.7	סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

2011	2012	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
77.8	69.0	יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
1.6	* -	סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום**
6.4	8.3	סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים
1.5	0.1	**מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:

אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בנינו חושבה על בסיס קבוצתי:

31 במרס 2011			31 במרס 2012			
יתרת חוב	הפרשה	יתרת חוב	יתרת חוב	הפרשה	יתרת חוב	
נטו	להפסדי אשראי	רשומה	נטו	להפסדי אשראי	רשומה	
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
	*-	*-	-	-	-	אשראי לציבור פגום
0.2	*-	0.2	0.2	*-	0.2	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר
4.4	0.9	5.3	4.3	0.8	5.1	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
1,746.3	13.9	1,760.2	1,992.3	10.7	2,003.0	אשראי לציבור אחר שאינו פגום
1,750.9	14.8	1,765.7	1,996.8	11.5	2,008.3	סך הכל

31 בדצמבר 2011			
יתרת חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת רשומה	
נטו	(מבוקר)		
0.2	*-	0.2	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר
4.3	1.0	5.3	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועוד 89 ימים
1,957.9	10.5	1,968.4	אשראי לציבור אחר שאינו פגום
1,962.4	11.5	1,973.9	סך הכל

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי			
סך הכל	על בסיס קבוצתי (אחר 1)	על בסיס פרטי	
64.3	17.4	46.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2011
			שלשה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2012
1.6	0.3	1.3	הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות
(11.1)		(11.1)	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות נטו
1.7	*-	1.7	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2012
(9.4)	*-	(9.4)	
56.5	17.7	38.8	
			יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2010 **
78.0	20.9	57.1	שלשה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2011
0.4	(0.8)	1.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות**
(1.4)	(0.3)	(1.1)	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות** מחיקות חשבונאיות נטו
3.0	-	3.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2011
1.6	(0.3)	1.9	
80.0	19.8	60.2	

(1) לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

** סווג מחדש.

הפרשה להפסדי אשראי		
סך הכל	על בסיס קבוצתי (אחר 1)	על בסיס פרטני
53.3	16.2	37.1
3.2	1.5	1.7
56.5	17.7	38.8
78.8	18.6	60.2
1.2	1.2	
80.0	19.8	60.2
61.2	16.0	45.2
3.1	1.4	1.7
64.3	17.4	46.9

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31.3.2012

בגין אשראי לציבור
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2012

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31.3.2011

בגין אשראי לציבור
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2011

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31.12.2011

בגין אשראי לציבור
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2011

(1) לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

באור 4 - הלימות הון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הון רגולטורי והלימות ההון מחושבים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא "מדידה והלימות ההון".

א. יעד הלימות הון

בשנת 2010 קבע דירקטוריון הבנק כי יעד ההון יעמוד על יחס של 13% לפחות. בנוסף, הדירקטוריון אימץ את מדיניות בנק ישראל ביחס להון הליבה וקבע את שיעורו ל- 7.5% לפחות. יחס ההון המזערי שקבע הדירקטוריון מוסכם על בנק ישראל.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 14 במרץ 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת הנחיה בנושא מסגרת באזל III - יחסי הון ליבה מינימליים הדורשת מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון ליבה בשיעור של 9% (במקום 7.5% הקיים היום) עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את יחס הון הליבה המזערי בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס של 10% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון הליבה שיידרש מהבנק הוא 9%.

יצוין, כי יעד הון הליבה שיידרש הינו בהתאם להוראות באזל III, לרבות הגדרות של הון ליבה והתאמות פיקוחיות (הניכויים מההון) שייקבעו על ידי המפקח על הבנקים, צפויות להיות שונות משמעותית מההגדרות שנכללו במסגרת הוראות באזל II.

חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון החדשות. הבנק לומד את ההוראה ואת ההשלכות הצפויות בכל הקשור לגיבוש תוכנית הון מעודכנת במטרה להבטיח את יישום ההוראה ועמידה בדרישות יחס הון הליבה החדש.

רכיבי ההון לצורך חישוב הלימות ההון בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות הון":

31.12.2011	31.3.2011	31.3.2012	ב. מבנה ההון
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
365.7	*335.1	377.8	1 הון לצורך חישוב יחס ההון
365.7	*335.1	377.8	הון ליבה, לאחר ניכויים
13.4	13.4	13.8	הון רוברד 1, לאחר ניכויים
379.1	*348.5	391.6	הון רוברד 2, לאחר ניכויים
			סה"כ הון כולל
2,339.1	*2,254.5	2,350.3	2 יתרות משוקללות של נכסי סיכון
26.1	27.1	26.0	סיכון אשראי
398.4	393.3	403.6	סיכון שוק
2,763.6	*2,674.9	2,779.9	סיכון תפעולי (1)
			סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון
13.23%	*12.53%	13.59%	3 יחס ההון לרכיבי סיכון
13.23%	*12.53%	13.59%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
13.72%	*13.03%	14.09%	יחס הון רוברד 1 לרכיבי סיכון
9%	9%	9%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

* הוצג מחדש בעקבות יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. (1) חישוב דרישת ההון בגין הסיכון התפעולי נעשה לפי גישת האינדיקטור הבסיסי (BIA) לחישוב דרישת ההון בגין הסיכון התפעולי, וזאת בהתאם להנחיות שניתנו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 206 בנושא מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי.

נתוני הלימות ההון כפי שדווחו טרם התיקון:

31.03.2011	
341.2	הון רוברד 1, לאחר ניכויים
354.6	הון כולל
12.77%	יחס הון רוברד 1 לרכיבי סיכון
13.27%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

באור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל	פריטים שאינם כספיים (2)	מטבע חוץ (1)		מטבע ישראלי		31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)	
		אחר	אירו	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים		לא צמוד
נכסים							
1,199.8		10.2	71.6	164.0	42.5	911.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
878.7			5.4	8.5	223.7	641.1	ניירות ערך
2,609.6			0.5	3.3	210.0	2,395.8	אשראי לציבור, נטו
58.0	58.0						בניינים וציוד
0.3			*-	0.2	*-	0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
36.1			*-	0.4		35.7	נכסים אחרים
4,782.5	58.0	10.2	77.5	176.4	476.2	3,984.2	סך כל הנכסים
התחייבויות							
3,959.7		11.1	74.3	170.3	548.0	3,156.0	פקדונות הציבור
17.3			0.1	0.5		16.7	פקדונות מבנקים
1.8			0.5	0.6		0.7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
415.4		0.2	0.1	0.1	2.7	412.3	התחייבויות אחרות
4,394.2		11.3	75.0	171.5	550.7	3,585.7	סך כל ההתחייבויות
388.3	58.0	(1.1)	2.5	4.9	(74.5)	398.5	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מנדרים:							
					80.3	(80.3)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
				0.6		(0.6)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
388.3	58.0	(1.1)	2.5	5.5	5.8	317.6	סה"כ כללי
				0.7		(0.7)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

באור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל	פריטים שאינם כספיים (2)	מטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי		31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)
		אחר	אירו	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים							
1,033.0		10.2	66.8	153.6	63.8	738.6	מזומנים ופקדונות בבנקים
950.8			4.7	7.6	227.4	711.1	ניירות ערך
2,344.0				4.6	221.5	2,117.9	אשראי לציבור
54.8	54.8						בניינים וציוד
0.8			0.1	0.6		0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
44.2						44.2	נכסים אחרים(3)
4,427.6	54.8	10.2	71.6	166.4	512.7	3,611.9	סך כל הנכסים
התחייבויות							
3,629.1		11.6	68.9	152.1	543.8	2,852.7	פקדונות הציבור
50.3				0.4		49.9	פקדונות מבנקים
0.2						0.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
403.3						403.3	התחייבויות אחרות(3)
4,082.9		11.6	68.9	152.5	543.8	3,306.1	סך כל ההתחייבויות
344.7	54.8	(1.4)	2.7	13.9	(31.1)	305.8	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
					61.2	(61.2)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
				0.5		(0.5)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
344.7	54.8	(1.4)	2.7	14.4	30.1	244.1	סה"כ כללי
				0.6		(0.6)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) הוצג מחדש בעקבות יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

באור 5 - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל	פריטים שאינם כספיים (2)	מטבע חוץ (1)			מטבע ישראלי		31 בדצמבר 2011 (מבוקר)
		אחר	אירו	דולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
נכסים							
1,438.5		11.6	67.3	183.2	47.3	1,129.1	מזומנים ופקדונות בבנקים
682.6			4.7	9.1	278.4	390.4	ניירות ערך
2,573.1		*-	*-	3.2	219.1	2,350.8	אשראי לציבור
59.3	59.3						בניינים וציוד
0.3			*-	0.2		0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
37.2					0.1	37.1	נכסים אחרים
4,791.0	59.3	11.6	72.0	195.7	544.9	3,907.5	סך כל הנכסים
התחייבויות							
3,967.9		12.8	70.1	174.7	555.8	3,154.5	פקדונות הציבור
27.5			*-	4.9		22.6	פקדונות מבנקים
2.1			0.6	0.8		0.7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
418.2			*-	*-	2.2	416.0	התחייבויות אחרות
4,415.7		12.8	70.7	180.4	558.0	3,593.8	סך כל ההתחייבויות
375.3	59.3	(1.2)	1.3	15.3	(13.1)	313.7	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
					29.6	(29.6)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
				0.5		(0.5)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
375.3	59.3	(1.2)	1.3	15.8	16.5	283.6	סה"כ כללי
				0.7		(0.7)	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31.12.2011	31.3.2011	31.3.2012	31.12.2011	31.3.2011	31.3.2012	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (2)			יתרות החוזים (1)			
א. מכשירים פיננסיים חוץ - מאזניים						
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:						
0.7	0.2	0.7	27.6	23.9	25.8	ערבויות להבטחת אשראי
1.7	0.3	1.7	64.7	52.7	70.0	ערבויות והתחייבויות אחרות
0.2	0.2	0.3	613.2	558.0	630.0	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
0.5	0.5	0.5	561.0	606.1	569.1	מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
3.1	1.2	3.2	1,266.5	1,240.7	1,294.9	סך הכל

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:

התקשרויות בגין חוזי שכירות לזמן ארוך (במיליוני ש"ח)

31.12.2011	31.3.2011	31.3.2012	השנה
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
7.5	4.9	5.1	שנה ראשונה
6.8	7.7	6.8	שנה שניה
6.7	6.9	6.7	שנה שלישית
6.6	6.5	6.6	שנה רביעית
5.8	6.4	5.8	שנה חמישית
66.6	69.2	66.2	מעל חמש שנים
100.0	101.6	97.2	סך הכל

שירותי מיחשוב

ב- 5 בפברואר 2010 הוסבו מערכות המחשב של הבנק והחל מתאריך זה מקבל הבנק את שירותי המחשב מחברת מת"ף, חברת בת של הבנק הבינלאומי. הוצאות המיחשוב לחברת מת"ף לרבעון הראשון של 2012 היו בסך של 6.2 מיליוני ש"ח, על פי הבנות עם מת"ף וחברת האם. טרם נחתם הסכם התקשרות עם חברת מת"ף.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(1) היקף הפעילות:

31.12.2011 (מבוקר)				31.3.2011 (בלתי מבוקר)				31.3.2012 (בלתי מבוקר)			
		חוזי ריבית				חוזי ריבית				חוזי ריבית	
חוזי	חוזים	חוזי	שקל	חוזים	חוזי	חוזי	שקל	חוזי	חוזים	חוזי	שקל
סחורות	בנין	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע
אחרים	מניות	חוזי	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע
	(1)	חוזי	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע
		אחר	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע
		מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע
		מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע
א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים											
נגזרי ALM (2) (3)											
חוזי Forward											
אופציות שנקנו											
חוזי Swaps											
סה"כ											
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps)											
בהם הבנק הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע											
נגזרים אחרים (3)											
חוזי Forward											
חוזי אופציה נסחרים בבורסה											
-אופציות שנכתבו											
-אופציות שנקנו											
חוזי אופציה אחרים											
-אופציות שנכתבו											
סה"כ											
ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים											
נגזרי ALM (2) (4)											
שווי הוגן ברוטו חיובי											
שווי הוגן ברוטו שלילי											
נגזרים אחרים (4)											
שווי הוגן ברוטו חיובי											
שווי הוגן ברוטו שלילי											

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח.

- (1) אופציות על מדדי מניות בבורסות העולם.
- (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (3) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
- (4) למעט נגזרי אשראי.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה:

31 בדצמבר 2011		31 במרס 2011		31 במרס 2012					
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)					
סה"כ	אחרים	בנקים	סה"כ	אחרים	בנקים	סה"כ	אחרים	בנקים	
0.3	*-	0.3	0.8	0.2	0.6	0.4	*-	0.4	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים
*-	-	*-	-	-	-	0.1	-	0.1	בניכוי הסכמי קיזוז
0.3	*-	0.3	0.8	0.2	0.6	0.3	*-	0.3	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים
6.4	0.1	6.3	8.8	0.4	8.4	4.4	*-	4.4	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים
6.7	0.1	6.6	9.6	0.6	9.0	4.6	*-	4.6	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

* נמוך מ- 50 אלפי ש"ח

3) פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף תקופה:

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סה"כ	מעל 3		מעל 5		סה"כ
	עד 3 חודשים	עד 5 שנים	עד 5 שנים	עד 5 שנים	
31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)					
	70.0	10.0			חוזי ריבית
					- שקל-מדד
80.0		12.4			- אחר
	3.0				חוזי מטבע חוץ
	22.1		5.6		חוזים בגין מניות
				1.8	חוזי סחורות אחרים
135.5	25.1	15.6	12.4		סה"כ
31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)					
	30.8				חוזי ריבית
					- שקל-מדד
61.5		30.7			- אחר
	7.2			11.9	חוזי מטבע חוץ
	0.4		2.0		חוזים בגין מניות
				12.8	
95.5	38.4	30.8	14.4	11.9	סה"כ

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סה"כ	מעל 5 שנים	מעל	מעל 3	עד 3 חודשים	
		שנה ועד 5 שנים	חודשים ועד שנה		
31 בדצמבר 2011 (מבוקר)					
					חוזי ריבית
30.0		10.0	20.0		- שקל-מדד
12.6	12.6				- אחר
3.6		0.1	0.3	3.2	חוזי מטבע חוץ
38.8		9.9	10.1	18.8	חוזים בגין מניות
1.8			1.8		חוזי סחורות אחרים
86.8	12.6	20.0	32.2	22.0	סה"כ

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן	יתרה במאזן			
	סה"כ	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים				
1,203.5	1,199.8	282.8	917.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
878.7	878.7	5.0	873.7	ניירות ערך*
2,595.0	2,609.6	2,235.5	374.1	אשראי לציבור
0.3	0.3	-	0.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
7.2	7.2	-	7.2	נכסים פיננסיים אחרים
4,684.7	4,695.6	2,523.3	2,172.3	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
3,941.0	3,959.7	3,206.7	753.0	פקדונות הציבור
17.3	17.3		17.3	פקדונות מבנקים
1.8	1.8		1.8	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
367.2	369.2	339.3	29.9	התחייבויות פיננסיות אחרות
4,327.3	4,348.0	3,546.0	802.0	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 במרס 2011 (בלתי מבוקר)

שווי הוגן	יתרה במאזן			
	סה"כ	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים				
1,037.1	1,033.0	280.0	753.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
950.7	950.8	5.0	945.8	ניירות ערך*
2,331.7	2,344.0	2,009.5	334.5	אשראי לציבור
0.8	0.8	-	0.8	נכסים בגין מכשירים נגזרים
41.7	41.7	-	41.7	נכסים פיננסיים אחרים
4,362.0	4,370.3	2,294.5	2,075.8	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
3,562.3	3,629.1	2,897.2	731.9	פקדונות הציבור
50.3	50.3	-	50.3	פקדונות מבנקים
0.2	0.2	-	0.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
392.5	394.7	315.4	79.3	התחייבויות פיננסיות אחרות
4,005.3	4,074.3	3,212.6	861.7	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

שווי הוגן	יתרה במאזן			
	סה"כ	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים				
1,441.9	1,438.5	301.0	1,137.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
682.4	682.6	5.1	677.5	ניירות ערך*
2,558.2	2,573.1	2,206.9	366.2	אשראי לציבור
0.3	0.3	-	0.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
7.2	7.2	-	7.2	נכסים פיננסיים אחרים
4,690.0	4,701.7	2,513.0	2,188.7	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
3,933.6	3,967.9	3,172.9	795.0	פקדונות הציבור
27.5	27.5	-	27.5	פקדונות מבנקים
2.1	2.1	-	2.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
377.2	379.2	346.3	32.9	התחייבויות פיננסיות אחרות
4,340.4	4,376.7	3,519.2	857.5	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

(2) מכשירים פיננסיים אחרים.

* לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 2, "ניירות ערך".

באור א8 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 במרס 2011			31 במרס 2012			
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -			מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -			
יתרה מאזנית	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	יתרה מאזנית	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
						א. נכסים
						ניירות ערך זמינים למכירה:
832.3	12.3	820.0	714.7	13.9	700.8	איגרות חוב של ממשלת ישראל
15.0	-	15.0	4.2	-	4.2	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
33.5	22.6	10.9	21.1	16.1	5.0	איגרות חוב של אחרים בישראל
880.8	34.9	845.9	740.0	30.0	710.0	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
						ניירות ערך למסחר:
65.0		65.0	133.7		133.7	איגרות חוב של ממשלת ישראל
65.0		65.0	133.7		133.7	סך הכל ניירות ערך למסחר
945.8	34.9	910.9	873.7	30.0	843.7	סך כל ניירות הערך
0.8	0.8	-	0.3	0.2	0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
946.6	35.7	910.9	874.0	30.2	843.8	סך כל הנכסים
						ב. התחייבויות
0.2	0.2	-	1.8	1.7	0.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
0.2	0.2	-	1.8	1.7	0.1	סך כל ההתחייבויות

באור 8א - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2011			
מדדות שווי הוגן המשתמשות ב -			
יתרה מאזנית	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
			א. נכסים
			ניירות ערך זמינים למכירה:
653.1	13.8	639.3	איגרות חוב של ממשלת ישראל
0.1	-	0.1	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
23.0	18.0	5.0	איגרות חוב של אחרים בישראל
676.2	31.8	644.4	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
			ניירות ערך למסחר:
1.3	-	1.3	איגרות חוב של ממשלת ישראל
1.3	-	1.3	סך הכל ניירות ערך למסחר
677.5	31.8	645.7	סך כל ניירות הערך
0.3	0.2	0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
677.8	32.0	645.8	סך כל הנכסים
			ב. התחייבויות
2.1	2.1	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2.1	2.1	-	סך כל ההתחייבויות

באור 38 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה ופריטים אחרים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

פריטים מסוימים נמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה. בהתאם להוראות הדיווח לציבור, נדרש גילוי שווי הוגן לגבי מכשירים פיננסים שלא נמדדים לפי שווי הוגן במאזן. לאור זאת, גילוי לגבי פריטים אלו לא נכלל בבאור 8א.

להלן טבלה המציגה גילוי היררכיית שווי הוגן לגבי פריטים כאמור:

31 במרס 2012				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -				
יתרה מאזנית	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
				נכסים והתחייבויות אחרים נכסים:
1,199.8	76.5	1,087.8	39.2	מזומנים ופיקדונות בבנקים
5.0	-	5.0	-	איגרות חוב מוחזקות לפדיון
2,609.6	2,595.0	-	-	אשראי לציבור, נטו
7.2	7.2	-	-	נכסים אחרים
3,821.6	2,678.7	1,092.8	39.2	סך כל הנכסים
				התחייבויות
3,959.7	1,717.2	2,223.8	-	פקדונות הציבור
17.3	17.3	-	-	פקדונות מבנקים
369.2	367.2	-	-	התחייבויות אחרות
4,346.2	2,101.7	2,223.8	-	סך כל ההתחייבויות

באור 9 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים		
שהסתיימו ביום 31 במרס		
*2011	2012	
(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות ריבית		
38.4	39.8	מאשראי לציבור
2.7	5.0	מפקדונות בנק ישראל וממזומנים
2.8	1.8	מפקדונות בבנקים
7.2	4.3	מאיגרות חוב
	0.3	מנכסים אחרים
51.1	51.2	סך כל הכנסות הריבית
ב. הוצאות ריבית		
(14.6)	(12.2)	על פקדונות הציבור
(14.6)	(12.2)	סך כל הוצאות הריבית
36.5	39.0	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב		
0.1	**-	מוחזקות לפדיון
6.8	3.9	זמינות למכירה
0.3	0.4	למסחר
7.2	4.3	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

*סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

** נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח

באור 10 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים		
שהסתיימו ביום 31 במרס		
2012	*2011	
(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים		
0.2	0.1	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM(1)
0.2	0.1	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
א.2. מהשקעה באיגרות חוב		
2.7	0.1	רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה
2.7	0.1	סך הכל מהשקעה באג"ח
(0.1)	(0.2)	א.3. הפרשי שער, נטו
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
2.8	-	

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

לשלושה חודשים		
שהסתיימו ביום 31 במרס		
2012	*2011	
(בלתי מבוקר)		
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר**		
הפסדים (שמומשו ושטרם מומשו) מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו (1)		
(0.1)	(0.2)	
(0.1)	(0.2)	סך הכל מפעילויות מסחר***

(1) מזה חלק ההפסדים לתקופה של שלושה חודשים הקשורים לאיגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך 0.1 מיליוני ש"ח, (0.2 לתקופה המקבילה שהסתיימה ביום 31 במרס 2011).
* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.
** כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
*** להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 9.

באור 11 - מגזרי פעילות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012					
(בלתי מבוקר)					
מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	
משקי	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	
בית	בנקאות	מגזר	ניהול	סה"כ	
	פרטית	עסקי	פיננסי	מאוחד	
					הכנסות ריבית נטו:
24.0	5.9	9.1	-	39.0	מחיצוניים
					הכנסות שאינן מריבית:
9.0	6.0	4.9	2.7	22.6	מחיצוניים
33.0	11.9	14.0	2.7	61.6	סך הכנסות
0.7	-	0.9	-	1.6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
5.4	1.6	2.2	1.1	10.3	רווח נקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2011*					
(בלתי מבוקר)					
מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	
משקי	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	
בית	בנקאות	מגזר	ניהול	סה"כ	
	פרטית	עסקי	פיננסיים	מאוחד	
					הכנסות ריבית נטו:
22.1	5.0	9.4	-	36.5	מחיצוניים
					הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית:
9.4	5.9	5.1	3.9	24.1	מחיצוניים
31.5	10.9	14.5	3.9	60.6	סך הכנסות (הוצאות)
1.0	-	(0.6)	-	0.4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
4.4	1.4	3.2	1.1	9.5**	רווח (הפסד) נקי

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.

** הוצג מחדש בעקבות יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים.

באור 11 - מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011*						
(מבוקר)						
מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר
משקי	בנקאות	מגזר	ותפעול נכסים	ניהול	ניהול	סה"כ
בית	פרטית	עסקי	פיננסיים	פיננסי	מאוחד	
הכנסות ריבית נטו:						
91.4	25.1	37.8	-	-	154.3	מחיצוניים
הכנסות שאינן מריבית:						
35.7	27.4	18.6	3.7	2.9	88.3	מחיצוניים
127.1	52.5	56.4	3.7	2.9	242.6	סך הכנסות
(2.4)	-	7.6	-	-	5.2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
21.2	8.1	6.4	1.4	(0.1)	37.0	רווח (הפסד) נקי

* הוצג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.ה.1.